

1952

AZ AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁNAK KIADVÁNYAI

IV. sorozat

A KUTATÁS ÉS TÁJÉKOZTATÁS SEGÉDKÖNYVEI 3

MEZŐGAZDASÁGI
SZAKFOLYÓIRATAINK
BIBLIOGRÁFIÁJA

I. 1796—1899

Összeállította
TURÁNYI KORNÉL

*Bevezető
melléklet
v. táblázat
Zalánc
v. táblázat*

MEZŐGAZDASÁGI KIADÓ
BUDAPEST 1958

Szerkesztő
DR. FEKETE BÉLA

A kéziratot bírálták
TORDAY GYÖRGYNÉ
és
WALLESHAUSEN GYULA

© Turányi Kornél, 1959

ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVTÁR ÉS
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT

LELTÁRI SZÁM

59761

BEVEZETÉS

Bibliográfiánk a Magyarország 1918 előtti határain belül 1796 és 1899 között megindult és megjelent mezőgazdasági szakfolyóiratok betűrendes felsorolását és rövid leírását adja. Területi szempontból kivételek legrégibb folyóirataink; ezek — így Pethe Ferenc lapja 1796-ban — Bécsben láttak napvilágot.

Vajon 1796 jelzi mezőgazdasági folyóirat-irodalmunk születését? Egyes adatok szerint Pozsonyban 1778-ban „Ungarische Agrikultur Zeitung”, 1783-ban pedig ugyanott „Királyi Magyar Ujság a Földművelésről” jelent volna meg (MKSzle, 1943, 289 l.). A Gazdasági Literatura 1840. évi 2. számában azt olvassuk, hogy 1783-ban „egy tudós társaság” Ephemerides Oeconomicae címen gazdasági folyóiratot „szándékozik megírni s kiadni, de sikertelenül”. 1789-ben Szabó Sándor szerkesztésében magyar nyelvű mezőgazdasági folyóirat jelent volna meg; ennek azonban mindmáig egyetlen száma sem került elő, csak címének német fordításáról tudunk: Ungarische Oekonomische Zeitung (MKSzle, 1941, 192 l.). Pethe Ferenc vállalkozásának tehát lehettek előfutárai, de ténylegesen ma is az 1796-ban megjelent Magyar Ujság a legrégibb ismert mezőgazdasági szakfolyóiratunk.

A 19. század eleje tanúja szakirodalmunk kibontakozásának. Pethe Ferencen kívül Angyalffy Mátyás, Borsos Márton, Schams Ferenc, Rummy Károly, Kacs Kovács Lajos mezőgazdasági folyóirat-irodalmunk úttörői.

Reformkori folyóirataink mezőgazdaságunk feudális béklyóit fessegették és a fejlettebb polgári országok példáit emlegették. A század derekán mezőgazdaságunknak is meg kell barátkoznia a tőkés termelési mód új viszonyaival. „A mezőgazdaság maga régebbi csendes jellegéből kivetköztetve a szó teljes értelmében üzletté, a gazda pedig üzletemberré alakult át” — állapította meg Wagner László, a József műegyetem akkori mezőgazdaságtan tanára. A kíméletlen termelési versenyben új kérdések merülnek fel, új problémák vajúdnak a századvég gombamódra szaporodó agrársajtójának hasábjain. A század utolsó évei lázasan keresik a mezőgazdaságunk válságából kivezető utat, sokat tesznek a szakismerek terjesztése érdekében, de nem találnak sem helyes magyarázatot, sem megoldást az agrárszocializmus váratlanul jelentkező problémájára.

1850-ig 30 agrárfolyóiratunk jelent meg. A század végén viszont évenként 10—15 új folyóirat indul. Az egyes termelési ágak szakajtója

közül a borászaté 33, a kertészeté 27 folyóirattal vezet. Kiadásuk erősen központosított; az 1900-ig megjelent 318 szakfolyóirat közül 169-et az ország központjában Budapesten, illetve Budán vagy Pesten adtak ki.

Gyűjteményünk felsorolja mind az egyes mezőgazdasági tudományok szakfolyóiratait, mind a mezőgazdaság, illetve az avval foglalkozók érdekeit védő testületek szaksajtóját. A mezőgazdasággal rokon területek (mezőgazdasági iparok: malomipar, szeszipar, cukorgyártás stb.), valamint egyes speciális tudományágak (növénytan, állattan, állategészségügy, rovarstan stb.) folyóiratai közül természet szerint csak azokat említjük, amelyeknek szakcikkei a mezőgazda szakmai érdeklődését is kielégítik (így megemlítjük a Rovartani Lapokat, mivel rendszeresen foglalkozik a mezőgazdaság kártevőivel).

Néhány szükségesnek látszó esetben részcímes periodikát, illetve evkönyvet is megemlítünk (pl. *Ährenlese des Georgikons*).

Bibliográfiánk anyagának összeállításakor elsősorban az Agrártudományi Egyetem Központi Könyvtárának, az Országos Széchényi Könyvtárnak és az Országos Mezőgazdasági Könyvtárnak folyóirat-gyűjteményére támaszkodtunk. Az egyes folyóiratok leírásánál a következő kérdésekre felelünk: a folyóirat címe, alcíme, megjelenésének helye, ideje, gyakorisága, szerkesztői, tartalma és jellemzése. Ez utóbbi két adat az annotáció tárgya. Néhány folyóiratnál hiányzik az annotáció; ezeket nem sikerült felkutatnunk, de létezésüket a szakirodalom utalásai bizonyítják. Az MNOSZ 3424 alapján társlapnak nevezem a folyóiratoknak azt a fajtáját, amit a nyelvhasználat melléklap néven ismer. Ez magyarázza az alcímek és annotációk közötti esetleges ellentmondást.

Rövidítések: e. = előbb, év. = évente, hav. = havonta, het. = hetente, MKSzle = Magyar Könyvszemle, szerk. = szerkeszti(k), tul. = tulajdonos, u. = utóbb.

РЕЗЮМЕ

Наша библиография дает описание сельскохозяйственных журналов, вышедших в свет между 1796 и 1899 гг. на бывшей до 1918 территории Венгрии. При ознакомлении отдельных журналов ответ получается на следующие вопросы: заглавие и подзаголовок журнала, место и срок его выхода, частота опубликования, редакторы, содержание и характеристика.

Из периода до 1796 г. имеются сведения о нескольких неудачных попытках, направленных на основание венгерского сельскохозяйственного журнала. До 1850 г. было опубликовано 30 аграрных журналов, из которых несколько принимали участие в духовной подготовке гражданского преобразования 1848 г. Во второй половине 19-го века наши журналы в большой степени специализированы; прежде всего в значительном количестве вышли в свет журналы по винделию и садовод-

ству. Главной проблемой к концу столетия явилось изыскание нового выхода из кризиса венгерского сельского хозяйства, вызванного конкуренцией дешевых иностранных продуктов. Из опубликованных до 1900 г. 318 журналов слишком много — 169 — издано в центре страны, в Будапеште, вернее в Буде и Пеште. Они занимаются главным образом общими или государственными вопросами. О сельскохозяйственных проблемах некоторых областей сообщено в вестниках комитатских хозяйственных обществ.

SUMMARY

Our bibliography presents a description of the special agricultural periodicals published between the year of 1796 and 1899 in Hungary but within the borders this country had before 1918. By the description of each periodical we answer to the following questions: title, secondary title, place, date, frequency of the publication, authorship, contents and characterization.

From the age until the year of 1796 we know of several trials which vainly aimed at the foundation of a special Hungarian agricultural periodical. Until the year of 1850, 30 agricultural periodicals had been published, from these many had taken an important part in the spiritual preparation of the 1848 liberal reformation. In the second half of the 19th century, our periodicals became greatly specialized; primarily a great number of special periodicals on viticulture and on horticulture were issued at that area. The main problem of the fin de siècle was to find a good way out of the crisis into which Hungarian agriculture was involved through competition of cheap foreign products. Among 318 periodicals published until the year of 1900, 169 periodicals, unproportionally a great number, had been printed in the centre of the country, at Budapest or more correctly at Buda or at Pest. These had chiefly dealt with questions of general or national interest. The reviews of the counties' economic associations give us information about agricultural problems in separate regions of the country.

ZUSAMMENFASSUNG

Unsere Bibliographie gibt die Beschreibung der in Ungarn, innerhalb seiner Grenzen vor dem Jahre 1918, zwischen den Jahren 1796 und 1899 erschienenen landwirtschaftlichen Fachzeitschriften. Bei der Beschreibung der einzelnen Zeitschriften beantworten wir folgende Fragen: Titel und Untertitel der Zeitschrift, Erscheinungsort und Zeitpunkt, Periodizität, Redakteure, Inhalt und Charakterisierung.

Aus der Zeit vor 1796 wissen wir von mehreren erfolglosen Versuchen, die sich auf die Gründung eines ungarischen landwirtschaftlichen Fachblattes gerichtet haben. Bis zum Jahre 1850 sind 30 Agrarzeitschriften erschienen; mehrere von diesen führten eine bedeutende Rolle in der geistigen Vorbereitung der bürgerlichen Umwandlung von 1848. In der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts spezialisieren sich stark unsere Zeitschriften; in erster Linie erscheinen zahlreiche Fachblätter für Wein- und Gartenbau. Das Hauptproblem des ausgehenden Jahrhunderts ist: einen Ausweg aus der Krise zu finden, in welche die ungarische Landwirtschaft durch die Konkurrenz der billigen ausländischen Produkte hineingerissen wurde. Von den bis zum Jahre 1900 erschienenen 318 Zeitschriften sind unverhältnismässig viele, 169, im Zentrum des Landes, in Budapest, bzw. in Buda oder Pest erschienen. Diese befassen sich vorwiegend mit allgemeinen oder auf das ganze Land bezüglichen Fragen. Über die landwirtschaftlichen Probleme der einzelnen Landschaften werden wir durch die Mitteilungen der landwirtschaftlichen Vereine der einzelnen Komitate unterrichtet.

FOLYÓIRATCÍMEK BETURENDJE

1. AGRÁR ÉRTESÍTŐ

Budapest, 1897—1899, het.

Szerk. *Bálint Imre.*

A Magyar Gazdaszövetség kézirata gyanánt megjelent közlönye. Egy szám terjedelme két lap. Kiemelkedőbb cikkei az agrárválsággal, az agrárszocializmussal és a szövetkezetek kérdésével foglalkoznak.

2. AGRICULTUR ZEITUNG

Fachblatt für Land und Forstwirtschaft, Handel, Industrie und Verkehr

Pozsony, 1891—1899, hav. kétszer.

Szerk. *Müller Sándor.*

Gazdák és kispolgárok lapja. Köz- és mezőgazdasági szakcikkeket hozott. Viszátérő témái: mezőgazdasági válság és agrárszocializmus. Ismételt tiltakozás az ellen, hogy a szociáldemokraták a mezőgazdasági munkásokra is kiterjesztik az agitációjukat.

E.: Westungarische Agriculturzeitung.

3. AZ ALFÖLDI KISGAZDA

hasznos kis újság minden rendű és rangú gazda számára, de különös tekintettel van az alföldi kisbirtokosok gazdálkodási viszonyaira.

Szeged, 1896—1899, hav.

Szerk. *Bernátsky János.*

Alláspontja: A magyar mezőgazdaság búzatermelésre rendezkedett be, de ez az amerikai búza versenye következtében nem kifizetődő. Ha meg akarunk élni, elsősorban takarmány- és olajnövényeket kell termelnünk; a világhelyzethez alkalmazkodó, belterjes gazdálkodásra kell áttérnünk. A lap tanácsaival az új gazdálkodási rendszerre való áttérést kívánja szolgálni s ugyanakkor a maradi technikával szembe forduló „művelt gazdák táborát szeretné növelni.

Sűrűn foglalkozik a fennállásának éveiben kulmináló mezőgazdasági munkásmozgalommal.

4. ÁLLAT-BIZTOSÍTÁSI-FOLYÓIRAT

Az „Orion” Általános Állatbiztosító Egylet közlönye.
Vieh-Versicherungs-Zeitschrift
Organ des allgemeinen Viehversicherungs-Vereins „Orion”.

Budapest, 1876—1877, hat száma jelent meg.

Szerk. *Staudenmayer Móric.*

Magyar és német nyelven megjelenő üzleti és propaganda lap, amelynek „fő-célja az állatbiztosítás intézményének terjesztésére irányuland.” Tartalma: az „Orion” egylet hírei (elsősorban üzleti beszámolók), jelentések az állatbetegségek elterjedéséről, népszerű állatorvosi ismeretek.

5. ÁLLATEGÉSZSÉG

folyóirat állategészségügyi és állattenyésztési ismeretek terjesztésére.

Budapest, 1897—1906, hav.

Szerk. *Rátz István.*

Félig tudományos, félig népszerű folyóirat, állatorvosok és művelt gazdák számára. 1899-ig szinte kizárólag állategészségügyi kérdésekkel foglalkozik, ettől kezdve fokozatosan kiterjeszti érdeklődési körét az állattenyésztésre és az azzal kapcsolatos ismeretágakra, így a takarmányozástanra, tejgazdaságtanra, állatélettanra és genetikára.

6. ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI ÉRTESÍTŐ

Budapest, 1894—1918, szükség szerint.

Szerk. ismeretlen.

Az állategészségügyi rendeleteket tartalmazó hivatalos közlöny.

7. ÁLLATTENYÉSZTÉSI FÜZETEK

Budapest, 1876—

Szerk. *Morócz István.*

Kiadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület.

Az O. M. G. E. 1875-ben tartott közgyűlésén elhatározta, hogy állattenyésztésünk állapotának és problémáinak feltárására periodikus kiadványt bocsát közre. A füzetek elsősorban szakemberek számára íródtak.

8. ALLGEMEINE MITTEILUNGEN ÜBER LAND UND HAUSWIRTSCHAFT

Beilage zum Ung. Weisskirchner Wochenblatt „Nera”.

Fehértemplom, 1892—1897, hav. egyszer vagy kétszer.

Szerk. ismeretlen.

Jellege: népszerű, szakismeretterjesztő. Rovatainak címe egyezik a Perjámoson kiadott azonos című társalap rovatcímeivel; valószínűleg ennek az elődlapja. Megjegyezzük, hogy több évfolyamát külföldön, Bécsben és Stuttgartban nyomták.

— 9. ALLGEMEINE MITTEILUNGEN ÜBER LAND UND HAUSWIRTSCHAFT

Sopron, 1893—1895, hav. kétszer.

Szerk. Kohlhammer W.

Az Erste Ungarische Bauernzeitung társalapja. Rovatai: Földművelés és rétgazdaság, Állattenyésztés, Tejgazdaság, Méhészet, Baromfitenyésztés, Kertészet, Halászat, Gyakorlati tanácsadó. Csak szacikkeket tartalmazott.

10. ALLGEMEINE MITTEILUNGEN ÜBER LAND UND HAUSWIRTSCHAFT

Beilage zur „Torontaler Zeitung“.

Perjámos, 1897—1898, hav. egyszer vagy kétszer.

Szerk. Görlach Gusztáv.

Tartalma: kizárólag szakismeretek. Rovatai: Földművelés és rétgazdaság, Állattenyésztés, Tejgazdaság, Méhészet, Baromfitartás, Állattan, Állatgondozás, Állategészségügy, Kertészet, Gyakorlati tanácsadó.

11. ÁLTALÁNOS BORÁSZATI, SZESZTERMELÉSI ÉS SÖRFÖZÉSI UJSÁG

Allgemeine Zeitung für Weinbau, Spiritusproduktion und Bierbauerei.
Szaklap bor-, szesz- és sörtermelők, illetőleg kereskedők, likőr, rum, eczet, cognac és pezsgőgyárosok, pálinkaégetők, maláta és élesztőgyárosok, lepárolók, fűszerészek, egényes olajkészítők, kocsmárosok és regálébérlők számára.

Budapest, 1891—1894, hav. háromszor.

Szerk. Somogyi Miklós.

Tartalma: szacikkek hazai és külföldi szerzőktől, kereskedelmi hírek, vonatkozó törvények és miniszteri rendeletek, apró hírek, szerkesztői üzenetek. Mezőgazdákat elsősorban a borászati rovata érdekli.

— 12. ÁLTALÁNOS EGYLETI KÖZLÖNY

A magyarországi egyesületi és szövetkezeti ügy, valamint az ipar, kereskedelem és gazdaság érdekeit képviselő hetilap.

Budapest, 1878—1879.

Szerk. *Bárczi Brix Iván*, majd *Lázárffy Andor*.

Célja az olvasót a Magyarországon működő egyletek és szövetkezetek tevékenységéről tájékoztatni. Mezőgazdasági egyesületekkel is foglalkozik, agrárismerteket is közöl. Rovatai: Egyleti hírek, Csarnok, Hasznos jegyzetek, Szerkesztői mondanivalók, Hirdetések, Vegyes közlemények.

+ 13. ARADI GAZDA

Az Aradi Gazdasági Egylet hivatalos értesítője.

Arad, 1399—1918, hav., 1918-ban hav. kétszer.

Szerk. 1899—1905: *Laehne Hugó*, 1905—1918: *Keller Iván*, 1918: *Alföldy Pál*.

Az 1870-es évek elején alakult Aradi Gazdasági Egylet hivatalos lapja. Kezdetben csak egyleti híreket közöl, később szócikkeknek is helyet ad. Az 1910-es években s különösen az első világháború idején az országos politika eseményeit is tárgyalja. 1918-ban helyesli a Károlyi-kormány birtokpolitikáját s hivatkozik arra, hogy az egylet titkára Laehne Hugó, a polgári forradalmi kormány földművelésügyi politikai államtitkára lett.

Rendszeresen foglalkozik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek alakításának kérdésével. Az 1900-as évek elején az Egylet keretében is alakult ilyen szövetkezet. 1899 előtti évekből az Aradi Gazdasági Egylet Évkönyvei tanúskodnak az Egylet működéséről.

Társlapja: Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete Üzleti Értesítője (1904—1905).

— 14. ARANYOSVIDÉK

Alcíme 1897-ig: *Torda-Aranyos megye közigazgatási, közművelődési és társadalmi lapja és a Torda-Aranyos megyei Gazdasági Egylet hivatalos közlönye.*

Torda, 1891—1940, het.

Szerk. 1891—1896: *Weress Sándor és Borbély György*.

Csak pályafutásának első éveiben tekinthető mezőgazdasági szakfolyóiratnak, a századfordulótól 1918-ig „Függetlenségi és 48-as politikai hetilap” majd az első világháború után erdélyi magyar „Politikai és társadalmi hetilap”.

— 15. ÄHRENLESE DES GEORGIKONS

Bécs, 1816—1819, rendszertelen időközökben megjelenő füzetek.

Szerk. ismeretlen.

A keszthelyi gazdasági akadémia, a Georgikon tanárainak úttörő vállalkozás keretében megjelenő értekezései. A mezőgazdaság legkülönbözőbb szakterületeivel (szoleszet, állategészségügy, termények tárolása stb.) foglalkoznak. Képet adnak a mezőgazdasági tudományok és szakoktatásunk korabeli helyzetéről.

Részcímes periodika.

X 5095

+ 16. BÁCSKAI GAZDA

Gazdasági havi folyóirat a földművelő nép számára.

Zenta, 1891.

Szerk. Rottler József.

Tartalma: mezőgazdasági és természettudományi szakcikkek, szépirodalom, könyvismertetés, szerkesztői üzenetek.

U.: Magyar Gazda (Zenta).

— 17. BÁCSKAI GAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megyei érdekű folyóirat a földművelés, ipar és kereskedelem köréből.

Szabadka, 1879—1880, hav. kétszer.

Szerk. Rácz Vilmos.

A Bács-Bodrogmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye. Tudósít az egyesület közgyűléseiről, közli a tagoknak szóló körleveleket, hangot ad a gazdák több aktuális követelésének (Hitelt a gazdáknak! Állítsunk több földművesiskolát a megyében!). Elsősorban mezőgazdasági szakcikkeket hoz, az ipart és a kereskedelmet érdeklő közleményei kisebb számban és terjedelemben vannak képviselve.

— 18. BALATONMELLÉK

Szőlő és borgazdasági szaklap, a Veszprémi Hírlap heti melléklete.

Veszprém, 1896—1897, het.

Szerk. Vadnay Béla.

Az 1890-es évek elején a phylloxera a balatonvidéki szőlők jelentős részét elpusztította. A B. célja, hogy a gazdákat a felújítással kapcsolatos kérdésekről (vonatkozó rendeletek, kárbecslés, a bankkölcson megszerzésének módja) tájékoztassa. E központi kérdés tárgyalását egyéb szőlőgazdasági szakcikkek egészítik ki.

— 19. BÁLINT IMRE TERMÉNYSTATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1899—1900, het. háromszor.

Szerk. Bálint Imre.

Rovatai: ellenőrizhető készletek a köz- és magánraktárakban, gabona-, liszt- és cukorkivitel, fővárosi és vidéki piacok, vetések állása és terméskilátások hazánk különböző vidékein és külföldön, mezőgazdasági termények forgalma a fiumei és trieszti kikötőben.

U.: Magyar Terménystatisztika.

+ 20. BANATER ZEITSCHRIFT FÜR LANDWIRTSCHAFT, HANDEL, KÜNSTE UND GEWERBE

Temesvár, 1828, het. kétszer.

Szerk. és kiadó: *Klapka József*.

Rovatai: Mezőgazdaság, Kereskedelem, Házi teendők, Művészet, Irodalom. Színház, Időjárás jelentések, Rövid érdekes hírek („Mosa k”, „Miscelle”).

21. BARACZK-HIRADÓ

Kecskemét, 1897—1899.

Szerkeszti és kiadja az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság.

22. BAROMFIAK

Baromfitenyésztési szaklap. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület baromfitenyésztési szakosztályának hivatalos közlönye. Alcíme 1894-től: Baromfi, méh és selyemtenyésztési szaklap. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület baromfi, méh és selyemtenyésztési szakosztályának hivatalos közlönye.

Budapest, 1892—1900, hav.

Szerk. 1892—1893: *Szilassy Zoltán*, 1894—1896: *Rubinek Gyula*, 1897—1900: *Hreblay Emil*.

A Köztelek társlapja. A szakirodalom többször „Baromfiak és Selyemtenyésztés” címen idézi. Szaktanulmányokat és egyesületi híreket közölt.

23. BELGAZDASÁGI KIS KÖZLÖNY

Pest, 1857, hav.

Szerk. *Lukácsy Sándor*.

„E szerény füzetek feladatául ismerjük a közélet belső telkén, a belgazdászati körében vett tapasztalatokat, követésre méltó haladásokat olvasóink számára megírni s lehető gyorsasággal s az évszakokkal minél összeillőbb szerkezetben megküldeni”.

Rovatai: Vezéreszmék, Kertészet, Tehenészet, Sertések, Baromfitartás, Selyemtenyésztés, Méhészet, Háztartás, Tanintézetek, Telepek és címek, Könyvészet, Gazdasági és kertészeti kiállítások, Pesti piaci ár.

24. BÉKÉSMEGYEI ÉRTESÍTŐ

Vegyes tartalmú hetilap a gazdaszat, kereskedelem és ipar köréből.

Gyula, 1868—1869, het.

Szerk. kiadó tul. *Greiner Antal*.

Országos és helyi eseményekről tudósított. Népszerű színvonalon írt mezőgazdasági szakkikkeknek is juttatott helyet.

X 5163

+ 25. A BÉKÉSMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET ÉRTESÍTŐJE

Békéscsaba és Arad, 1864—1898, váltakozó: kezdetben kettő, később évi 6—12 szám.

Szerk. 1864—1889: *Mokry Sámuel*, 1890—1898: *Zlinszky István*.

A Békésmegyei Gazdasági Egylet 1860-ban alakult, mint a Szarvasi Gazdasági Egylet utódja. Az alapítótagegylet között találjuk a megyében birtokos Trefort Ágost, továbbá br. Eötvös Józsefet. Az alapítók az egylet célját a nagy- és kisbirtokosok összefogásában s birtokaiknak a „fajlettebb nyugati mezőgazdaság példáját követő fejlesztésében látják. A 90-es években a kisbirtokosok fokozatosan kiszorulnak az egyletből, ugyanakkor iparvállalatok (cukorgyár, gépgyár) kapnak itt képviselést.

Tartalma: kezdetben kizárólag hivatalos: választmányi és szakosztályi gyűlések jegyzőkönyvei, felterjesztések és leiratok, tagnévsor, küldöttségek jelentései. A 90-es években veszt hivatalos jellegéből és szakcikkeket is hoz. Az egylet szaporodó szakosztályai a millennium idején a mezőgazdasági ismeretek minden ágát felölelik, ezeken kívül ez időben múzeumi szakosztály is létesült. Az agrárszocializmus és a gazdasági válság problémája itt élesebben jelentkezik, mint a többi megyék szakközlönyeinek hasábjain.

U.: Egyesületi Értesítő, a Békésmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

— 26. BIHARI GAZDA

Gazdasági ismereteket terjesztő lap, Biharmegye Gazdasági Egyletének hivatalos közlönye.

Nagyvárad, 1880—1886, hav.

Szerk. 1880—1883: *Gobóczy Károly*, 1884—1886: *Patzkó György*.

Tartalma: közgyűlési jegyzőkönyvek, körlevelek, az egyleti élet hírei, kiállítási beszámolók, szakcikkeket és hirdetések.

— 27. BISTRIZER WOCHENSCHRIFT

Besztercenaszód, 1872—1890, 1895—1916, het.

Szerk. *Schell Károly*.

Története két szakaszra oszlik. 1872 és 1890 között a Besztercei Gazdasági Egyesület hivatalos lapja (alcíme: *Organ des Bistrizer Landwirtschafts-Vereines*). Az egyesület hírein kívül sokat foglalkozott a Besztercenaszódon 1871 áprilisában felállított mezőgazdasági szakiskola eseményeivel, továbbá a városi tanács üléseiről s egyéb helyi újdonságokról tudósított.

1895-ben ismét megindul, de jellege más (alcíme: *Organ für soziales Leben, Volks- und Landwirtschaft*). Elsősorban politikai lap, Beszterce-Naszód vármegye hivatalos közlönye és csak másodsorban foglalkozik mezőgazdasággal.

+ 28. BLÄTTER FÜR BIENENZUCHT

Deutsches Organ des Landesvereines der Bienenzüchter in Ungarn.

Budapest, 1885—1892, hav.

Szerk. 1885—1888: *Kriesch János*, 1889—1891: *Kühne Ferenc és Binder Iván*, 1892: *Kühne Ferenc*.

Tartalma: szakcikkek, az egyesületi élet hírei, szakirodalom ismertetése. Magyar nyelven írt kiadása a Magyar Országos Méhészeti Egyesület szerkesztésében: *Méhészeti Lapok*.

+ 29. BLÄTTER FÜR LANDWIRTHSCHAFT UND GEWERBE
Beilage des „Ungarischen Lloyd“

Pest, 1871—1872, het.

Szerk. ismeretlen.

Két rovatra oszlik: Landwirthschaftliches és Gewerbliches. Elsősorban a gazdát érintő napi kérdésekkel és a terményértékesítés lehetőségeivel foglalkozott.
E.: *Der Landwirth és Gewerbe Zeitung*.

+ 30. BORÁSZATI ÉS KERTÉSZETI FÜZETEK
Kerti és borkezelési képes folyóirat.

Balassagyarmat, 1862—1863, két. hav., 6 füzet jelent meg.

Szerk. *Gyürky Antal*.

+ 31. BORÁSZATI FÜZETEK

Pest, 1869—1873, hav.

Szerk. *Somssich Pál és Entz Ferencz*.

Szaktanulmányok: szőlőművelés, bor kezelése, értékesítése, borvidékek ismertetése, borászati társulatok hírei.
U.: *Borászati lapok*.

— 32. BORÁSZATI LAPOK

A szőlőművelés, borkezelés, pincegazdászat s borkereskedés érdekei előmozdítására s emelésére.

Pest, 1858—1861, het.

Szerk. *Gyürky Antal*.

Más nemzetek borászata fejlettebb mint a miénk, állapítja meg a szerkesztő bevezető cikkében. „Hogy tehát mi is utólérjük az előttünk álló nemzeteket, hogy felemelkedhessünk a cultura azon színvonalára, mely minket állásunk s értelmiségünknel fogva megillet, hogy borainkkal versenyre kelhessünk az említett nemzetekkel, hogy borainknak illő árt biztosíthassunk, ... okvetlenül szükségünk van

a szakirodalom munkásságára, szükségünk van szakközlönyökre s külön borászati lapra."

Tartalma: szakcikkek, társulati működések, borüzlet, külföldi borászati hírek, vegyes csarnok (rendszerint életrajz, vagy könyvismertetés), apróságok, időszaki teendők, tárca, vidéki levelek, szerkesztői levelek.

1861 márciusában megszűnik, illetve beolvad a Gazdasági Lapok-ba, amely ettől kezdve Gyürky Antal vezetése alatt külön rovatban tárgyalja a borászat kérdéseit.

E.: Szőlészeti és borászati közlemények.

+ 33. BORÁSZATI LAPOK

A magyar borászat érdekeinek közlönye.

Pest, 1869—1870, 4 füzet jelent meg.

Szerk. Gyürky Antal.

Gyürky a borászat összes kérdéseit felölelő országos érdekű folyóiratot szándékozott indítani, de mivel az egyidőben megindult Borászati Füzetek-kel „versenyezni nemcsak szerénytelenség, de célszerűtlen is lett volna kénytelen volt folyóiratát beszüntetni.

A közlőny feladata: „megismertetni a bortermelőkkel a legkorszerűbb kezelési módokat, közölni a tudomány újabb vívmányait és a gyakorlati téren történt felfedezéseket; megismertetni a külföldi borászat állását, a borkereskedés nehézségeit és igényeit, jó tanácsot adni a magyar bortermesztő népnek, általában pedig oda hatni, hogy borászatunk a virágzás magas fokára emelkedjék”.

Szaktanulmányokat közöl a szőlőművelés és borászat köréből.

+ 34. BORÁSZATI LAPOK

Alcíme 1908-tól: *A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének” hivatalos közlönye.* 1917-től: *A „Fructus” a gyümölcsértékesítő és szeszfőzőszövetkezetek központja, mint szövetkezetnek hivatalos lapja.* 1926-tól: *Szőlőművelési és borászati hetilap. Gyümölcs és gyümölcs-szeszipari közlöny.* A „Fructus” a gyümölcsértékesítő és szeszfőzőszövetkezetek központja, mint szövetkezetnek hivatalos lapja. 1938-tól: *Szőlőművelési, gyümölcsstermelési és borgazdasági hetilap.* A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” hivatalos lapja. A lap 1898-ban a „Szőlő és Borgazdasági Lapok”-kal egyesült. Alcíme az egyesülést követő években: *A „Szőlő és Borgazdasági Lapok”-kal egyesült kiadás.*

Budapest, 1874—1944, hav. kétszer, később hetente.

Szerk. 1874—1876: *Entz Ferenc*, 1877—1886: *Molnár István*, 1887—1888: *Ordódy Lajos*, 1889—1895: *Baross Károly és Engelbrecht Károly*, 1895—1914: *Baross Károly, Vimmer Károly*, majd *Drucker Jenő*, 1914—1933: *Baross Endre és Drucker Jenő*, 1934—1937: *Baross Endre és Reizmann Zoltán*, 1938—1940: *Tóth József*, 1941—1944: *Rónay Ernő és Pálkás Gyula*.

Tartalma: szaktanulmányok, tudósítás az időjárásról és a terméskilátásokról, üzleti tájékoztató, a szakirodalom ismertetése, haviteendők, levélszekrény, vegyes-

hírek. A 19. század végének főproblémája a phylloxera veszély leküzdése. 1917 előtt elsősorban szaklap, 1917 után pedig üzleti és érdekvédelmi közlöny. E kor-
szakban a magyar gyümölcs, bor és szesz értékesítése a központi kérdés
Ujabb rovatai: A „Fructus” közleményei, Egyesületi hírek, A szőlészeti és borá-
szati alkalmazottak közleményei.

E.: Borászati füzetek.

Társlapjai: Gazdasági Tanácsadó, Gyümölcsstermesztés és Értékesítés, Magyar
Kertész, A M. kir. Ampelológiai Intézet közleményei, Weinwirtschaftliche Nach-
richten aus Ungarn.

35. BORSODI GAZDA

Borsod melléklapja.

Miskolc, 1882—1885, 1887, hav. kétszer.

Szerk. *S. Biró Géza.*

Tartalma: a Borsodmegyei Gazdasági Egylet hivatalos közleményei, pályáza-
tok, jutalmak, szakismeretek, aktualitások.

A tagság az 1885. augusztus 1-én tartott közgyűlésen elhatározta, hogy a B. G.-t
és a Borsodot egyesíti, „hogy az érdeklődők könnyebben hozzájuthassanak, hogy
a kettőből egy változatos tartalmú s a földműveléssel foglalkozó olvasókat inkább
érdeklő gazdagabb lap lehessen”. 1886-ban mint a Borsod gazdasági rovata élt to-
vabb, 1887-ben onállón jelent meg, majd ismét beolvadt a Borsodba.

1882 előtről is a Borsod (megindult 1867-ben) tájékoztat minket a megye mező-
gazdaságaról.

36. A BORSODMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE

Kassa, 1897—1899, hav.

Szerk. *Vértessy Tivadar.*

Ülések jegyzőkönyveit, elszámolásokat s különféle egyesületi híreket közölt.
Az egyesület taglétszáma 1898-ban 453.

U.: Borsodmegyei Gazdasági Egyesület Értesítője.

37. BUDAPESTER LANDWIRTSCHAFTLICHE PRESSE

Organ für die gesamte Landwirtschaft und die landwirtsch. Gewerbe.

Budapest, 1895—1896, hav. háromszor.

Kiadó és szerk. *Telbisz János és Wiener Mosco*, később csak *Telbisz János*.

A szerkesztő számos európai híró agrárszakértőre hivatkozik, mint munkatár-
sára és a legkorszerűbb szakismeretekkel (pl. a villamosság alkalmazása a mező-
gazdaságban) igyekszik olvasóit ellátni. Ismerteti a legújabb szakirodalmat, beszá-
mol a mezőgazdasági iparok, az értékesítési lehetőségek (terményárak, börzei ár-
folyamok) helyzetéről. Ezek mellett politikai kérdéseknek (agrárszocializmus) és
szépirodalomnak is juttat helyet.

1896-ban mint az Ungarische Weinzeitung társlapja jelent meg.

— 38. BUDAPESTI TATTERSALL ÉRTESÍTŐJE

Havonként megjelenő közlöny az eladó magyar lovakról.

Budapest, 1896—1915.

Szerk. *Aminger Sándor.*

Kiadja a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság.

Az eladásra kerülő lovak jegyzékén kívül közölte a Tattersallban rendezendő lóversenyekkel kapcsolatos tudnivalókat. Egyidejűleg német és francia nyelven is megjelent.

— 39. BUNUL ECONOM

Revistă pentru Agricultură, Industrie și Comerț. Alcíme később: Revistă pentru progress economic, social și cultural.

Déva és Szászváros, 1899—1909, het.

Kiadó és szerk. *Domșa Vasile.*

A Szebenmegyei Román Mezőgazdasági Egylet és a Szászvárosi Gazdasági Egyesület közlönye. Egyesületi híreket, továbbá mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi ismereteket közölt. 1903-tól a szépirodalom és a társadalmi hírek egyre nagyobb teret foglalnak el hasábjain.

+ 40. A CZUKORRÉPA-TERMELŐ

Der Zuckerrüben-Produzent

A „Magyar Czukoripar” melléklete.

Beilage der „Ungarischen Zuckerindustrie”.

Budapest. 1895—1896, hav. háromszor.

Szerk. *Telbisz János.*

1895 szeptemberében érdektelenség következtében megszűnt a Magyar Czukoripar addigi társlapja, a Magyar Vegyipar s a főlap új társlapot indított a CZ.-T. címen. „Új mellékletünk fő feladatának a hazai czukorrépatermelés okszerű fejlesztését tekintjük” — jelenti ki a szerkesztő, aki egyébként „a kevésbé vagyonos répatermelő gazdák” körében is barátokat szeretne szerezni.

Magyar és német nyelven szakcikkeket közöl a répatermelés agrotechnikájáról és aktuális kérdéseiről.

25
— 41. DEBRECENI GAZDASÁGI LAPOK

Köz- és mezőgazdasági lap, a Debreceni Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Debrecen, 1899—1918 és 1931—1944, hav. kétszer, 1931—1937: het.

Szerk. 1899—1918: *Rácz Lajos*, 1931—1937: *Jóna István*, 1937: *Vajda István*, 1938—1944: *Polgáry István és Kertész Kálmán.*

Programja megindulásakor: „A mai nehéz gazdasági viszonyok között... minden lehetőet elkövet arra nézve, hogy a gazdálkodó osztály gazdasági ismereteit a szakirodalom útbaigazítása, jótanácsa s biztos útmutatásával gyarapítsa.”

Tartalma: szakcikkék, egyesületi hírek, aktuális politikai és gazdasági kérdések, kormányrendeletek. Sokat foglalkozik a gazdasági cselédek kérdésével; a kérdés megoldását — szerinte — az jelenti, ha a cselédek takarékos életmóddal az önálló gazdák sorába küzdik fel magukat. Az első világháború idején rendszeresen közli a Debrecenben működött „Mezőgazdasági Intéző Bizottság” ülései jegyzőkönyveit és rendeleteit.

E.: Közlemények a Debreceni Gazdasági Egyesület köréből.

42. DEÉSI KIÁLLÍTÁSI EMLÉKLAP

Dés, 1879, naponként.

Szerk. *Havas Gyula*.

Megjelent a Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági Egylet által rendezett mezőgazdasági kiállítás és vásár alkalmából.

43. DEUTSCHES VOLKSBLATT

für Landwirthschaft und Gewerbe in Siebenbürgen.

Nagyszeben, 1844—1847, het.

Szerk. *Benigni József*.

Tartalma: mezőgazdasági szakcikkék, a nagyszebeni polgáregyletben tartott előadások kivonatai, a Siebenbürgisch-sachsischer Verein für Landwirtschaft hirei, mezőgazdasági naptár („Kurzer Wirthschafts-Kalender”), új könyvek ismertetése, vegyes („Miszellen”). A Siebenbürgisch-sachsische National-Zeitung társalapja. A szerkesztő sokszor teljes nevét használja: Benigni Edler von Mildenberg.

44. DEVECSER VIDÉKI GAZDAKÖR ÉRTESÍTŐJE

Devecser, 1883, Pápa, 1889—1891, Veszprém, 1908—1917, hav., 1908-tól év. négszer.

Szerk. 1883: *Noszlopy Gyula*, 1889—1891: *Szauter Ignác*, 1908—1917: *Magyar Károly*.

Tartalma: 1883-ban a kör közgyűlési jegyzőkönyvei, körlevelei, 1889—1891-ben hivatalos közlemények mellett szakcikkék, aktuális kérdések (elsősorban a phylloxera veszély és annak leküzdése). 1908 és 1917 között mint a Veszprémmegyei Gazdasági Értesítő társalapja jelent meg. Szakcikkeken kívül egyleti közleményeket, tagnévsorokat, a háború alatt országos jellegű politikai híreket is közölt.

1884-ben a kör a megyei gazdasági egyesülethez csatlakozott s így a rá vonatkozó híreket és közleményeket 1884—1888 és 1892—1907 években a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönyében a Veszprémmegyei Gazdasági Lapokban, illetve a Veszprémmegyei Gazdasági Értesítőben találhatjuk meg.

45. ДОМАТИ ЛИСТ

Илюстровани часопис за народну привреду поуку и забаву

Zombor, 1890—1893, hav. kétszer.

Szerk. *Konyovics István.*

Szerb gazdák részére szerkesztett illusztrált folyóirat. Célja népszerű mezőgazdasági ismeretek közlése és szórakoztatás. Ez utóbbi célját szépirodalmi közleményeivel igyekszik elérni. Cím ford. Házi levél. Nemzeti jólétet, műveltséget és szórakozást célzó rajzos folyóirat.

46. DUNÁNTÜLI BORÁSZATI KÖZLÖNY

a dunántúli természetes bortermelők érdekeit képviselő szaklap.

Sopron, 1899, hav. kétszer.

Szerk. *Fahrman Mihály.*

„Lapunk programja a soproni bortermelők érdekeinek védelme és a borászat fejlesztése.”

Rovatai: Vezércikk, Aktuális kérdések, Hasznos tudnivalók, Irodalmi rovat („Borkoresolyák”).

Német nyelvű kiadása: Westungarische Weinzeitung.

47. DUNÁNTÜLI TÁRSADALMI KÖZLÖNY

és közhasznú ismeretek tára. Tudományos, gazdasági, ipari, művészeti és szépirodalmi heti közlöny, mint a dunántúli kerületi vinczellér képezde orgánuma. Alcíme 1862-től: Mezőgazdasági, ipar és kereskedelmi értesítő, a Zala és Somogy megyei gazdaság-egyesületek és a dunántúli vinczellér képezde orgánuma.

Nagykanizsa, majd Keszthely, 1861—1863.

Szerk. *Jagócsi Péterffy József.*

Tartalma: a vincellérképző hírei („Intézeti ügy”), mezőgazdasági szakcikk (elsősorban szőlészet és borászat, de más termelési ágak is, egy-egy uradalom ismertetése), beszámoló a helyi gazdasági egyesületek működéséről, szépirodalom, piaci árak. A szerkesztő az ez időben létesített keszthelyi vincellérképző igazgatója.

48. EGRI ÉRTEŚITŐ

Hetilap egyszersmind a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület közlönye.

Eger, 1860—1861.

Szerk. *Danielik József.*

Részben politikai lap, részben egyesületi közlöny. A megjelenését támogató Hevesmegyei Gazdasági Egyesület ez években az ország egyik legjobban szervezett mezőgazdasági egyesülete. Keretén belül 1861-ben már hét szakosztály működött: földművelési, állattenyésztési, szőlészeti, kertészeti, gépészeti és technológiai, erdészeti, közgazdasági.

Tartalma: pesti és bécsi levelek, egyesületi hírek, „Városi és vidéki kürt”, nyílt tér, vásári tudósítás, tárcák, levelezések, színház, borsos egyveleg.

U.: Egri Posta.

49. EGERI POSTA

Hetilap egyszersmind a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület közlönye.

Eger, 1862—1863.

Szerk. 1862: *Danielik József*, 1863: *Szabó Ignác*.

Tartalma, irányvonala megegyezik elődlapjának, az Egri Értesítő-nek tartalmával és irányvonalával.

U.: Eger.

50. EGY ÉV A SZŐLŐBEN

Havi folyóirat szőlősgazdák számára.

Gyöngyös, 1892.

Szerk. *Csomor Kálmán*.

„Minden nagyképűség és tudakosságtól menten, a gyakorlati életből merített tapasztalataink alapján fogunk a szőlők ujjítelepítése és fenntartása körüli eljárásokról értekezni” — állapítja meg a szerkesztő programjában.

Elsősorban a mátravidéki szőlőtermelők problémáival foglalkozik. Gyakorlati tanácsot ad számukra: hogyan küzdhetnek eredményesen a phylloxera ellen, hogyan telepíthetik újjá kipusztult szőlőiket. Tanácsadó jellegű cikkeken kívül közli a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti vonatkozású híreit, továbbá következő rendszeresen ismétlődő rovatoknak ad helyet: Adás-vételi értesítő, Különfélék, Hirdetések.

U.: A szőlőben.

51. EGYESÜLETI ÉRTESTŐ

a Barsmegyei Gazdasági Egylet havi közlönye

Budapest, 1881—1882, Aranyosmarót, 1883—1885.

Szerk. 1881: *Ordódy Lajos*, 1881—1883: *Dumitsa Sándor*, 1884—1885: *Szobonya Bertalan*.

Titkári hivatal és szerkesztőség: Léva.

A megye közép- és nagybirtokosait összefogó Barsmegyei Gazdasági Egylet a közlöny megjelenésének éveiben mintegy 150 tagot számlált és kb. 10 000 forintot kitevő költségvetéssel dolgozott.

Tartalma: felsőbb rendeletek, hivatalos közlemények, egyleti hírek. Nincs adatunk arra, hogy az egylet más években is megjelentette volna Értesítőjét.

+ 52. EGYESÜLETI ÉRTESÍTŐ

A Békésmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Békéscsaba, 1899—1919, hav.

Szerk. 1899—1901: *Zlinszky István*, 1902—1913: *Pfeiffer István*, 1914—1919: *Solyomy Lipót*.

A Békésmegyei Gazdasági Egyesület 1899. január 7-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy értesítőjét új címen, gazdagabb tartalommal, rendszeres havi időközökben fogja megjelentetni.

Tartalma: hivatalos közlemények, egyesületi élet, helyi és országos események, szakcikk.

E.: A Békésmegyei Gazdasági Egyesület Értesítője.

— 53. EGYLETI ÉRTESÍTŐ

Dobokamegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Dés, 1888—1817, hav.

Szerk. 1888—1813: *Szemmáry József*, 1914: *Nagy Endre*, 1915—1916: *Papp Géza*, 1917: *Várady Mihály*.

A Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági Egyesület 1878-ban alakult. Tagjainak létszáma közlönyének fennállása idején 300 körül mozgott. A közlöny rovatai: Egyesületi ügyek, Földművelés és zöldségtermesztés, Állattenyésztés és gyógyászat, Gyümölcsészet, szőlészet és borászat, Különfélék, Szakirodalom, Kérdések, feleletek és hirdetések.

— 54. EGYESÜLETI ÉRTESÍTŐ

A Fatermelő és Fakereskedő Hivatalnokok Országos Egyesületének hivatalos közlönye.

Budapest, 1899, hav.

Szerk. *Pollacsek Jenő*.

Tartalma, irányvonala azonos elődlapjának, a Faipari és Fakereskedelmi Értesítőnek tartalmával és irányvonalával.

+ 55. EGYESÜLETI ÉRTESÍTŐ

A Vas megyei Gazdasági Egyesület folyóirata.

Szombathely, 1879—1912, hav.

Szerk. 1879—1886: *Bertha György* és *Stirling József*, 1886—1893: *Bertha György* és *Rösler Károly*, 1893—1896: *Gothard Sándor* és *Rösler Károly*, 1896—1912: *Rösler Károly*.

73073/1888.

Tartalma: egyleti élet, gazdasági szócikkek, terményárak, értékesítési lehetőségek, gazdákat érdeklő politikai hírek, vásárok helye és időpontja. Ismételter foglalkozik a muraszombati gazdakör működésével és a rohonci mezőgazdasági szakiskolában indított tanfolyamokkal.

U.: Gazdasági Értesítő.

56. EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Pest, majd Budapest, 1870—1875, év. hat-tizenkétyszer.

Szerk. *Morócz István*.

Az O. M. G. E. hivatalos közlönye. Létrejöttét az 1870. február 13-án tartott közgyűlésnek köszönheti. Ez elrendelte, hogy az egyesület munkásságáról szóló elnöki jelentést ki kell nyomtatni és a tagoknak meg kell küldeni. A Gazdasági Lapok társalapjának tekinthetjük. Hivatalos részén kívül szócikkeket is közölt.

57. ELSŐ MAGYAR FÖLDMŰVELEK LAPJA

Magyar kiadás. A földművelők közgazdasági érdekeit, egy életképes, független magyar földműves osztály fenntartását és támogatását célzó közlöny.

Sopron, 1892—1895, hav. kétszer.

Szerk. *Schummel Sándor*.

Kiadja az Első Németkeresztúri Földművelők Egylete.

Tartalma: napi hírek, aktuális politikai kérdések, hasznos tudnivalók, terményárak, szépirodalom.

Német nyelvű kiadása: Erste Ungarische Bauernzeitung.

58. ERDÉLYI GAZDA

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közlönye.

Kolozsvár, 1869—1918, 1920—1944, megjelent 1869—1872: hav. kétszer, 1873—1894: het., 1895—1898: hav., 1899—1918: het., 1920—1931: hav. kétszer, 1932—1944: hav.

Szerk. 1869: *Timár Károly* és *Szabó Sámuel*, 1870: *Farkas Albert* és *Szabó Sámuel*, 1871: *Gamauf Vilmos* és *Szabó Sámuel*, 1872: *Gamauf Vilmos*, 1873: *Gamauf Vilmos* és *Vörös Sándor*, 1874—1889: *Gamauf Vilmos*, 1890: *Gamauf Vilmos*, *Bodor László* és *Szakáts Péter*, 1891—1894: *Szakáts Péter*, 1895: *Vinczenti Károly*, 1896—1918: *Tokaji László*, 1920—1922: *Szádeczky Lajos*, 1923—1936: *Török Bálint*, 1936—1940: *Teleki Ádám*, 1940—1944: *Demeter Béla*.

Az első szerkesztő feladatát „az erdélyi középbirtokos osztály számára lehető népszerű nyelven írt tanulságos gazdasági lap szerkesztésében” látja.

Tartalma: az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlési jegyzőkönyvei, körlevelei és működésének egyéb — a tagsággal közlendő — megnyilvánulásai, szócikkek

a földművelés, az állattenyésztés, az erdészet, a kertészet, a szőlészet, a mezőgazdasági gépészet területéről, gazdasági tudósítások, lapszemle, könyvismertetés, jogi tanácsadó, időjárás, terményárak. A századfordulóig más erdélyi gazdasági egyesületek (Torda-Aranyosi Gazdasági Egyesület, Küküllőmegyei Gazdasági Egylet, Szász Gazdasági Egylet, Erdélyi Pinceegylet stb.) működéséről is beszámol. Később ezek az egyletek elmaradnak, amint az erdélyi szaksajtó számban gyarapodik. Rendszeresen közli a kolozsmonostori gazdasági tanintézet híreit.

1899-től 1912-ig egyúttal az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület hivatalos közlönye. 1907—1912. években pedig alcíme a következő szélesebb körű feladatáról ad számot: „Köz- és mezőgazdasági hetilap, az Erdélyi Gazdasági Egylet, az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület és az Erdélyi Kertészeti Egyesület hivatalos közlönye.” 1912-től ismét csak az Erdélyi Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

1940—1944 között, mikor Észak-Erdély Magyarországhoz, Dél-Erdély Romániához tartozott, az Erdélyi Gazdasági Egyesület működési területe is ketté vált. Ez években Nagyenyeden is jelent meg E. G. c. folyóirat. A kolozsvárit Demeter Béla, a nagyenyedit Teleki Adám és Nagy Endre szerkesztették.

1918-ig elsősorban a középirtokosság lapja, utána az erdélyi magyar gazdaságtársadalom érdekeinek egyetemes képviselője. Ez utóbbi korszakban sokrétűbb, nisz szélesebb körű igényeket kell kielégítenie.

1869 előttről Az Erdélyi Gazdasági Egylet évlapjai c. évkönyvek tájékoztatnak az Egyesület és Erdély gazdasági kérdéseiről.

1936—1937-ben Gazda címen jelent meg.

Társlapjai: Erdélyi Gazdaságtörténeti Szemle, Méhészeti Közlöny, Kisállattenyésztő.

+ 59. AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HAVI FÜZETEI *Népszerű közlöny Erdély gazdasági viszonyai érdekében.*

Kolozsvár, 1856—1857.

Szerk. *Finály Henrik.*

„Az Erdélyi Gazdasági Egyesület e füzetek megindításával” — írja a Bevezető — „állandó közlönyt kíván magának alapítani, mely által a gazdaközönséggel az eddigénél gyakrabban érintkezessék, s egyfelől saját nézeteit, eszközléseit, és a m. kormány gazdaságra vonatkozó rendelvényeit, valamint a külföld viszonyaira alkalmazható tapasztalásait is mezőgazdáinkkal tudathassa; másfelől saját részvényeseinek s más elméletileg művelt vagy a gyakorlati téren egyben másban kitűnő gazdáknak véleményeit és gondolkozását megérthesse, közhasznúvá tehesse.”

Tartalma: tanulmányok a mezőgazdaság minden területéről, beszámoló az egyleti életről.

A folyóiratot — melyet az Erdélyi Gazda elődjének tekinthetünk — kiegészítik az azonos években és később megjelent „Az Erdélyi Gazdasági Egylet évlapjai”.

+ 60. ERDÉLYI GAZDASÁGTÖRTÉNETI SZEMLE *Az Erdélyi Gazda melléklete.*

Kolozsvár, 1897—1898, év. hatszor.

Szerk. *Tokaji László.*

Néhány kisebb gazdaságtörténeti tanulmány mellett elsősorban forrásközléseknek adott helyet. Legtevékenyebb munkatársa Kuszko István.

+ 61. ERDÉSZETI ÉS GAZDÁSZATI LAPOK

A Magyar Erdész-Egylet közlönye.

Pest, 1866—1867, hav.

Szerk.: *Sporzon Pál.*

Tartalma azonos az Erdészeti Lapok tartalmával.
E. és U.: Erdészeti Lapok.

+ 62. ERDÉSZETI KISÉRLETEK

Alcíme 1899—1918: *A földművelésügyi m. kir. minister fenhatósága alatt álló m. kir. központi erdészeti kísérleti állomás folyóirata.* 1926—1938: *A m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola erdőmérnöki osztályának és a m. kir. erdészeti kísérleti állomásnak tudományos folyóirata.* 1939—1944: *A m. kir. földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló m. kir. erdészeti kutatóintézet folyóirata.* 1945—1946: *A m. áll. erdészeti kutatóintézet folyóirata.* 1947—1949: *A m. áll. erdészeti kutatóintézet és a műegyetem erdőmérnöki osztályának tudományos folyóirata.*

Selmecbánya, 1899—1918, Sopron, 1926—1949, évi 1—4 szám.

Szerk. 1899—1918: *Vadas Jenő*, 1926—1941: *Róth Gyula és Fekete Zoltán*, 1942—1946: *Magyar Pál*, 1947—1949: *Bokor Rezső és Magyar Pál.*

Magyarországon 1897-ben állították fei az erdészeti kísérleti állomások vagy kutatóintézetek hálózatát. Az E. K. kezdetben az ezeken a kísérleti állomásokon, illetve elsősorban a selmecbányai állomáson folyó kutatásoknak biztosított nyilvánosságot. 1926-tól elsősorban az erdőmérnöki főiskola tudományos folyóirata, illetve evkönyve.

Tartalma: szaktanulmányok az erdészet és az erdészettel kapcsolatos tudományok (növénytan, talajtan, rovarstan stb.) köréből, intézeti, illetve főiskolai ügyek, személyi ügyek.

Rendszeres beszámolót közöl a kísérleti állomások, majd a Főiskola munkájáról és munkatervéről.

U.: Erdészeti Főiskola Közleményei.

+ 63. ERDÉSZETI LAPOK

1868-tól alcíme: *Az Országos Erdészeti Egylet közlönye erdő- és földbirtokosok, erdészeti ügyekkel foglalkozók és erdőtisztek számára.*

Selmec, 1862—1864, 1868—1870, Pozsony, 1865, Buda, 1871—1872, Budapest, 1873—1944, 1948—1950. Megjelent hav., 1907—1917 hav. kétszer.

Szerk. 1862—1865, 1868—1870: *Wagner Károly és Divald Adolf*, 1871—1899: *Bedő Albert* (a régi szerkesztők egy ideig munkatársai), 1900—1924: *Bund Károly*, 1925—1928: *Czillinger János*, 1929—1939: *Biró Zoltán*, 1940—1944: *Mihályi Zoltán*, 1948—1950: *Madas András.*

1(1862) - 3(1864)

Eredeti címe: Erdőszeti Lapok A Selmeci Erdészeti Főiskola szellemi és anyagi támogatásával indult meg, de később az 1866. december 9-én megalakult Országos Erdészeti Egyletnek lett a folyóirata. Célja elsősorban „az erdőket a gazdaság gyakorlati terén tárgyalni”. Tartalma: szaktanulmányok (ezek között: Magyarország erdeinek ismertetése, erdészeti szakiskolák ügyei, a magyar erdészet története stb.), erdészeti politika, szakmai vonatkozású rendeletek és hivatalos közlemények, az Országos Erdészeti Egylet élete.

Közhben: Erdészeti és Gazdasági Lapok (1866—1867).

U.: Az Erdő.

+ 64. ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA

Erdőbirtokosok, erdészeti ügyekkel foglalkozók és erdőtisztek számára.

Budapest, 1880—1915, évi egy-két füzet.

Kiadja és szerkeszti az Országos Erdészeti Egyesület.

Az 1880-as évek elején az 1879. évi XXXI. t. c. az erdőtörvény végrehajtása és kiegészítése során számos rendelet látott napvilágot; ezek közlésére és magyarázatára az Országos Erdészeti Egyesület ebben a periodikában vállalkozott. Kezdetben csak miniszteriális rendeleteket közölt, később más intézmények határozatait, elvi jellegű döntései is helyet kaptak hasábjain. A századfordulótól rendszeresen közli egyebek között a közigazgatási bíróság és az állami munkásbiztosító hivatal elvi döntéseit is.

— 65. ERDÉSZETI UJSÁG

Szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Szászsebes, 1896—1911, het.

Szerk. Podhradszky Emil.

Legfőbb célja és hivatása a szétszórt erdészeti személyzetet szellemileg összehozni.

Rovatai: Erdészeti ügyek, A nagyvilágból, Különfélék, Hasznos tudnivalók (e rovatban növénytermesztési és állattenyésztési ismereteket is nyújt), Vadászati rovat, Napi hírek, Tárca, Adomák, Levelezés, Pályázati hirdetések, az Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület hírei.

E.: Erdőőr.

— 66. ERDŐÖR

Szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Szászsebes, 1894—1896, hav. kétszer.

Szerk. Podhradszky Emil.

Az E. „a tekintélyes számú erdőőri testület érdekeit lesz hivatva szolgálni, mely okból, míg egyrészt az erdőőri szakmába vágó közleményeket fog hozni, másrészt tág teret nyitand a mulattató s a mellett erkölcsnemesítő közleményeknek. Ezenkívül az apró hírek rovatában közölni fogja az országban előforduló nevezetesebb eseményeket”.

Rovatai: Aktuális hírek, A nagyvilágból, Tárcá, Adomák, Különfélék, Levelezés, Pályázatok, Szerkesztői üzenetek. Időnként erdőgazdasággal és vadászattal foglalkozó szakcikkeket is hoz.

U.: Erdészeti Ujság.

67. ERSTE UNGARISCHE BAUERNZEITUNG

Deutsche Ausgabe.

Central Organ der Bauern für volkswirtschaftliche Interessen, Förderung und Erhaltung eines lebensfähigen, unabhängigen Bauernstandes in Ungarn.

Sopron, 1892—1895, hav. kétszer.

Szerk. Schummel Sándor.

Kiadja Az Első Németkereszturi Földművelők Egylete.

Tartalma: mezőgazdasági szakcikk, aktuális politikai és gazdasági kérdések, napi hírek, terményárak, szépirodalom.

Magyar nyelvű kiadása: Első magyar Földművelők Lapja.

68. ÉRTESÍTŐ

A Fatermelő és Fakereskedő Hivatalnokok Országos Egyesületének hivatalos közlönye.

Budapest, 1896—1897, hav.

Szerk. Heidelberg Ödön.

Egyesületi és kereskedelmi híreken kívül erdőgazdasággal foglalkozó szakcikkeket is közöl.

U.: Faipari és fakereskedelmi értesítő.

69. ÉRTESÍTŐ

a Zalamegyei Gazdasági Egylet tagjaihoz.

Nagykanizsa, 1860-as évek.

Szerk. ismeretlen.

Az egylet közgyűlési jegyzőkönyveit közli rendszeresen. Az Országos Széchenyi Könyvtár néhány számot őriz 1864-ből.

70. FAIPARI ÉS FAKERESKEDELMi ÉRTESÍTŐ

A Fatermelő és Fakereskedő Hivatalnokok Országos Egyesületének közlönye.

Budapest, 1897—1898, hav.

Szerk. Pollacsek Jenő.

Tartalma: jelentések az ország és a külföld nagyobb faértékesítő piacairól, így Budapestről, Fiuméből, Komáromból, Galacról stb., egyesületi élet, a tagság hírei, irodalmi rovat, időnként erdőgazdaságot érintő szakkérdésekkel is foglalkozik.

E.: Értesítő.

U.: Egyesületi értesítő.

— 70/a FALUSI ESTÉK

Pest, 1853—1854.

Szerk. Vas Gereben.

Tartalma: szépirodalom és népszerű mezőgazdasági ismeretek.

+ FALUSI GAZDA

néven 1856 és 1895 között egymást követő különböző jellegű folyóiratok jelentek meg. A F. G. látszólag egységes sorozatot alkot, az új alcímek és az egymást váltó szerkesztők azonban egy-egy új folyóirat megindulását jelzik.

+ 71. FALUSI GAZDA

Vezérlapok a kisebb birtokosok és földművesek számára.

Pest, 1856—1857, év. nyolc füzet.

Szerk. Fényes Elek.

Tartalma: tudományos színvonalú szócikkek a mezőgazdasági tudományok minden területéről, kormányrendeletek és a legújabb szakirodalom ismertetése.

+ 72. FALUSI GAZDA

Gazdasági hetilap, főképp a kisebb földbirtokosok, gazdák, gazdatisztek és jószágbérlők számára.

Pest, 1857—1860.

Szerk. 1857—1858: *Erkövy Adolf*, 1859—1860: *Galgóczy Károly*.

Szócikkei a következő ismeretágakkal foglalkoznak: közgazdaságtan, földművelés, növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet, selymészet, szőlészet, faiskolák létesítése, mezőgazdasági gépészet. Egyéb tartalma: kormányintézkedések, egyesületek és társulatok hírei, lapszemle, terményárak és börzei árfolyamok.

+ 73. FALUSI GAZDA

A magyar gazdák, kertészek és méhészek szaklapja. Országos Magyar Kertészeti Társulat közlönye és az Első Magyar Kertgazdászati Ügynökség Értesítője.

Pest, 1861—1865, het.

Szerk. *Girókuti P. Ferenc.*

Elsősorban népszerű kertészeti hetilap. A szerkesztő az Első Magyar Kertész-gazdászati Ügynökség tulajdonosa. Széles rétegekhez kívánt szólni, s ezért a kö-vetkező „közhasznú” rovatokat is felvette lapjába: Társalgás az olvasókkal, Gazd-asszonykodás, Szépirodalom, Galambposta.

+ 74. FALUSI GAZDA

Földművelés, kertipar és gazdaság heti közlönye.

Pest, 1866—1868.

Szerk. *Farkas Mihály.*

Az új szerkesztő földbirtokos. Célja: „hazánk földbirtokos osztályának egy ismeretterjesztő közhasznú közlönnel szolgálni”. Szakít Girókuti népszerűséget kereső irányzatával.

U.: Gazdászati Közlöny.

+ 75. FALUSI GAZDA

Képes (későbbi fogalmazásban: népszerű) gazdasági lap a magyar földművelők számára. 1890-től: Gazdasági lap kisbirtokosok számára.

7306 } Budapest, 1873—1895, hav. kétszer.

Szerk. 1873—1877: *Máday Izidor*, 1878—1886: *Wagner László*, 1887—1894: *Bosányi Endre*, 1895: *Herényi Gothard Sándor*.

Célja: „hogy a földművelő népnél, főleg lelkészek és néptanítók közbenjöttével fokozatosan odaműködjék, hogy a föld jobb művelése, a takarmány termelés, az állatok jóltartása és ápolásának előnyeivel mindinkább az is megbarátkozzék”.
Rovatai: Gazdasági ismeretek, Gazdasági teendők, Piaci árak, Hírek.

Az 1890-es években a következő folyóiratok a társlapjai: Magyar Gazdák Lapja, Földművelési Érdekeink, Gazdák Kalauza. Előfizetői részére évente naptárt adott ki.

76. FATENYÉSZTÉSI LAPOK

Illusztrált közlemények a vasúti vonalak, a hegylejtők és utak befásítására, valamint a faiskola-ügy, fatenyésztés, gyümölcsészet és kertészet köréből.

Alcíme 1890-ben: *A fatenyésztés, gyümölcsészet és kertészet érdekeinek felkaroló szaklapja. A községi faiskolák közlönye.*

Ujpest, 1889—1890, hav. kétszer.

Szerk. *Erschinger János.*

Tartalma: szócikkek, szakegyetek hírei, szakirodalom ismertetése, tárca-melléklet (ez általában szintén szakkérdést tárgyal), vegyesek, eladások és vételek, szerkesztői üzenetek.

A lap szoros kapcsolatot tartott fenn a Gyakorlati Mezőgazdá-val.

77. FAÜGYI SZEMLE

Az erdőgazdaság, fatermelés, fakereskedelem, faipar és fakivitel érdekeit szolgáló szaklap. Az építkezések, szállítások, az erdőkezelésre vonatkozó nyilvános árlejtések és pályázati hirdetmények, úgyszintén a vasúti fuvardíjak közlönye.

Budapest, 1898—1900, hav. kétszer.

Szerk. *Weiner Arthur* és *Pollacsek Jenő*.

Magyarország fatermelése a szükségletet meghaladja és a feleslegek elhelyezése nagy nehézségekbe ütközik. „Ezen szaksajtó útján, mely éppen a külföldre való tekintettel német nyelven is meg fog jelenni, hazánk erdészeti termékeit a külfölddel megismertetve, rajta leszünk, hogy az erdőgazdát, a termelőt az exportőrrel, a kereskedővel érintkezésbe hozzuk és hogy túltermelésünk számára külföldre kivittet létesíthessünk, mely általános közgazdasági viszonyainkra való jótékony befolyását mihamar éreztetni fogja.”

Tartalma: a szakmát érdeklő aktuális politikai és gazdasági kérdések, szak tanulmányok, külföldi piacok és kikötők (Galac, Bréma, Mannheim, Amsterdam, London, Zürich, Bécs Lyon stb.) hírei, vasúti és hajózási díjszabások, versenytárgyalások, kereslet és kínálat, faszakmában érdekelt egyesületek hírei. Erdőgazdaság című rovatban neves szakemberek cikkeinek ad helyet.

Német nyelvű kiadása a *Holzrevue*.

78. A FEHÉRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESÍTŐJE

Székesfehérvár, 1898, 1900—1919, hav.

Szerk. 1898, 1900: *Hübner Károly*, 1901—1903: *Schier Lajos*, 1904—1906: *Burckhard-Bélaváry Rezső*, 1907—1919: *Ármos Jenő*.

Tartalma: egyesületi és megyei hírek, közgyűlési jegyzőkönyvek, szakközlemények, miniszteri rendeletek, terményárak, 1908-tól több politikai állásfoglalás, 1914-től együtt a Fejérmegyei Tejellenőrző Egyesület és a Fejér- és Tolnamegyei Gazdatiszti Kör hivatalos lapja. Az 1918 decemberi szám egy röpcédulát mellékel, amely „Gazdák szervezkedjünk” címmel a Földművelő Tanács megalakítására tartalmaz felhívást.

U.: Fejérmegyei Gazda.

79. FELSO-MAGYARORSZÁGI NÉPGAZDA

Gazdasági hetilap

Kassa, 1874—1877.

Szerk. *Steindl Bernát Kamilló*.

Magyar és német szöveggel jelent meg.

80. FELSO-MAGYARORSZÁGI SZŐLÉSZETI, BORÁSZATI ÉS GAZDASÁGI LAP

OBERUNGARISCHES WEINBAU-, KELLER-, UND LANDWIRTSCHAFTLICHES BLATT

Kassa, 1880, hav. kétszer.

Szerk. *Sissoovich Károly*.

A magyar és német nyelven megjelenő szaklap a következő rovatokat tartalmazza: Borászat és Szőlészet, Mezőgazdaság, Vegyesek, Vidéki levelezések, Kérdések és feleletek, Piaci árak, Időjárási jelentések, Szerkesztői üzenetek.

Rendszeresen foglalkozik a kassai gazdasági tanintézet kísérleti terén végzett termelési kísérletekkel.

U.: Szőlészeti, borászati és gazdasági lap.

81. FELVIDÉK

Vegyestartalmú hetilap, az Ungmegyei Gazdasági Egylet, az Ungszerednyei Borászati Társulat és az ungmegyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Ungvár, 1863, het.

Kiadó tul. és szerk. *Bánóczy Ferenc*.

Tartalma: szakcikkek, megyei gazdasági egyletek közgyűlési jegyzőkönyvei, napi hírek, szépirodalom, árak, hirdetések.

1863 utolsó hónapjaiban feladata bővül: az Ung-Zemplénmegyei Gazdasági Egylet hivatalos közlönye.

82. FELVIDÉKI MAGYAR KÖZLÖNY

vegyes tartalmú hetilap és a Nógrádi Gazdasági Egylet közlönye.

Balassagyarmat, 1862—1863, het.

Kiadó tul. és szerk. *Jeszzenszki Danó*.

Rovatai: napi és egyesületi hírek, gazdaság, ipar és kereskedelem, levelezések, tárca, gabona és egyéb árak.

83. FÖLDHITEL

Budapest, 1898, hav. kétszer.

Szerk. *Kotay A. Antal*.

84. FÖLDMIVELŐ

A mezői munkásság és kisvagyongó földművelők szakközlönye. Alcíme 1897-től: A Független Szociáldemokrata Párt politikai lapja és a mezői munkásság és kisvagyongó földművelők szakközlönye.

Budapest, 1896—1898, het.

Szerk. 1896: *Csizmadia Sándor*, majd *Várkonyi István*, 1897: *Csuzdi Ferenc*, 1897—1898: *Várkonyi István*.

Kiadó: A Földművelő Munkás és Szegény Nép Szakegyesülete.

A Várkonyi István vezetése alatt tömörült független szocialisták hetilapja. „A Földművelő programja a szegény és kisvagyonú földműveléssel foglalkozó és munkát végző nép ügyeivel való foglalkozás és érdekeinek megvédésére vonatkozó törekvés, jobb helyzet megteremtése. Jogaikért, emberi tekintélyükért és méltóságuk kivívásáért való harc. A méltatlan támadások és üldözések elleni védelem.”

Tartalma: tudósítások a mezőgazdasági munkások és szegényparasztnak helyzetéről és mozgalmairól, párt és szakegyesületi hírek, szépirodalom (tárcák és versek). Részletesen foglalkozik az 1897 februárjában Cegléden megtartott földműveskongresszussal.

U.: Földművelő (Hódmezővásárhely).

85. FÖLDMIVELŐ

A mezei munkásság és kisvagyonú földművelők szakközlönye.

Hódmezővásárhely, 1899—1903, 1904, Gyoma, 1903—1904, het., 1903-tól hav. kétszer.

Szerk. Szathmáry Péter, 1903-ban L. Szilágyi József és B. Molnár Imre is. Kiadja a hódmezővásárhelyi mezei munkásság, később: A Földművelő Munkás és Szegény Nép Szakegyesülete.

Mint új lap indul meg, mégis az előző tételben leírt Budapesten megjelenő Földművelő folytatásának tekinthetjük. Politikáját független szocialistának nevezi s feladatát így körvonalazza: „Nagy és magasztos feladat vár lapunkra, küzdeni kell a mai társadalmi rendszer helytelensége ellen, buzdítani kell a felvilágosodottakat, felvilágosítani kell a tudatlanokat, ezt fogja tenni a Földművelő.” Főmunkatársa Várkonyi István, a Független Szocialista Párt vezetője. Helyteleníti a Szociáldemokrata Párt agrárpolitikáját és önálló utakat keres.

Tartalma: mozgalmi hírek, beszámoló a népgyűlésekről, kongresszusi hírek, szépirodalom, üzenetek.

86. FÖLDMŰVELÉSI ÉRDEKEINK

Mező- és erdőgazdasági képes hetilap. A magyarországi összes lótenyésztőbizottságok hivatalos közlönye. Alcíme: 1884-től: Mező- és erdőgazdasági képes hetilap. A Magyar Korona Területén Foglalkozó Gazdatisztek és Erdészek Segély- és Nyugdíj Egyesületének hivatalos közlönye.

Budapest, 1873—1894.

Szerk. 1873—1877: Máday Izidor, 1878—1885: Wagner László, 1886—1894: Bosányi Endre. 1893—1894-ben társszerkesztő Szivos Béla.

Címe eredetileg: Földművelési Érdekeink. Programja megindulásakor: „a gabonatermelés megszorítása, okszerű nagyobbtermérvű takarmánytermelésre alapított földművelés” s „az állattenyésztés kiterjesztése legyen jövő gazdálkodásunk jel-szava”.

Tartalma: gazdasági tudósítások, szakkikkek, elsősorban az állattenyésztés területéről, szakegyesületek működése, szaklapok és szakkönyvek szemléje, tudósítás tanintézményeinkről, szépirodalom. Wagner szerkesztősége idején a legszínvonalasabb, később hanyatlik. Elsősorban a közép- és nagybirtokosok lapja; mint ilyen 1894-ben cikksorozatot közöl „A paraszti szocializmus leküzdése” címen.

Utolsó száma 1894. szeptember 30-án jelent meg. Ez év októberétől a Földművelési Érdekeink és a Gyakorlati Mezőgazda egyesült és Magyar Gazdák Lapja címen folytatta megjelenését.

Társlapjai: Falusi Gazda, Tejgazdaság.

1873-76.

1878-1886

1888-1894

234

87. FÖLDMŰVELÉSI ÉRTESÍTŐ

Budapest, 1890—1944, het., 1920-tól hav. kétszer.

Szerk. *Tomcsányi Gyula, Fabiny Tibor, Szép László, Mayer Károly, Spergely Imre, Ujhelyi Tibor, Koch Ernő.*

Kiadja a földművelési m. kir. minisztérium.

Megindulásakor színes, tartalmas szaklap, 1919 után a földművelésügyi minisztérium hivatalos közlönye, amely rendeleteket közöl és kimutatást ad a rasályos állatbetegségek elterjedéséről. Fennállásának első, értékes korszakában két részre oszlott. Az első, a hivatalos rész a következőknek adott helyet: rendeletek, felhívások, pályázatok, kinevezések, kitüntetések, állami mezőgazdasági intézmények eladó tárgyaitak jegyzékei, forgalmi kimutatások, be- és kiviteli tilalom, állategészségügyi közlemények, jelentések egy-egy vidék mezőgazdaságának állapotáról (főként vetésjelentések), konzuli beszámolók idegen államok mezőgazdaságáról stb. A nemhivatalos részben számos értékes szaktanulmány látott napvilágot.

Közölte évenként a minisztérium szervezetét és személyi beosztását.

Rendszeres melléklete: tartalommutató.

Társlapja: Földművelési Értesítő Gazdasági Szemléje.

E.: Közgazdasági Értesítő.

U.: Földművelésügyi Minisztériumi Értesítő, majd Mezőgazdasági Értesítő.

88. FÖLDMŰVELŐK SZAKLAPJA

A Magyarországi Szociáldemokrata Földművelők szaklapja.

Budapest, 1897—1898, hav. kétszer.

Szerk. *Urbán Pál*, majd *Csizmadia Sándor*.

„Lapunk a földművelés minden ágával foglalkozók érdekeit van hivatva megvédeni, őket hasznos és tanulságos közleményekkel nevelni és az osztálytudatot bennük felébreszteni, hogy ne csak a nyomort érezze, hanem megtalálja a helyes irányt és utat, amelyen közös testvéries elhatározással véget vethessenek a nyomornak.”

Tartalma: mozgalmi tájékoztató, szakismeretek, szépirodalom. Követelésesei mérsékeltek, hangja nem oly forradalmi, mint a Földművelő-é.

89. FÜGGETLEN UJSÁG

Alcíme többször változott: *Mezőgazdasági és politikai képes hetilap a magyar nép számára, Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap, Mezőgazdasági, szövetségi és társadalmi képes hetilap stb.*

Budapest, 1894—1908.

Szerk. 1894—1896: *Baross Károly*, 1896—1897: *Fülöp Sándor*, 1898—1899: *Zsitvay Nándor*, 1900—1904: *Buday Barna*, 1905—1908: *Szilassy Zoltán*.

A kisgazdák, a „kisemberek” lapjának nevezi magát. Az 1890-es években egye-

bek között (hazafiság, vallásos szellem, műveltség terjesztése) ezt akarja: „hogy a búza, az állatok ára olyan legyen, hogy a földművesnek a száraz kenyér mellé egy kis húsrá is jusson belőle, hogy az olcsó idegen búza ne tegye tönkre a magyar nép verejtékes munkájának a gyümölcsét.” Bírálja a kormányt, amely nem a magyar mezőgazdaság, hanem a tőzsdespekulánsok érdekeit képviseli, de még élesebben foglal állást az agrárszocializmussal szemben. Az 1900-as években a Magyar Gazdaszövetség, majd a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége közlönye. Rovatai: Mi hír a politikában? Heti krónika, Gazdasági dolgok, Szövetkezeti élet, Vegyesek, Mulattató, Leveles szekrény, Budapesti piac, Hol lesz országos vásár?, Lottó húzások.

U.: Gazdák Független Ujságja.

90. GABONASZÁLLÍTÁS MAGYARORSZÁGBÓL

Díjszabási havi folyóirat, gabona, hüvelyesek, olajvetemények és őrlemény díjtételek a bel- és külföldi forgalomban.

Budapest, 1891—1894, év. négyszer.

Szerk. Koch Henrik, Singer Antal és Gonda József.

Tartalma: díjtételek és kedvezmények jegyzéke, terménykereskedők, nagyiparosok, szállító vállalatok és közraktárak felsorolása.

91. GALLUS

Közlemények a baromfitenyésztés és nyulászat köréből.

Budapest, 1876—1888, hav.

Szerk. Grubicy Géza.

A nyulászati rovat vezetője: Ambrózy Béla.

Tartalma: baromfiak és nyulak tenyésztése, takarmányozása, értékesítése, állategészségügy.

Állandó rovatai: Irodalom, Adás-vevés, Csere, Szerkesztői üzenetek.

Sűrűn foglalkozik a postagalamb tenyésztés kérdésével.

Az 1887—1888. években a nyúltenyésztés problémái hiányoznak.

92. GAZDÁK KALAUZA

Nyíregyháza, 1889, hav. kétszer.

Szerk. Píringér János.

Kisbirtokos gazdák számára szerkesztett népszerű ismeretterjesztő lap, amely „jó tanácsaival segíteni törekszik a földmívelő közönségnek türehtetlen anyagi helyzetén, mely már eddig is az ipar és kereskedelem pangását vonta maga után.”

93. GAZDÁK KALAUZA

A mezőgazdaság és erdészet összes üzleti és forgalmi érdekeit felölelő szakközlöny.

Budapest, 1884—1886, het.

Szerkeszti *Wagner László* (a József műegyetemen a mezőgazdaságtan ny. r. tanára), majd *Bosányi Endre*.

Kiadja a Földművelési Érdekeink szerkesztősége.

Megállapítása szerint a kapitalista fejlődés „a gazdát is egészen új, változott viszonyokkal állította szembe, a mezőgazdaság maga régebbi csendes jellegéből kivetkőztetve a szó teljes értelmében üzletté, a gazda pedig üzletemberré alakult át”. Célja, hogy a gazdát mint üzletembert tájékoztassa a termelés kérdéseiről és ugyanakkor segítséget adjon számára terményeinek jobb értékesítésére irányuló törekvésében.

Rovatai: Külföldi piacokról, A gazdasági műszaki haladás köréből, Az üzleti forgalom köréből, Naptári tájékoztató, Üzlet és forgalom, Kormányintézkedések, Tudósítások a vetések állásáról, Közlekedésügy, A tőzsde, Kereset és kínálat.

94. GAZDASÁGBÉLI GYŰJTEMÉNY

Melléklet a Hazai és Külföldi Tudósításokhoz.

Pest, 1813, 1816, az első évben két, 1816-ban hat füzet jelent meg.

Szerk. *Kultsár István*.

Tartalma: népszerű növénytermelési, állattenyésztési és háztartási ismeretek, a gabona ára a pesti piacon és a Monarchia nagyobb városaiban.

95. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Bács-Bodrogszegi Gazdasági Egyesület közlönye.

Zombor, 1885—1899, hav., ill. kéthav.

Szerk. *Rombay Dezső, Halász Gyula és Szalay Frigyes*.

A Bács-Bodrogszegi Gazdasági Egyesület 1872-ben alakult, tagjainak létszáma 1885-ben 562. Közlönyének programja: „Közleni fogunk gyakorlati cikkeket, megemlékezünk minden szakunkba vágó vívmányról, közöljük a megyei gazdasági egyesületre vonatkozó minden momentumot, ülésének jegyzőkönyveit stb.”

Egyéb tartalma: miniszteri rendeletek, megyei szabályrendeletek, a szakirodalom ismertetése.

U.: Bács-Bodrogszegi Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

96. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Csíkszeredai Gazdasági Egyesület közlönye.

Csíkszereda, 1885—1903, hav.

Szerk. *T. Nagy Imre*.

Tartalma: közgyűlési jegyzőkönyvek, egyesületi hírek, szakcikkek (Jó tanácsok, Hasznos tudnivalók), szépirodalom.

U.: Csíki Gazda.

97. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Felső-Tiszavidéki Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Nyíregyháza, 1894—1896, hav. kétszer.

Szerk. *Simitska Endre.*

Fentnevezett gazdasági egyesület 1894. november 7-én tartott közgyűlésén határozta el egyesületi közlönyének önállóan történő megjelentetését. Célja „egyrészt az, hogy gyakorlati útmutatásokat közöljön a mezőgazdaság szövevényes ágaiban, másrészt pedig, hogy orgánuma legyen a tudományos, de gyakorlati irányú előhaladásnak és végül, hogy módot nyújtson minden mezőgazdának nézetel, bajai és kétélyei közzétételére”.

Rovatai: Földmunkálás, Növénytermelés, Állattenyésztés, Egyleti élet. Hatósági intézkedések, Kérdések és feleletek, Nyíregyházi piac.

E.: Gazdasági Értesítő, a „Nyírvidék” melléklete.

98. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Jász-Nagykun-Szolnokmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Szolnok, 1883—1918, hav.

Szerk. 1883—1885: *Kuncze Imre* 1886—1889: *Toldi Szabó László*, 1890—1897: *Szalay János*, 1897—1903: *Kovács Albert*, 1904—1918: *Gaylhoffer István*.

Az alcímben megjelölt gazdasági egyesület 1878-ban alakult, mint a „Külső-Szolnokmegyei Lovas és Gazdasági Egylet”, illetve a „Gazdasági és Lovasegylet” utódja. Közönyének kiadását az 1883. szeptember 13-án tartott közgyűlésén határozta el. „Ezen közlemény célja, hogy abból a közönség az egylet kebelében felmerülő minden mozzanatról s a kormánynak e szakmába vágó intézkedéseiről magának kello tájékoztatást szerezhessen, valamint tért nyitunk minden időszerű szakközleménynek, amennyibe az a lap keretébe beilleszthető.” 1885-ig a Szolnoki Híradó gazdasági társalapja, majd önálló lesz. Tartalma: egyesületi hírek, felsőbb rendeletek és leiratok, felhívások és hirdetések, terményárak, szakcikkek, vasúti menetrend.

Társlapjai: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Gazdasági Egyesület Fogvasztási és Értékesítési Szövetkezetének Üzleti Értesítője, Magyar Földműves

U.: Tiszamelléki Gazda.

99. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Nyírvidék melléklete, a Felső-Tiszavidéki Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Nyíregyháza, 1885—1893, hav.

Szerk. *Simitska Endre.*

Tartalma: egyesületi beszámolók, mezőgazdasági szakcikkek.

U.: Gazdasági Értesítő (97. tétel).

+ 100. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Nyitrai Gazdasági Egylet közlönye. Alcíme 1887-től: *A Nyitrai Gazdasági Egylet közlönye, mint a Nyitrai Gazdasági Egyesület hivatalos lapjának melléklete.*

Nyitra, 1882—1883, 1887—1898, hav., 1887-től év. hatszor.

Szerk. 1882—1883: ismeretlen, 1887—1890: *Szakáts Péter* (azonos az Erdélyi Gazda egyik későbbi szerkesztőjével), 1890—1898: *Meskó Pál*.

A Nyitrai Gazdasági Egylet 1862-ben alakult. Tagjainak létszáma a közlöny megindulásakor 238, zömmel középbirtokosok. Tartalma: egyleti tudnivalók, közlemények és szakcikkék, hirdetések, piaci árak.

1884—1886. években az egylet közlönye *Gazdasági Útmutató* (124. tétel) címen jelent meg. 1887-től a Nyitrai Gazdasági Egylet is foglalkozott az egylet működésével.

+ 101. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Sárosmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye, az Eperjesi Lapok melléklapja. Alcíme 1896-tól: *Mezőgazdasági lap, a Sárosmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.*

Eperjes. 1883—1888, hav. kétszer, 1896—1913, hav.

Szerk. 1883—1886: *Méhely Nándor*, 1887: *Horovitz Simon*, 1887—1888: *Szűcs János*, 1896—1898: *Hreblay Emil*, 1898: *Banó Tibor*, 1898—1913: *Lukovits Aladár*.

Tartalma: az egyesület különböző összejeveleteiről felvett jegyzőkönyvek, felhívások, köriratok, hirdetések. A nemhivatalos részben szakcikkék, adás-vétel és vegyes tudnivalók.

1898 és 1913 között egyúttal a Sárosmegyei Állat- és Madárvédő Egyesület hivatalos közlönye is.

U.: *Gazdasági Lapok*.

+ 102. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Landwirthschaftlicher Anzeiger.

A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület közlönye.

Organ des Oedenburger Comitats-Landwirthschafts-Vereines.

Sopron, 1880—1891, év. hatszor.

Szerk. 1880: *Baán Endre*, 1881—1884: *Emödy József*, 1885—1886: *Renner Henrik*, 1886—1891: *Moll Ármin*.

Tartalma: egyesületi hírek, néptanítók jelentései az egyes községek mezőgazdaságának állapotáról, hasznos tudnivalók, havi teendők, szakirodalom, más egyletekről, hirdetések és hirdetőmennyek, terményárak, vasuti menetrend, levélszekrény.

Német nyelvű kiadása: *Landwirthschaftlicher Anzeiger*.

103. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Temesvári Gazdasági Egyesület közlönye.

Temesvár, 1870—1886, hav. kétszer.

Szerk. Mokry István és Graffay Kálmán.

Hivatalos részében közli a Temesvári Gazdasági Egyesület és a Temes-Begavölgyi Vízsabályozási Társulat közgyűlési jegyzőkönyveit, a nemhivatalos részben szacikkket, terményárakat és vegyes közleményeket találunk.

104. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Sátoraljaújhely, 1880—1891, 1893—1916, hav., kivéve 1893—1894: kéthav.

Szerk. 1880—1891: Löschner Andor (a Magyar Föld későbbi szerkesztője), 1893—1897: Kun Frigyes és Sebes Adolf, 1897—1903: Kun Frigyes és Kapás L. Aurél, 1904—1916: Nemthy József és Berzeviczy Béla.

Tartalma: szacikkek, egyesületi jegyzőkönyvek (ezek mind a megyei gazdasági egyesület, mind a megye nagyobb községeiben működő gazdakörök összejeveleteit rögzítik), miniszteri rendeletek, a megye fontosabb szabályrendeletei, hasznos tudnivalók, vásárok helye és időpontja, hirdetések.

A megye gazdasági életével foglalkozik 1863-ban a Felvidék c. hetilap. 1891—1893-ban a Zemplén c. politikai lap közölte a szóbanforgó gazdasági egyesület híreit.

105. GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

mint a „Szamos” melléklapja, A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Szatmár, 1885—1895, het.

Szerk. Kótai Lajos.

Két részre oszlik: 1. Hivatalos közlemények: ülési jegyzőkönyvek, felsőbb rendeletek, hirdetések, 2. Nemhivatalos közlemények: mezőgazdasági és természetudományi szacikkek, a szatmári piac árai, színészet, szépirodalom.

Megjegyzendő, hogy a főlap a Szamos is a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönyének nevezi magát.

106. GAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSI LAPOK

A Képes Családi Lapok ingyenes havi melléklete.

Budapest, 1883—1884.

Szerk. Kuliffay Ede.

Ismeretterjesztő-szórakoztató lap vidéki értelmiség és birtokosok számára. Tartalma: népszerű mezőgazdasági, elsősorban kertészeti ismeretek, konyhareceptek, kérdések és kérelmek, feleletek és értesítések.

107. GAZDASÁGI FIGYELMEZŐ

Mezei gazdasági hetilap, Máramaros Vármegyei Gazdasági Egyesület közlönye. A „Mármaros” melléklapja.

Mármarossziget, 1873—1874.

Szerk. *Visky K. Bálint.*

Tartalma: hivatalos közlemények és szakcikkek.

108. GAZDASÁGI FÜZETEK

Pest, 1862, nyolc füzet jelent meg.

Szerk. *Érkövy Adolf.*

Tudományos színvonalú, kora legkiválóbb szakembereinek közreműködésével szerkesztett folyóirat. Szakértekezéseken kívül ismerteti a legújabb mezőgazdasági irodalmat, beszámol az olvasótáborát érdeklő kiállításokról. Munkatársai között találjuk többek között Sporzon Pált és Lukácsy Sándort.

109. GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK

Közgazdasági Közlöny különös tekintettel Bács-Bodrogmegye gazdasági érdekeire.

Szabadka, 1877, hav. háromszor.

Szerk. *Rácz Vilmos.*

A „Szabadka és Vidéke” társalapja. Szakismeretterjesztő közleményeket tartalmaz a mezőgazdaság, a kereskedelem és az ipar tárgyköréből.

110. GAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Abaúj-Tornamegyei Gazdasági Egyesület hivatalos értesítője.

Kassa, 1881—1900, hav.

Szerk. 1881—1899: *Bukuresti B. János*, 1899—1900: *Jakabfalvy Kornél.*

Tartalma: felsőbb rendeletek, egyesületi élet, szakcikkek, szakirodalom ismertetése, vegyes közlemények.

111. GAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület havi értesítője.

Makó, 1897—1913.

Szerk. *Tökey Jenő.*

Rovatai: Egyesületi hírek, Miniszteri rendeletek, Növénytermelés, Állattenyésztés, Gyümölcsészet, Méhészet, Állategészségügyi kimutatás, Havi teendők, Vegyes.

112. GAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Komárommegyei Gazdasági Egyesület havi értesítője.

Budapest és Komárom, 1883—1904.

Szerk. Sarlay Károly.

Tartalma: egyesületi hírek, gazdákat érdeklő aktuális kérdések, szakcikkek. Szerkesztő gazdasági vándortanár és a nevezett egyesület titkára.

113. GAZDASÁGI LAPOK

A Magyar Gazdasági Egyesület közlönye.

Hosszú fennállása során más egyesületek hivatalos lapjaként is szerepelt. Ezt a tényt váltakozó alcímei is tükrözik. Így: 1870-es és 80-as évek: *A Magyar Gazdasági Egyesület közlönye*, a *Nemzetgazdasági Egyesület hivatalos lapja*, 1890-es évek: *Mezőgazdasági képes hetilap*, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület*, a *Magyar Gazdák Társasköre*, a *Csanád-megyei Gazdasági Egyesület és a Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye*, 1920-as évek: *Mezőgazdasági és Közgazdasági hetilap*, az *Országos Többtermelési Liga hivatalos közlönye*.

Pest, majd Budapest, 1849—1880, 1882—1924, het.

Szerk. 1849—1850: Korizmic László, 1851—1880: Morócz István (Korizmic László vezérlete mellett), 1882—1883: Dapsy László, 1884: Máday Izidor, 1884—1889: Ordódy Lajos, 1889—1891: Szemere Huba és Baranyai István, 1892—1908: Ordódy Lajos, Ordódy Vilmos és Igali Szvetozár, majd ez utóbbi helyett Nagy Rezső, 1909—1914: Ordódy László és Buzzi F. Géza, 1915—1916: Ordódy László és Fehér Zoltán, 1917—1919: Mailáth László és Fehér Zoltán, 1920—1922: Mailáth László és Kovacs József, 1922—1924: Karácsony Gyula, 1924: Gallowich Jenő.

Megindulásakor az abszolutizmus elején engedélyezett néhány magyar nyelvű lap egyike s így ez időszakban nemcsak mint szaklapot, de mint a nemzeti érdekek védelmezőjét is értéklik. Korizmic László és Morócz István szerkesztősege idején a legszínvonalasabb, később háttérbe szorul a fiatalabb gazdasági szaklapok, főképpen a Köztelek versenye következtében. Politikai megnyilatkozásai elsősorban a nagybirtokos osztály törekvéseit tükrözik. Szakcikkei a fejlettebb országok mezőgazdaságát példázzák.

Tartalma: a Magyar Gazdasági Egyesület és más (az alcímekben említett) gazdasági egyesületek hírei, közgyűléseikről készült jegyzőkönyvek, kormányintézkedések, gazdasági és kereskedelmi tudósítások, bécsi és pesti gabonabörze árai, szakközlemények, jelentések a kincstári birtokokról stb.

A századfordulótól a következő állandó rovatoknak adott helyet: Szemle, Tárcsa, Kérdések és felek, Hírek, Gazdasági cikkek forgalma, Nemzetközi állatvásárok, Hirdetések.

Nagy hatása volt a mezőgazdaság fejlesztésében. új eljárások (trágyakezeles, műtrágyázás, nemesített növényfajták, gépesítés, rétfelújítás, takarmányozás stb.) ismertetésében, népszerűsítésében. Különösen a magyar gépjavítási és gépkonstrukciós találmányok (pl. cséplőgép) ismertetésében volt jelentős szerepe. Gyakorlati szakemberek részére állandó ösztönzést jelentettek szakcikkei.

1881-ben a Magyar Föld-del egyesült mint Gazdasági Lapok és Magyar Föld. Társalpjai: Egyesületi Közlemények (56. tétel), Allattenyésztési és Tejgazdasági Lapok.

114. GAZDASÁGI LAPOK ÉS MAGYAR FÖLD

Mező- és Közgazdasági Napilap, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közlönye.

Budapest, 1881.

Szerk. *Morócz István*, majd *Dapsy László és Morócz István*.

Rovatai: Múlt és jelen, Belföld, Külföld, Napi hírek, Üzleti hírek, Tárca, Hasznos tudnivalók, Tőzsdei hírek, Jelentés mezőgazdaságunk állapotáról, Közgazdasági hírek, Szakirodalmi szemle, Irodalom és művészet, Hirdetések.

E. és U.: Gazdasági Lapok, ill. Magyar Föld.

115. GAZDASÁGI LITERATURA

Pest, 1840, hav.

Szerk. *Borsos Márton és Ploetz (Érkövy Adolf)*.

Az Ismertető Összművészetben, Gazdaságban és Kereskedésben folyóirat társalapja (eredetileg rovata), a legrégebbi mezőgazdasági referáló folyóiratunk. Célja: „megismertetni az olvasóközönséget minden kijöendő s közelebb kijött gazdaságról érkező könyvekkel”.

116. GAZDASÁGI MÉRNÖK

Alcímei: 1877—1879: *Népszerű folyóirat a földöntözés, csatornázás és folyamszabályozás, valamint a mezőgazdasági gépészet és építészet köréből.* 1880—1882: *Képes hetilap, a mezőgazdaság, vízhasznosítás, ipar és forgalom köréből, egyszersmind a Tiszavölgyi Társulat hivatalos közlönye.* 1883—1897: *Mezőgazdasági és műszaki hetilap. Egyszersmind a Tiszavölgyi Társulat hivatalos közlönye,* 1901—1918: *Gazdasági és műszaki hetilap.*

Budapest, 1877—1897, 1901—1918, hav. kétszer, 1880-tól het.

Szerk. 1877—1897: *Gonda Béla*, 1901—1903: *Gondos Viktor*, 1904—1907: *Lukács Lipót*, 1908—1912: *Pirovits Aladár*. 1912: *Scheibler Ede*. 1913—1916: *ifj. Gonda Béla*, 1917—1918: *Gerő Nándor*.

A szerkesztő bevezetőjében egyebek között így vázolja programját: „Népszerű módon és mégis kellő alapossággal fogjuk tárgyalni a lecsapolást, szikkasztást és alagsorvezést, ugyszintén a rétek, szántóföldek és kertek öntözését, általában a vízhasznosítás kérdését, — úgy mezőgazdasági és vízműtani, valamint nemzetgazdasági és jogi szempontból”. „Különös figyelmet fordítunk ezek mellett a mezőgazdasági eszközök és gépek szerkezetének s főként okszerű és helyes kezelésének ismertetésére.”

Tartalma: mezőgazdaság, folyamszabályozás és vízhasznosítás, gépészet, villanyosipar, építészet, mezőgazdasági iparok, folyamszabályozási társulatok ügyei, gabona és terményüzlet (jelentés az árak alakulásáról), vállalatba adandó munkák jegyzéke, irodalmi közlemények, találmányi hírek, bérlet és eladás, pályázatok.

1901-től mezőgazdasági kérdések csak elvétve szerepelnek. A század elején a központi téma az elektromos ipar fejlődése, ifj. Gonda Béla szerkesztősége idején (nevezett vasúti mérnök volt) pedig szinte kizárólag a közlekedéstechnika vívmányait tárgyalja.

Társlapjai: A hitel, Kiállítási Értesítő, Vízügyi Közlöny.

Közben (1897—1900): Műszaki Hetilap.

+ 117. GAZDASÁGI NÉPLAP

a Baranyamegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Pécs, 1875—1936, hav.

Szerk. 1875—1901: *Liebbald Béni*, 1902—1920: *Förster Jenő*; 1921—1926: ?, 1927—1936: *Toldy Zsigmond*.

A Baranyamegyei Gazdasági Egyesület 1872-ben alakult, 1875-ben az Egyesület titkára, Liebbald Béni, a következő célkitűzéssel indította meg az egyesület közlönyét: „Két főkiindulási pontot tűztem ki, melyekre mindenkor a teljsúlyt fektetni fogom, nevezetesen, hogy a lap tartalma népszerű és időszerű legyen”. A lap más megyei gazdasági egyesületek közlönyeitől eltérőleg elsősorban a földművelő néphez akar fordulni, azt akarja oktatni és nem korlátozódik az egyesületi tagságot érdeklő eseményekre.

Alcíme többször változik. 1900—: *Népies modorban oktató szakközlöny*, 1909—: ... és *a Baranyai Tejszövetkezetek Szövetsége hivatalos közlönye*. 1919: ezeken kívül ... *a Pécs-Baranyai Kertészeti Egylet hivatalos közlönye*. 1927—: *Népszerűen oktató szaklap a földműves kisgazdák részére, a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület, az ennek kötelékében működő Gazdakörök és a Baranyai Tejszövetkezetek Szövetségének hivatalos közlönye*.

Tartalma: szakcikkek, egyesületi élet, apróbb vegyes közlemények, szerkesztői üzenetek, mezőgazdasági egyesületek hírei, tudnivalók, szépirodalom, hirdetések.

Német nyelvű társlap: Landwirthschaftliches Volksblatt.

— 118. GAZDASÁGI TANÍTÓ

Székesfehérvár, 1899—1901, hav. kétszer.

Szerk. *Almássy Ferenc*.

Az alsófokú mezőgazdasági szakiskolák és tanfolyamok tanítóinak orgánuma. A lap — a szerkesztő ígérete szerint — a szakoktatás problémáin kívül „fel fogja ölelni a gazdaságnak minden ágát”.

Tartalma: ismertető cikkek szakoktatásunk és mezőgazdaságunk helyzetéről, tantestületi problémák, könyvismertetés, szerkesztői üzenetek, kérdések és feleletek.

+ 119. GAZDASÁGI TANÜGY

Havi folyóirat.

Nagyszentmiklós (Torontál megye), 1884—1885.

Szerk. *Bartók Béla*.

A folyóirat megindulásakor a szerkesztő ezt írja: „Lapunk csak úttörője s inkább elpostája kíván lenni a gazdasági tanügy alapos szervezetét eszközölni hivatott nagyobb akciónak.”

Szakkikkeket tartalmaz mezőgazdasági oktatásunk állásáról, történetéről, megjavításának lehetőségéről.

120. GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁSOK

Pest, 1837—1839, három év alatt tíz füzet jelent meg.

Szerk. *Kacskovics Lajos*.

A Magyar Gazdasági Egyesület már alakulásának évében, 1835-ben elhatározta, hogy egyesületi közlönyt ad ki, de ez csak két év múlva indulhatott meg. Tartalma: szakkikkek, egyesületi beszámolók. A szakkikkek elsősorban hazai szerzők művei, de számos angol és német szaklapból átvett tanulmánnyal is találkozunk. Példaként áll előtte a nyugat fejlett mezőgazdasága, amelyhez nekünk is fel kell zárkóznunk. Politikai állásfoglalása általában a birtokos nemesség érdekeihez igazodik, de a feudalizmus kritikája is helyet kap lapjain. 1837—1838-ban elsőrendű problémája az egyesület megszervezése, céljainak ismertetése, vidéki fiók-egyesületek szervezése. 1839-ben sokat cikkeznek egy angol—magyar kereskedelmi szövetség tervéről. Ennek célja mezőgazdasági termények kivitelének és nyereséges értékesítésének lehetővé tétele lett volna.

U.: Gazdasági Tudósítások és Rohonczi Közlemények.

121. GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁSOK ÉS ROHONCZI KÖZLEMÉNYEK

Pest, 1840—1841, év. négy füzet.

Szerk. *Kacskovics Lajos*.

1840-ben a Gazdasági Tudósítások a Rohonczi Közleményekkel bővül. Ez utóbbi a Klauzál Imre által 1839-ben Rohoncon létesített mezőgazdasági szakiskola értekezéseit tartalmazza. Figyelmet érdemel az 1841-ik évfolyamban a tagosítás kérdéséről írt tanulmány, amely számos, akkoriban újszerű gondolatot (kísérleti gazdaság létesítése, mezőgazdasági szakkönyvtár alapítása) is felvet.

E.: Gazdasági Tudósítások.

122. GAZDASÁGI TUDÓSÍTÓ

A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos értesítője.

Putnok, 1897—1918, hav.

Szerk. 1897—1906: *Lakner László*, 1906—1918: *Fodor Jenő*.

Rovatai: az egyesületi élet eseményei, felhívások együttes rendelkezésekre és eladásokra (amelyeket az egyesület közvetít), egyesületi tagok hirdetései eladás és vétel iránt, vegyes közlemények, beleértve a szakkikkeket, kereskedők és egyéb kívülállók hirdetései.

U.: Gömöri Gazda.

123. GAZDASÁGI UTASÍTÁSOK

A Néptanítók Lapjához, kiadja a földművelés, ipar és kereskedelmi m. kir. minisztérium magyar, tót, román, szerb, német, horvát és orosz nyelven díj nélkül, ez időben 15.000 (később 18.000) példányban a néptanítóknak.

Buda-Pest, 1868—1869, hav. kétszer.

Fel. szerk. *Lukácsy Sándor.*

Célja, „hogy a gazdasági szaktanítás a népiskolába oly módon vezettessék be, hogy az, az elemi oktatásba mintegy beleszőve, a népnevelésnek lényegesen kiegészítő részévé avattassék, mivel gyakorlati keresztülvitele a már csaknem minden községben kihasított iskolakertek által megkönnyítve van.”

A földművelési ismereteknek elemi iskolában történő oktatásához kíván segítséget adni. Tartalma: mezőgazdasági ismeretek népszerű színvonalon, kérdések („interpellációk”), feleletek.

+124. GAZDASÁGI UTMUTATÓ

A Nyitrai Gazdasági Egylet közlönye.

Nyitra, 1884—1886, hav.

Szerk. *Szakáts Péter.*

Tartalma azonos elődlapjának tartalmával.

E.: Gazdasági Értesítő, u.: Nyitrai Gazdasági Egylet közlönye és Gazdasági Értesítő.

+125. GAZDASÁGI ÜGYNÖK

a gazdák érdekeit képviselő ingyen lap.

A Gazdasági Szakiroda közlönye.

Zalaegerszeg, 1895, hav. kétszer.

Szerk. és kiadó: *Goldschmied Sándor.*

...„főcélul tűzte ki, hogy a földműveléssel foglalkozó t. közönség szükségleteit a legolcsóbb forrásból beszerezhesse és terményeit a legmagasabb árfolyamon értékesíthesse. E célból a „Gazdasági Ügynök”... állandó rovatot közöl minden nemű gazdasági termények árfolyamáról és közölni fogja a legjelesebb és a beszerzési forrásul használandó jó cégek hirdetéseit.”

Üzleti jellegű folyóirat, amely kizárólag árlistákat és adás-vételi hirdetéseket közöl.

-126. GAZDASÁGOT TIZÉLOZÓ UJSÁG

Bécs, 1796 jún. 28—aug. 30, 11 szám jelent meg, het. (A Magyar Ujság számozását folytatja, mint 25—30. szám.)

Szerk. *Pethe Ferenc.*

A szerkesztő lapját — melyben az első magyar mezőgazdasági szaklap folytatódott — a következőképpen ajánlja: „Nintsen az emberi életre meg-kivántató szükségesek dolgok közül egy is, a' miről mi apródonként ne emlékeznénk a' mi Gazdaságot Tzéelőző Ujságunkban. A' föld-míveléstől fogva, — ez a' leg-első Mesterség —, minden-féle ki-gondolható Mesterségeken keresztül, a' szeméthordásig, még azon is alól, mindenekről fogunk nemcsak beszélgetni, hanem az azokkal való legjobb bánásnak módját, vagy példákkal, vagy hiteles tanubizonyságokkal megmutogatván, előadjuk; hogy ki-ki hozzá adván a' maga belső 's külső tehetségét, a' Haza és maga' hasznára, tökéletességre hajthassa.”

A gazdaszat minden területével foglalkozik népszerű, sokszor adomázó modorban.

E.: Magyar Ujság.

U.: Vi'gálódó Magyar Gazda.

127. GAZDÁSZATI FIGYELŐ

Mezei és kerti gazdasági közlöny, a Független Polgár melléklapja.

Budapest, 1874—1876, hav. kétszer, 1875—1876-ban het.

Szerk. Rác Vilmos.

Tartalma: szakcikkek, egyletek és társulatok hírei, szemle, vegyes közlemények, szakirodalom ismertetése, statisztika, gazdasági teendők.

128. GAZDÁSZATI KÖZLÖNY

a mezei gazdaság, állattenyésztés, gazdasági ipar, bor- és gyümölcsstermesztéssel foglalkozók számára.

Pest, 1869—1870, hav.

Szerk. Wagner László.

„Célja a gazdaszat minden fontos ágát felkarolni, kiterjeszteni figyelmét a földművelés, a növénytermelés — beleértve a szőlő, gyümölcs és főzeléktermelést — az állattenyésztés, méhészet és selyemtermelés, a gazdaszati ipar nevezetesebb ágai, az állatgyógyászat, a gazdasági építészet és gépészet, a nemzetgazdaság, a gazdasági törvényhozás és statisztika, a gazdasági tanügy stb. minden jelentékeny mozzanataira és közölni az olvasóközönségünkkel mindazt, mit a bel- és külföld az elmélet és gyakorlat terén jót, hasznost, hazai viszonyaink között alkalmazhatót föltalált és föltalál.” Az 1868-ban megszűnt (és 1873-ban újra megindult) Falusi Gazda folytatójának tekintí magát.

A következő rovatok rendszeres közlését ígéri: 1. Értekezések a gazdaszat terén bel- és külföldön észlelhető nevezetes mozgalmak felett. 2. Cikksorozatok és gyakorlati javaslatok a hazai gazdaszat azon sürgős igényeiről, melyek mihamarabb leendő kielégítése törvényhozásilag a kormány által vagy társulás útján kívánatos. 3. Jeles bel- és külföldi gazdák életrajza. 4. Szemle a törvényhozásnak és a kormánynak a gazdaszat körébe vágó intézkedései felett. 5. Rövid ismertetése a gazdasági egyletek és értekezletek működésének. 6. Piaci árak, időjárás és aratási kilátások átnézetes táblázatokban. 7. Külföldi szemle. 8. Könyvismertetés. 9. Gyakorlati kísérleteket tárgyaló közlemények. 10. Közérdekű újdonságok. 11. Nyílttér a gazdaközönség részére. 12. Közhasznú hirdetések.

1870 júniusában kénytelen beszűntetni működését: „Részvétlenség a magyar gazdaközönség részéről oka annak, hogy e lap hosszabb ideig magát fenntartani nem volt képes.”

129. GAZDATISZTEK LAPJA

Mezőgazdasági szaklap, a hazai gazdatisztek, erdészek érdekeinek közlönye.

Budapest, 1887—1889, hav. háromszor.

Szerk. *Eörsi Gyula*, fel. szerk. *Katona Imre*, majd *Gelléri Miklós*, főmunkatárs: *Darvas Marcell*.

Meginduláskor a szerkesztő a következő programot adja: „Tért nyitunk lapunkban, minden a gazdatisztség érdekeit előmozdító közleménynek, a mezőgazdaság körébe vágó kérdések és feleleteknek, hogy a gyakran felmerülő kérdéses események megbeszélhetők, minden oldalról megvilágítottak legyenek.”

Rovatai: Vezércikk, A gyakorlat köréből, Hasznos tudnivaló, Gazdasági levelek, Hírek, Mozaik, Gazdatiszti körök, Gazdatiszti perek, Szakirodalom, Szerkesztői mondanivaló, Üzenetek, Kérdések, Hirdetések.

+ 130. GAZDATISZTEK LAPJA

A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének hivatalos közlönye. Alcíme 1937-től: Gazdatisztek és okleveles gazdák érdekvédelmi közlönye, a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületének hivatalos lapja.

Budapest, 1898—1944, hav.

Szerk. 1898—1913: *Jeszenszky Pál* (főmunkatárs: *Matlaszkovszky Tádé*), 1914—1934: *Fabricsius Endre* (főmunkatárs: *Csernay Ödön*), 1935—1936: *Péterfy Tamás*, 1937—1944: *Fáber György*, 1944: *Mille Géza*.

A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete 1880-ban alakult. A gazdatisztek érdekeit 1887—1889-ben a Gazdatisztek Lapja, 1896—1898-ban pedig a Magyar Gazdatiszt képviselte. A Köztelek társlapjaként indult meg, de 1905-től önállósult.

Rovatai: Egyesületi élet, Gazdasági kérdések, Jogesetek és szolgálati ügyek, Gazdatiszti körök, Gazdatiszti perek, Gazdatiszti nyugdíjbiztosítás, Mezőgazdaság, Szakirodalom, Állásközvetítés, Leveles ládából.

+ 131. GEORGIKAI FEOLVASÁSOK

Kolozsvár, 1871—?

Szerk. ismeretlen.

A kolozsmonostori gazdasági akadémián, a hallgatók alakította „Georgikon” körben elhangzott előadások közzététele, szükség szerint, nem rendszeres időközökben megjelenő füzetekben.

— 132. GÉPCSARNOK

Mezőgazd., gép-, ipar-, kereskedelmi-, közgazdasági és vegyestartalmú szakközlöny.

Devecser, 1891, hav. kétszer (12 szám jelent meg).

Szerk. és laptul. *Huss Gyula*.

Az ipar és a kereskedelem problémáin kívül elsősorban a gépek, így a legújabb mezőgazdasági gépek ismertetésével foglalkozik. Állandó rovatai: Helyi kereskedelem, Gabonai zset, Érdekes találmányok és szabadalmak. Néhány mezőgazdasági szaktanulmány is megjelent hasábjain.

133. GÉPIPAR

Gépészeti szakközlöny. Alcíme 1892-ben: *Mezőgazdasági és Gépészeti közlöny*.

Budapest, 1882, 1891—1893, hav. kétszer.

Szerk. 1882, 1891: *Horváth János*, 1892: *Tichtl Károly*, majd *Bihari Pásztor Lajos*, 1892—1893: *Szathmáry Lajos*.

Programja 1882-ben: „A Gép-Ipar gépészettel és leginkább gazdasági gépészettel, valamint a gyakorló gépészekkel fog foglalkozni. Nem elméleti közleményekre, hanem a mindennapi szükséghez mért és abból kifolyólag a leggyakorlatibb tárgyakra lesz legfőbb gondunk.”

Tartalma: szakközlemények a gépészet és elsősorban a mezőgazdasági gépészet tárgyköréből, Tárcá, Kérdések és feleletek, Betöltendő állások, Vegyesek és hirdetések. 1892—1893-ban állandó rovata: A József műegyetem közleményei. 1891-ben mezőgazdasági gépészettel nem foglalkozik.

U.: Magyar Gépipar.

134. GOSPODARSKI LIST

Zágráb, 1853—1871, hav.

Szerk. *Sulek Bagoslav*, *Lambl Dragutin*, *Zoricic Petar* és mások.

Tartalma ismeretterjesztő jellegű.

135. GOSPODARSKI POUSNIK

Zágráb, 1867 előtt.

Szerk. *Zoricic Petar*.

Tartalma: népszerű mezőgazdasági ismeretek.

136. A GYAKORLATI MEZŐGAZDA

mint okserű növénytermelő, állattenyésztő, kertész, borász és házigazda. Népszerű lap (később: korszerű közlemények) minden rendű gazdák és gazdaságkedvelők számára. Alcíme 1882-től: *mint okserű növénytermelő, állattenyésztő, kertész, borász és házigazda*. Gazdasági hetilap földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, lelkészek s egyéb gazdaságkedvelők

számára. Alcíme 1900-tól: *mint okszerű növénytermelő, állattenyésztő, kertész, borász és házigazda. Havonta kétszer megjelenő praktikus irányú gazdasági lap földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, lelkészek s egyéb gazdaságkedvelők számára.*

Keszthely, 1872—1874, Magyaróvár, 1874—1888, Kassa, 1888—1894 és 1900—1908. Megjelent kezdetben hav. háromszor, 1882-től het., 1900-tól hav. kétszer.

Szerk. 1872—1888: *Sporzon Pál*, 1888—1894, 1900—1901, 1904—1908: *Kovácsy Béla*, 1902—1903: *Gerlőczy Géza*.

Gazdasági akadémiák tudományos fóruma. Munkatársai akadémiai tanárok, élvonalbeli szakemberek, így Cserháti Sándor, Monostori Károly, Páter Béla, Réti János, Stollár Gyula, Zalka Zsigmond, Hreblay Emil, Juhoss Lajos, Juhász Árpád stb. Szakcikkei közérthetően s ugyanakkor tudományos színvonalon a legkorszerűbb ismereteket nyújtják.

Tartalma: a mezőgazdaság minden ágára kiterjedő szakcikk, tárcs, lap-szemle, könyvismertetés, közgazdasági hírek, vásári tudósítás, hirdetések, szerkesztői üzenetek.

1894-ben beolvadt a Magyar Gazdák Lapjába (210. tétel), 1900-ban pedig mint a Magyar Gazda (208. tétel) utódlapja indult meg újra.

137. GYAKORLATI TANÁCSOK

a magyar bortermelők számára füzetekben foglalva.

Vác, 1881—1883.

Szerk. *Gyürky Antal*.

138. GYŐRVIDÉKI GAZDA

A Győrvidéki Gazdasági Egylet közlönye.

Győr, 1879—1886, hav.

Szerk. *Petz Adolf*.

„Czélunk, hogy elsősorban a »Győrvidéki gazdasági egyesület« üdvös intézkedéseinek, eszméinek kifelé közegei legyünk.” — írja a titkár beköszöntőjében. Rovatai: Egyleti élet, Győr megye gazdasági állapota, Hasznos Tudnivalók, Vegyes hírek, Piaci árak.

A Győrvidéki Gazdasági Egylet 1860-ban alakult, 1879 előtt Évkönyvek számoltak be az Egylet működéséről.

139. GYÜMÖLCSÉSZETI, BORÁSZATI ÉS KERTÉSZETI UJSÁG

A „Házi Szárnyasaink” állandó melléklete.

Budapest, 1887, két száma jelent meg.

Szerk. *Parthay Géza*.

Rovatai: Gyümölcsészet (rovatvezető: Liebald Béni), Borászat (rovatvezető: Nics István), Kertészet (rovatvezető: Farkas Sebestyén).
U.: Gyümölcsészeti, Szőlészeti és Kertészeti Ujság.

140. GYÜMÖLCSÉSZETI ÉS KONYHAKERTÉSZETI FÜZETEK

Budapest, 1880—1899, hav.

X2304 / 1880 - 1889

Szerk. 1880—1888: *Villási Pál*, 1889—1899: *Baranyai István*, 1891-ben *Bereczki Máté* is.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Kertészeti Szakosztályának kiadásában megjelent szaklap. Tanulmányokat közölt a gyümölcsstermesztés, gyümölcs-tan, gyümölcsfagondozás, gyümölcserértékesítés és konyhakertészet tárgyköréből. Különösen Bereczki és Villási cikkei nevezeteseek. Egyéb tartalma: szakirodalom ismertetése, apróbb tudnivalók, egyleti működések, levelezés. A füzetekhez számos színes melléklet tartozik. A lapnak elég jelentős hatása volt a kertészet fejlesztésében.

141. GYÜMÖLCSÉSZETI, SZŐLŐSZETI ÉS KERTÉSZETI UJSÁG A „Házi Szárnyasaink” állandó melléklete.

Budapest, 1887, két száma jelent meg.

Szerk. *Parthay Géza*.

Rovatai: Gyümölcsészet (rovatvezető: Liebald Béni), Szőlőszet (rovatvezető: Nics István), Kertészet (rovatvezető: Farkas Sebestyén).
E.: Gyümölcsészeti, Borászati és Kertészeti Ujság.

142. GYÜMÖLCSKERTÉSZ

A községi faiskolák hivatalos közlönye.

Budapest, 1891—1912, hav. kétszer.

Szerk. *Molnár István*.

Kiadja a Földművelésügyi Minisztérium.

A szerkesztő meginduláskor következő programot ad: „Egyszerű, világosan érthető és gyakorlatilag mindenki által elsajátítható útmutatások képezik a közlőny fő tartalmát: így módon érhető el leghamarább azon cél, melyet mi akarunk, t. i. a gyümölcsészetet és kertészetet általánosságban oda emelni, hogy az hazánk több vidékén a megélhetés és a jövedelmezőség biztos forrásául szolgálhasson!”

Tartalma: hivatalos rendeletek és körlevelek, szaktanulmányok, jelentések a szőlő, gyümölcs és kerti termények állapotáról az ország különböző vidékein, külföldi konzulátusok jelentései a gyümölcsstermelési és gyümölcsforgalmi viszonyokról, üzleti közös tárca, pályázati hirdetés, közhasznú kérdések és feleletek, szerkesztői üzenetek, hirdetések.

Időnként színes képmellékleteket hoz.

U.: Kertészet.

143. HALADÁS

Gazdasági termények és iparcikkek terjesztése. Mezőgazdasági, szőlőszeti, kertészeti, egészségügyi és kereskedelmi értesítő.

Budapest, 1892—1899, hav.

Szerk. *Királyfalvai Gerhárt György.*

Kiadja: *Szávoszt Emil*, terménykereskedő és gyáros.

Törekvése: „A magyar mezőgazdaság, kereskedelem és ipar belterjessé tételének előmozdítása.” „... hazánk összes nyersterményeit itthon kell feldolgoznunk és iparcikkeink számára — főleg kelet felé — piacokat nyitni” „... folyóiratunknak az is a célja, hogy az eszme mielőbbi megtestesítéséhez hozzájáruljon az által, hogy a földbirtokos osztály figyelmét a mezőgazdaságra előnyös befolyással bíró tényezőkre felhívja, a bevásárlandó cikkek beszerzése és a termények eladása és hasznosítása iránt tájékoztassa”.

Rovatai: Kereskedelmi rész, Mezőgazdasági rész, Kertészet, Egészségügy, Tudományos apróságok, Különfélék, Tárca, Havi krónika.

Melléklet: Árjegyzék Szávoszt Emil nagykereskedő terményüzlete és vegyészeti gyárából.

144. HALADÓ GAZDA

Ábrákkal ellátott népies gazdasági lap, egyszersmind a komárommegyei gazdasági vándortanár hivatalos közlönye.

Komárom, 1877—1880, hav. kétszer.

Szerk. *Molnár Lajos.*

Tartalma: népszerű szakcikk (,,Vasárnapi beszélgetések”), tudósítások vidékről, szakirodalmi szemle, szerkesztői üzenetek.

145. HALÁSZAT

Az „Országos Halászlati Egyesület” hivatalos közlönye.

Budapest, 1899—1944, 1947—1948, 1954—, kéthet., 1920-tól hav.

Szerk.: 1899—1911: *Landgraf János*, 1912—1923: *Répássy Miklós*, 1924—1939: *Unger Emil*, 1940—1944: ifj. *Szabó Zoltán*, 1947—1948: *Faragó Sándor*, 1954—1956: *Ribiánszky Miklós*, 1957—: *Pék Gyula*.

Kezdetben „A Természet” társalapja, később mint a Földművelésügyi Minisztérium kiadványa önállósul. Első szerkesztője Beköszöntőjében így vázolta a lap célját: „Ma, amidőn a halászlát megszűnt csupán csak halfogás lenni, hanem oly rendszeres termelésé vált, amelynek kiterjedt mezején természetrajzi, jogi, technikai és közgazdasági ismeretek találkozhatnak: a tárgyat érintő kérdések egész sora vár megoldásra, szorul ismertetésre és megvitatásra. ... Ezen hiány pótlására akarunk vállalkozni akkor, amidőn jelen számmal megindul »Halászlát«-tal a nyilvánosság elé lépünk.”

Rovatai: Hivatalos rész, Vegyesek, Halászlati szakismeretek (halaink ismertetése, hasznos tudnivalók stb.), Társulatok hírei, Halárlak, Sporthorgászat, Szakirodalom és könyvismertetés.

— 146. HALÁSZATI LAPOK

Az Országos Halászati Egyesület közlönye.

Budapest, 1887—1898, évi hat szám.

Szerk. *Kriesch János*, utána egy ismeretlen.

„A H. L.-ban egy oly közlőnyt akarunk a magyar ember kezébe adni, mely őt a halászatra — és különösen a magyar halászatra — vonatkozó összes ügyekben tájékoztassa. A »H. L.« tartalmát képezni fogja e szerint mind az, a mi a halászat mesterségére, a halak életére és tenyésztésére, a vizek okszerű művelésére vonatkozik.”

Tartalma: egyleti ügyek, az országos halászati felügyelő jelentései, szakcikk, amelyek szerzőinek sorában *Herman Ottó* nevével gyakran találkozunk.

+ 147. HALÁSZATI LAPOK

A Felsőmagyarországi Halászati Egylet értesítője.

Budapest: 1881, Aranyos Marót: 1882—1886., hav.

Szerk. 1881: *Kriesch János*, 1882: *Kriesch János és Ruffy Pál*, 1883—1886: *Ruffy Pál*.

Kiadja: a Felsőmagyarországi Halászegylet.

„Feladata a »H. L.-nak« első sorban a t. közönség figyelmét a halak okszerű tenyésztésére irányítani és a haltenyésztés körüli ismeretek terjesztése által a gazdaság ezen fontos ágát emelni és virágzóvá tenni, második sorban pedig a kapcsol megalkotni az egyesület tagjai között.”

Az értesítőt kiadó egylet 1880-ban alakult Rózsahegyen. A H. L. az egylet hírein kívül a különböző felvidéki halászati szövetkezetek működésével is foglalkozott.

Tartalma: egyleti és szövetkezeti élet, szakirodalom, apró közlemények, szerkesztői üzenetek.

+ 148. A HAZÁBAN ÉS TÁVOLBAN SZÉTTEKINTŐ MÉHÉSZ

Az okszerű méhészet érdekeit szolgáló havi közlöny.

Szeged, 1895—1905.

Szerk. *Gallovich István*.

„Lapunk célja tehát, hogy a külföld tudományát, vívmányait, tapasztalatait, mint amelyek eddig rejtett kincsek voltak a magyar méhészre nézve, az összes méhészek közkincsévé tegyük, azokat a magyar méhésszel is megismertessük.”

Tartalma: szakcikk, zömmel fordítások német és francia szaklapokból.

Állandó rovatok: Havi teendők, Kérdések és feleletek, Apró közlemények, Vidéki élet, Méhészeti előadások, Szórakoztató közlemények.

— 148/a HAZAI-HÍRADÓ

Kolozsvár, 1827—1831, het.

Szerk. *Pethe Ferenc.*

Tartalma: politikai és társadalmi hírek mellett gazdasági tudósítások és a kolozsvári piac terményárai.

149. HÁZI KÖZLÖNY

Folyóirat a házi gazdálkodás és gyakorlati élet körébe vágó közhasznú ismeretek és tapasztalatok terjesztésére és gyakorlati alkalmazására.

Arad, 1888—1891, hav. kétszer.

Szerk. *Záray Ödön.*

Általános érdekű, közhasznú ismereteken kívül (egészségügy, nevelésügy, háztartás stb.) mezőgazdasági ismeretek terjesztésével is foglalkozott.

150. HÁZI SZÁRNYASAINK

A baromfi, galamb és madártenyésztést s mellékesen minden hasznos gazdasági mellékfoglalkozást felkaroló illusztrált szaklap.

Budapest, 1887—1890, hav. kétszer.

Szerk. *Parthay Géza.*

A szerkesztő előszavában a következőket ígéri: „azon leszünk, hogy megismertessük t. olvasóinkkal a gazdasági mellékfoglalkozások hasznát, a legnagyobb haszonnal alkalmazható vívmányokat s végre, hogy a nyert produktumok számára piacot teremthessünk”.

Rovatai: Baromfitenyésztés, Galambtenyésztés, Madártenyésztés, A szárnyasok betegségei, Tárca, Havi teendők.

1888-ban a Hasznos és Díszszárnyasokat Tenyésztők Országos Egyesületének a közlönye, 1889—1890-ben pedig a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületének, mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Baromfitenyésztési szakosztályának a hivatalos lapja.

U.: Szárnyasaink.

Társlapjai: Gyümölcsészeti, Borászati és Kertészeti Ujság, Gyümölcsészeti, Szőlőszeti és Kertészeti Ujság, Méhészeti, Selymészeti és Nyúltenyésztési Ujság.

151. A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESÍTŐJE

Gyöngyös, 1885—1918, hav.

Szerk. 1885—1889: *Wissinger Károly*, 1890—1897: *Csomor Kálmán*, 1897—1898: *Dicenty Géza*, 1898—1902: *Baranyai István*, 1903—1918: *Engel Hermann.*

Tartalma: Kezdetben kizárólag az egyesület életére vonatkozó közleményeknek ad helyet, később ismeretterjesztő cikkek és gazdákat érdeklő aktuális gazdasági és politikai kérdések is szerepelnek hasábjain. Sokat foglalkozik az amerikai búza versenyre következőtében beállt gazdasági válsággal, amelyből a kivezető utat az intenzív állattenyésztés megszervezésében látja.

U.: A Hevesmegyei Gazda.

152. HOLZREVUE

Fachblatt für die Interessen der Forstwirtschaft, Holzproduktion, Holzindustrie, des Holzhandels und Holzexportes. Organ für Bau und Lieferungswesen, für sämtliche auf die Abforstung bezughabenden öffentlichen Verhandlungen und Ankündigungen, sowie für Holzfrachten.

Budapest, 1898—1900, hav. kétszer.

Szerk. *Weiner Artur és Pollacsek Jenő.*

Tartalma megegyezik magyar nyelvű kiadásának, a Faügyi Szemlének tartalmával.

153. HONI- 'S KÜLFÖLDI GAZDA ÉS KERESKEDŐ

Buda, 1837 jan.—jún., het.

Kiadó és szerk. *Borsos Márton.*

Az Ismertető az Összművészet és Polgári Szorgalomban 157. tétel) társalapja. Tartalma: szakcikkék a mezőgazdaság és a kereskedelem területéről, egyéb aktuális közlemények („Hírlő”, tudósítás a sorsjegysorsolásról stb.).

154. HONTI GAZDA

a megyei gazdasági egyesület közlönye.

Ipolyóság, 1883—1894, (megjelenik) minden alkalommal, midőn az egyesületnek a nyilvánosság részére szánt közleményei lesznek.

Szerk. *Bolgár János*, 1887-től *Pongrácz Géza.*

Az első számban a szerkesztő a következő programot adja: „A lap általános irányja gyakorlati lesz... főfeladata lesz saját tetteink és terveinkkel foglalkozni... ezenkívül a gazdasági elmélet, vagyis a gazdálkodásnak, mint tudománynak terjesztése és művelése”. Tartalma: egyleti hírek és gazdasági szakismeretek.

155. HOSPODARSKIE NAVODI KU LISTOM NÁRODNICH UCITELOV

Budapest, 1868, hav. kétszer.

Szerk. *Lukácsy Sándor és Kanya Pavel*, később *Gocar Ivan.*

A „Gazdasági Utasítások a Néptanítók Lapjához” c. folyóirat szlovák nyelvű kiadása.

156. ISMERTETO A GAZDASÁG, IPAR ÉS KERESKEDÉSBEN

Pest, 1841, het. kétszer.

Kiadó és szerk. *Borsos Márton*, társszerk. *Vajda Péter*.

Elsősorban ipari és kereskedelmi szakcikkeket hoz, ezek mellett a mezőgazdasági ismeretek háttérbe szorúlnak.

E.: Ismertető Összművészetben, Gazdaságban és Kereskedésben.

157. ISMERTETŐ AZ ÖSSZMŰVÉSZET ÉS POLGÁRI SZORGALOMBAN

Pest, 1837 jan.—1839 jún., het.

Szerk. 1837—1838: *Borsos Márton*, 1838—1839: *Vállas Antal*.

Kiadó: *Borsos Márton*.

Tartalma: újdonságok és érdekességek az ipar, a kereskedelem és a művészetek területéről, másodsorban mezőgazdasági szakcikkek is (pl. ekék típusai és használatuk, az öntözés kérdése és technikája stb.).

E.: Ismertető vagyis Összművészet (Polytechnia), Polgári Szorgalom, 's Magasb Iszésű Művészetek Tára.

U.: Ismertető Összművészetben, Gazdaságban és Kereskedésben.

158. ISMERTETŐ HONI 'S KÜLGAZDASÁGBAN ÉS KERESKEDESBEN

Pest, 1837 júl.—1839 jún., het. kétszer.

Szerk. 1837 júl.—1838 jún.: *Borsos Márton*, 1838 júl.—1839 jún.: *Fényes Elek*.

Kiadó: *Borsos Márton*.

Cikkeinek zöme a magyar mezőgazdaság problémáival foglalkozik s annak minden ágát vizsgálat alá veszi. Helyet kapnak a polgári haladás és a mezőgazdaság kapitalista átszervezésének szószólói. Fényes Elek szerkesztősége idején a legszínvonalasabb. Ő a magyar mezőgazdaság fejlődésének akadályait a következőekben látta: a közös és elszagott birtokokban, egy szigorú mezőgazdasági políciában hiányában, értelmünk fejletlenségében, természetvényeink rossz áron történő eladásában, hitel hiányában, a robotban és a dézsmában. Kiemelkedőbb munkatársai: Jochmann Sámuel Schams Ferenc, Kacsokovics Lajos, Romy Károly, Gáthy István.

U.: Ismertető Összművészetben, Gazdaságban és Kereskedésben.

159. ISMERTETŐ ÖSSZMŰVÉSZETBEN, GAZDASÁGBAN ÉS KERESKEDESBEN

Pest, 1839 júl.—1840 dec., het. kétszer.

Szerk. 1839: *Borsos Márton*, 1840: *Romy Károly*.

Kiadó: *Borsos Márton*.

Tartalma: szakcikk, elsősorban a mezőgazdasági tudományok területéről. Gazdaságpolitikai megnyilatkozásai a feudalizmus polgári kritikáját helyezik előtérbe. Ismételten foglalkozik egy angol-magyar kereskedelmi társaság létesítésének a tervevel. Ez magyar mezőgazdasági termények külföldi értékesítésével foglalkozott volna. Gyakran szereplő munkatársa Gáthy István uradalmi mérnök és gazdasági szakíró.

E: Ismertető az Összművészet és Polgári Szorgalomban, Ismertető Honi 's Kulgasdasgban és Kereskedésben.

U.: Ismertető a Gazdaság, Ipar és Kereskedésben.

160. ISMERTETŐ VAGYIS ÖSSZMŰVÉSZET (POLYTECHNIA), POLGÁRI SZORGALOM, 'S MAGASB IZLÉSŰ MŰVÉSZETEK TÁRA

Pest, 1836 júl.—dec., het.

Szerk. és kiadó: *Borsos Márton*.

Tartalma: népszerű ismertetések a művészet és technika világából. Időnként a mezőgazdasági tudományoknak is juttat helyet.

U.: Ismertető az Összművészet és Polgári Szorgalomban.

+ 161. KÉMLŐ

a gazdaság, ipar és kereskedésben.

Pest, 1836 júl.—1837 jún., het. kétszer.

Szerk. *Balla Károly*.

A szerkesztő lapját így jellemzi: „Czélja tehát ez int zetnek, Hazánk jelen állapotja 's kereskedési kilátások előadásain kívül, mind az egyes gazdaságról, mely a' természet és tenyésztés belső és külső helyes rendezését foglalja magában, mind a' hongazdaságról, mely minden egyes gazdaságokat összesítve, szinte belső 's külső intézkedésekre oszlik, kimerítőleg 's így minden részről külön egésze véve értekezni; oly felfogással, mely az elmaradott részt világosságra vezethesse; oly köntösben, melyben minden gazda ráismerhessen, oly öszvekötésben, mely szakadatlan láncszemként foglalja öszve a kezdetet a' véggel, mind az egésze, mind a' részekre nézve egyenként; 's végre oly reménnyel, hogy tévedhetéseinkből lelkes hazánkfiak jobb útra fognak vezetni bennünket...”

Szakcikkeket közöl a mezőgazdaság, az ipar és kereskedelem területéről. Rendszeresen tudósít a terményárakról. 1836-ban főtémája a magyar gyapjú értékesítésének a lehetőségei. Ez évben az előfizetők száma 800 volt, a következő évben azonban erősen megcsappant. Nemcsak az előfizetők, hanem a munkatársak is cserbenhagyták a szerkesztőt s így a K. rövidesen megszűnt.

+ 162. A KERT

A kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap.

Budapest, 1895—1919, hav. kétszer.

Szerk. *Mauthner Ödön* (1900 előtt *Igali Szvetozár* is).

„Czélunk kertészetünk emelése; annak oly irányban történő felvirágoztatása, hogy abból sanyarú viszonyok között élő gazdáink nem megvetendő biztos mellékjövedelmet szerezhessenek magoknak.” A bolgár kertészet példája mutatja, hogy a kertészkedés milyen jelentős jövedelmet biztosíthat mezőgazdasággal foglalkozó lakosságunk számára.

Tartalma: népszerű szakközlemények, hírek, szépirodalom, havi teendők, átláshirdetések. Rendszeres rovatai: Konyhakertészet, Gyümölcsészet, Díszkertészet, Kertésztársadalom, Kerttervezés és fajkertészet, Lugas, Faiskola, Gép- és eszköztár, Gyógy- és iparnövények, Zöldség konzerválása és feldolgozása, Rovartan, Flósdiek, Méhészet és baromfiak.

A gyakorlati kertészek körében népszerűbb volt e lap, mint a Kertészeti Lapok. Nem egy kisember pl. nyugdíjas altiszt, vasutas és hasonló a lap útmutatásai alapján próbált valami új eljárást kertjében bevezetni.

Rendszeresen közölt színes műmellékleteket.

+ 163. KERTÉSZETI FÜZETEK

A gyümölcs-, dísz- és konyhakertészet közlönye.

Budapest, 1878—1880, hav.

Szerk. Mauthner Ödön.

Tartalma: népszerű ismertetések a kertgazdaság minden ágából.

+ 164. KERTÉSZETI LAPOK

Alcímei: 1886—1912: *Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület havi közlönye*, 1924—1928: *A magyar kertészet szaklapja, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület hivatalos közlönye*, a *Budapesti Gazdálkodók Egyesületének hivatalos közlönye*, 1929—1933: *A magyar kertészet tudományos, gyakorlati és társadalmi közlönye*, a *Magyar Kertészek Országos Gazdasági Szövetségének*, a *Virágos Budapest — Virágos Magyarország mozgalom és több társegyesület hivatalos lapja*.

Budapest, 1886—1912, 1924—1933, hav., 1924-től hav. kétszer.

Szerk. 1886: *Fialowski Lajos*, 1887—1896: *Benes János*, 1897—1898: *Rosenbach Ferenc*, 1899—1900: *zsigrai Sigray Ferenc*, 1900—1912: *Ilseman Keresztély* és *Kardos Árpád*, 1924—1932: *Darvas Ferenc*, *Füredi Jenő*, *Csérer Gyula* és *Liszka Jenő*, 1933: *Szűcs József* és *Kardos Árpád*.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület 1885. augusztus hó 15-én tartott alakuló közgyűlésén határozta el szakközlönyének kiadását. A közlony tartalmát a szerkesztő a következőekben vázolja: „Lapunk beosztása a kertészet igényeire való tekintettel, a következő: valamely általánosabb érdekű kérdés megvilágítását a virág-, főzélék-, gyümölcs- és tájkertészet egyes mozzanatainak taglалása foglalkoztatja; tárczául pedig p. valamely nagyobb szerű vagy egyébként kíváncsi hazai kert vagy kertészlet leírása fog szolgálni. Az ezután következő rovatban az egyesületi vagy kertészeti egyéb napi híreket fogjuk közölni. Befejezésül a levéliszkerény áll nyitva, melynek felhasználására lapunk összes érdeklőit folkerjük.”

A kertészet minden ágával foglalkozik. Rendszeresen ismerteti a szakirodalmat, tájékoztat a hazai és külföldi kertészeti kiállításokról, időnként közli a szak-társakat érdeklő piaci árakat. A századfordulótól rovatai állandósulnak; 1898—1912

között az itt felsorolt címek ismétlődnek rendszeresen: Általános rész, Díszkertészet, Gyümölcsészet, Virágkertészet, Növényi és állati ellenségek, Kártékony rovarok, Szerszámok és eszközök, Magtermelés, Egyesületek működése, Hírek, Kérdések és feleletek, Levelezés.

Rovatai 1924 és 1933 között: Általános rész, Virágkertészet, Gyümölcskertészet, Szőlőművelés, Zöltségkertészet, Talajművelés, Trágyázás, Növényvédelem, Jogai tanácsok, Állattenyésztés, Tanulmányok, Irodalom, Vegyes közlemények, Hírek, Országos Magyar Kertészeti Egyesület közleményei, A Budapesti Gazdálkodók Egyesülete hírei, Szerkesztői üzenetek.

Időnként színes műmellékletet közöl.

Utódlapja 1913-tól a Kertészet, amely az időben a K. L.-at és a Gyümölcskertészt egyesítette magában.

Társlapjai: Házikert és Gazdasági Udvar, Szőlőművelés, Virágos Budapest, Virágos Magyarország.

165. KERTÉSZETI TUDÓSÍTÓ

Szeged, 1893—1902, év. négyszer.

Szerk. Horváth Károly.

Folyóirat alakjában megjelenő árjegyzék, mely Horváth Károly szegedi magkereskedő a műkertésznél kapható magokat, csemetéket és egyéb kertgazdasághoz szükséges cikkeket propagál.

166. KERTÉSZETÜNK

Pest, 1863, het.

Szerk. és kiad. Lukácsy Sándor.

Tartalma: kertészet, szőlészet, neves kertek ismertetése, virágkertészet, az 1858-ban alakult Országos Magyar Kertészeti Társulat hírei, szemle a pesti piacon.

E.: Kerti Gazdaság.

U.: A Nép Kertésze.

167. KERTÉSZGAZDA

Magyar gazdák és gazdasszonyok képes hetilapja. Az Országos Magyar Kertészeti Társulat s a „Vigardai Bazár” rendes közlönye.

Alcíme a 10. számtól: Magyar gazdák, gazdasszonyok, kertészetkedvelők, állattenyésztők, méhészek, selymészek, szőlészek, dinnyészek, gyümölcsészek, erdészek s a természettudományokkal foglalkozók szaklapja.

Alcíme 1869—1873. években: Az Orsz. Kertészeti Múzeum közlönye.

Pest, 1865—1866, 1869—1873, het.

Szerk. Girókuti P. Ferenc (1865—1866-ban Pólya József igazg. mellett.)

Főbb rovatai: Állatgyógyászat, Állattenyésztés, Borászat, Dinnyészet, Díszkertészet, Egyesületi működések, Egészségügy, Építészeti, Erdészeti, Fatenyésztés, Ga-

lambposta, Gazdasszonykodás, Gazdasági gépészet, Gazdasági tudósítások, Gyümölcsészet, Halászat, Havi teendők, Háztartás, Ipar és kereskedelmi növények, Konyhakertészet, Közgazdászat, Legelő, Lovászat, Madárvilág, Méhészet, Rovarvilág, Selymészet, Szakirodalom, Szőlészet, Tanintézetek, Természettudomány, Új találmányok.

Részletesen tudósít a korabeli gazdasági egyesületek működéséről. 1873-ban a Reform társlapja.

Közben (1867—1868): Kertészgazda s a nép kertésze.

—168. KERTÉSZGAZDA S A NÉP KERTÉSZE
Egyetemes gazdászati és kertészeti képes hetilap.

Pest, 1867—1868.

Szerk. Girókuti P. Ferenc.

A címében megadott két lap összeolvadásából keletkezett. Jellege és tartalma a Kertészgazdáéval azonos.

E. és u.: Kertészgazda, A Nép Kertésze.

—169. KERTÉSZGAZDASÁGI LAPOK
Az Erdélyrészi Kertészeti Egyesület havi közlönye.

Kolozsvár, 1893—1899.

Szerk. 1893—1896: Brassai Sámuel és Veress Ferenc. 1897—1899: Nagy Mór.

A kiadó egyesület 1892-ben alakult. A lap elsősorban a „földről szól s általában mind azon növényekről, melyek ott a helyi körülmények szerint biztosan, legtöbb haszonnal termesztethetők.” Kertészen kívül baromfityénésztséssel, méhészetel, selyemhernyótenyésztéssel és haltenyésztéssel is foglalkozik.

Rovatai: Egyleti ügyek, Szakcikkek, Tárcza közlemények, Kérdések és feleletek, Szerkesztői üzenetek.

—170. KERTI GAZDASÁG
Mint a Magyar Kertészeti Társulat közlönye.

Pest, 1857—1863, het.

Szerk. Lukácsy Sándor, 1862-től Ertl Károly.

Tartalma: elsősorban kertészeti és szőlészeti tanácsadás, kertnaptár, a Magyar Kertészeti Társulat működése (beszámoló az ülésekről, tagnévsor, pénztári jelentés), a „Kertészeti Csarnok” által rendezett kiállítások és versenyek ismertetése, ritkábban: idegen mezőgazdasági egyesületek működése, „jeles” gazdaságok ismertetése, állattenyésztési kérdések.

U.: Kertészetünk.

+171. KESZTHELYVIDÉKI GAZDAKÖR ÉRTESITŐJE

Keszthely, 1884—1894, hav.

Szerk. *Hensch Árpád*.

A Keszthelyvidéki Gazdakör 1883-ban alakult, szervezetei négy járás (keszthelyi, pacsai, tapolcai és sümegi) területére terjedtek ki. Irányításában jelentős szerepet vitt a keszthelyi akadémia.

Az Értesítő elsősorban a kör életével foglalkozik (közgyűlési, válaszmányi és szakosztályi ülések jegyzőkönyvei, tagok névsora, pénztári kimutatások), másodszorban pedig a mezőgazdaság szakkérdéseiben szolgál tanáccsal.

A lap Hensch Árpád törekvéseinek, szervező munkájának a tükörképe.

172. KIÁLLÍTÁSI ÉRTESÍTŐ

A Gazdasági Mérnök melléklapja.

Budapest, 1885. évi budapesti országos kiállítás idején hetente.

Szerk. *Gonda Béla*.

Egyebek között ismerteti az Országos Kiállítással egy időben rendezett mezőgazdasági vásárt, és több mezőgazdasági vonatkozású szakkikket tartalmaz.

173. KIÁLLÍTÁSI LAPOK

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által rendezett szegedi országos mezőgazdasági kiállítás hivatalos közlönye.

A Köztelek melléklapja.

Budapest, 1899—1902, csak a kiállítás előtti és alatti időben (május—július), kéthet.

Szerk. *Buday Barna*.

Tartalma: a szegedi országos mezőgazdasági kiállítást előkészítő bizottság közleményei, a kiállítás ismertetése.

174. KÍSÉRLETÜGYI KÖZLEMÉNYEK

Közrebocsátja A Földművelésügyi Minisztérium Mezőgazdasági Kísérletügyi Központi Bizottsága.

Budapest, 1898—1947, évi 2—6 füzet.

Szerk. (nevük csak 1927-től van megadva) *Károlyy Rezső*, majd *Grencsér György (Grenczer) Béla*.

A földművelésügyi miniszter 1897-ben a kísérleti állomások tevékenységének irányítása és tervszerű együttműködése érdekében Mezőgazdasági Kísérletügyi Központi Bizottságot szervezett. A Bizottság egyik feladata a K. K. közrebocsátása.

Az egyes mezőgazdasági kísérleti állomások kutatóinak tudományos eredményeiről ad számot. Szakcikkei világszerte érdeklődést keltettek. 1956-ban ismét megindult, de új évfolyam számozással és új szellemben.

Társlap: Szemle.

175. KÖZGAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. ministerium közlönye.

Budapest, 1882—1889, het.

Szerk. a minisztérium előadói.

Tartalma: 1. hivatalos rész: törvények, rendeletek, alapszabályok, kinevezések, 2. a nemhivatalos részben a következő mezőgazdaságot érdeklő szakközlemények jelentek meg: vetések állása, termésátlagok kimutatása, gazdasági egyletek statisztikája és működése, mezőgazdasági kiállítások és versenyek, gazdasági szakiskolák és vándortanítók működése, törzsménesek és törzsnyájak állapota, káros rovarok, phylloxera ügy, kincstári erdők kezelése, országos állategészségügy, vásárok forgalmának a kimutatása.

U.: Földművelési Értesítő.

Német nyelvű kivonatos kiadása: Mitteilungen des kön. ung. Ministerium für Ackerbau, Industrie u. Handel. Monatshefte. Auszug aus dem amtlichen Wochenblatt „Közgazdasági Értesítő”.

176. KÖZLEMÉNYEK A DEBRECENI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖRÉBOL

Debrecen, 1873—1881, hav.

Szerk. *Békessy László.*

Tartalma: beszámoló az egyesület életéről, gazdasági tanácsadó.

177. KÖZLEMÉNYEK A FÖLDMŰVELÉS-, IPAR- ÉS KERESKEDELEMÜGYI MAGYAR KIR. MINISZTERIUM KÖRÉBOL

Pest, 1868—1870, évi 3—4 füzet.

Szerk. a minisztérium előadói

Mindegyik füzet egy önálló dolgozatot tartalmaz a földművelés, az ipar vagy a kereskedelem köréből. Kiemelkedőbb tanulmánya: Entz Ferenc—Málnay Ignác—Tóth Imre: Magyarország borászata, II. évf. 2. füzet.

Részcímes periodika.

178. KÖZLEMÉNYEK AZ ÁLLAT ÉS NÖVÉNYHONOSÍTÁS ÉS NEMESÍTÉS KÖRÉBOL

Az Állat és Növényhonosító Társaság hivatalos közlönye.

Budapest, 1874—1875, hav. kétszer, 24 száma jelent meg.

Szerk. *Serák Károly.*

A címében megjelölt témákat mind elméleti, mind gyakorlati síkon tárgyalja. A munkatársai kiváló szaktekintélyek: Brehm Alfréd, Xantus János, Wagner László, Rodiczky Jenő. A szerkesztő a budapesti állatkert igazgatója, s így az állatkert hírei rendszeresen szerepelnek.

179. KÖZTELEK

Köz- és mezőgazdasági lap. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közlönye.

Budapest, 1891—1944, het. kétszer, 1931-től het.

Szerk. 1891—1893: Baross Károly, Forster Géza, Rubinek Gyula, 1894—1906: Forster Géza, Szilassy Zoltán, Buday Barna, 1907—1914: Rubinek Gyula és Buday Barna, 1915—1918: Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán, 1919—1926: Szilassy Zoltán és Buday Barna, 1927—1936: Buday Barna és Rothmeyer Imre, 1937—1940: Rothmeyer Imre, 1941—1944: Dörschug Tibor (kiadásért felel: Mutschenbacher Emil).

Az O. M. G. E. 1891 szeptemberében szakított addigi hivatalos lapjával a Gazdasági Lapokkal és K. címen új lapot indított.

Tartalma: O. M. G. E. közleményei, közgyűlések és szakosztályi ülések jegyzőkönyvei, törvények és rendeletek, beszámolók a képviselőház üléseiről, rendszeresen ismétlődő rovatok keretébe illesztett szaktanulmányok az agrártudományok egyes területeiről (gazdasági növénytan, növénytermelés, állattenyésztés, állategészségügy, gazdasági gépészet, vízszabályozás és talajjavítás, gazdasági vegytan, építészeti és jog stb.), kísérletügy és szakoktatás, gazdasági egyesületek mozgalmak, kereskedelem, tőzsde, vásárok, terményárak, külföldi szemle, szakirodalom ismeretése, szépirodalom, levélszekrény, vegyesek. Hatása igen nagy volt a hazai mezőgazdasági ismeretek fejlődésére.

Szakírói a magyar mezőgazdaság élvonalbeli szakemberei (Cserhádi, Ujhelyi, Kosutány, Rodiczky, Hensch, Kodolányi, Sporzon, Páter, Szentkirályi, később: Gyárfás, Surányi, Bittera stb.). Szépirodalmi rovatában neves írók (Tömörkény, Bársony stb.) elbeszéléseivel találkozunk. Nagy hatással volt mezőgazdaságunk aktuális nehézségeinek és problémáinak felvetésében, tudatosításában, okaiknak és megoldásuknak a keresésében. Agrárpolitikai vonatkozásban a nagybirtokosok érdekeit képviselte, minthogy az O. M. G. E. tagjai nagyrészt nagybirtokosok voltak. Egy-egy aktuális vagy fontos kérdéssel készült titkári jelentést melléklet formájában adott közre.

Társlapjai: Baromfiak, Gazdatársadalmi Mozgalmak, Gazdatisztek Lapja. Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet Közleményei, Tejgazdaság.

180. DER LAND- UND VOLKSWIRTH

Organ der praktischen Landwirtschaft und der Vertretung land- und volkswirtschaftlicher Interessen.

Pest, 1860, hav. háromszor. 33 száma jelent meg.

Szerk. és kiadó: Emich Gustav, főmunkatárs: Matthäi Frigyes.

Célja, hogy előmozdítsa a magyar mezőgazdaságnak a korában fejlett nyugati mezőgazdasághoz történő felzárkózását. Tartalma: tudományos színvonalú értekezések és népszerű „mezőgazdasági levelek”, mezőgazdasági iparok és kereskedelem, terményárak, tőzsdei tudósítások. Utolsó számában elismeri, hogy Magyarországon csak magyar nyelvű szaklap lehet életképes.

181. DER LANDWIRTH

Beiblatt des Ungarischen Lloyd.

Pest, 1867—1870, het.

Szerk. ismeretlen.

Tartalma: a magyar mezőgazdaságot érintő törvények és rendeletek magyarázata, aktuális politikai és gazdasági problémák, szakcikkek.

U.: *Blätter für Landwirthschaft und Gewerbe.*

182. LANDWIRTHSCHAFTLICHE BLÄTTER

den Zöglingen der Bildungs-Anstalt in Ungarisch-Altenburg gewidmet.

Bécs, 1820, hat füzet.

Szerk. *Wittmann Antal.*

Tartalma: értekezések a mezőgazdasági tudományok köréből, a magyaróvári mintagazdaság ismertetése. Munkatársai a magyaróvári gazdasági intézet, az akadémia elődjének tanárai és jelesebb hallgatói. A szerkesztő magyaróvári jószágigazgató volt, mezőgazdasági szakíró, aki egyúttal a gazdasági intézet fejlesztésében az agrárfelsőoktatás szempontjából is szerepet vitt.

U.: *Landwirthschaftliche Hefte.*

183. LANDWIRTHSCHAFTLICHE BLÄTTER

für Siebenbürgen, Organ der landw. Bezirksvereine Grossschenk, Mediasch, Schissburg und der Ackerbauschule zu Mediasch. Alcime 1882-től: und Obst und Weinbau-zeitung, Organ des siebenbürgisch-sächsischen Landwirtschafts-Vereines. Ezenkívül 1910-től: Organ des Verbandes der Raiffeisenschen Genossenschaften A. G.

Nagyszében, 1873—1918, hav.

Szerk. 1873—1877: *Salfeld A.*, 1878—1881: *Wilhelm H.*, 1882—1893: *Drotleff József*, 1894—1909: *Gottschling Adolf*, 1910—1914: *Orendi Ottó*, 1915—1918: *Briebrecher Rudolf.*

Bevezető szerint a lap felvilágosító munkájával kívánja az erdélyi mezőgazdaság fejlődését szolgálni. Erdély mezőgazdasága pang, s ez a pangás a lakosság pusztulását vonhatja maga után. A folyóirat első szerkesztői a megyesi földműveléskola igazgatói közül kerülnek ki s ezért folyóiratunkban az 1870-es és 80-as években az említett szakiskola hírei uralkodnak, később az Erdélyi Szász Mezőgazdasági Egylet működése kerül előtérbe.

Tartalma: egyesületi és szakiskolai hírek, népszerű mezőgazdasági szakismertetek, helyi tudósítások, szórakoztató rész, szépirodalom, könyvismertetés, adásvétel, piaci árak, kiállítások, az első években a megyesi iskola meteorológiai állomásának jelentései.

184. LANDWIRTHSCHAFTLICHE HEFTE

Bécs, 1825—1826, összesen 9 füzet.

Szerk. *Wittmann Antal.*

Tartalma: a magyarovári gazdasági intézetben készült tanulmányok, amelyek a mezőgazdasági tudományok egész területét felölelik.

E.: Landwirthschaftliche Blätter.

185. LANDWIRTHSCHAFTLICHE MITTHEILUNGEN

Pest, 1855—1857, rendszertelenül.

Kiadó és szerk. *Karafiát Gusztáv*.

Az itt megjelent tanulmányokat így csoportosíthatjuk: mezőgazdaság általában, földmuvelés, szőlőgazdaság, állattenyésztés, mezőgazdasági eszközök, statisztika, szakirodalmi tájékoztató, mezőgazdaságra vonatkozó törvények és rendeletek ismertetése.

186. LANDWIRTHSCHAFTLICHER ANZEIGER

(Gazdasági Értesítő)

Organ des Oedenburger Comitats-Landwirthschafts-Vereines.

(A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület közlönye.)

Deutsche Ausgabe.

Sopron, 1880—1891, év. hatszor.

Szerkesztő gárdája és tartalma azonos az alcímben megjelölt társlapjával.

187. LANDWIRTHSCHAFTLICHER WEGWEISER

Pest, 1868.

Szerk. ismeretlen.

Létezéséről az Országos Széchenyi Könyvtár folyóiratkatalógusa tanuskodik. Itt elka l. dott, masutt meg nem sikerült felkutatni.

188. LANDWIRTHSCHAFTLICHES VOLKSBLATT

Pécs, 1885—1918, hav.

Szerkesztőgárdája és tartalma azonos magyar nyelvű társlapjával

Társlapja: Gazdasági Néplap.

189. LAPOK A LOVÁSZAT ÉS VADÁSZAT KÖRÉBŐL

Pest, 1857, hav. kétszer.

Szerk. *Bérczy Károly*.

Tartalma: vadászati események, vadászkutya tenyésztés, agarászat, lóversenyek: Osztrák birodalmi gyep, Német gyep, Angol gyep, magyarországi telivérek és idomítás alatti lovak listája, ménés naptár, vadászati naptár, eladó lovak.

U.: Vadász és versenylap.

190. LAYTHA
Gazdasági Néplap.

Magyaróvár, 1882—1885, hav. kétszer.

Szerk. Szalay János.

Lapfelügyelő bizottság: Kosutány Tamás, Major Pál, Rodiczky Jenő,
Rohrer Ferenc, Sötér Ágost.

Kiadótulajdonos: a „Mosonymegyei Gazdasági Egylet”.

„Szellemi kapocs kíván lenni e lap a tagok közt; ezért nem mellőzheti az egyesületi tevékenységnek s a keblében történeteknek krónikása lenni.” „Mint vidéki egyesületi lapnak szintűgy nem lehet hivatása tudományos irányú szakközlönyökkel versenyezni, hanem főleg népies közléseket kíván nyújtani az olvasóknak.” „...e lap közleményeit bár elsősorban az értelmes földművelő számára írvák, bármely sorsú és rangú tagjaink sem olvasandják minden haszon nélkül.”

Tartalma: szakcikkek, egyesületi hírek, kormányrendeletek, havi teendők a mezőgazdaságban (Munkakalendárium), jelentés az időjárásról.

Német nyelvű kiadása: Laytha, Landwirthschaftliche Zeitung.

191. LAYTHA
Landwirthschaftliche Zeitung.

Magyaróvár, 1882—1885, hav. kétszer.

Szerk. Szalay János.

A Laytha Gazdasági Néplap német nyelvű kiadása.

192. MAGYAR BORKERESKEDŐK LAPJA
Fachblatt der Weinhandler Ungarns, Journal des Marchands de Vin Hongrois, Journal of the Hungarian Wine-Merchants.

Pécs, 1898—1899, hav. kétszer.

Szerk. Nagy Sándor.

Kereskedelmi híreken kívül szőlő- és borgazdasággal foglalkozó szakcikkeket közölt magyar és német nyelven.

193. MAGYAR BORTERMELŐK LAPJA
Szőlőművelési és borászati hetilap.

Budapest, 1894—1899.

Szerk. Rombay Dezső.

Célja küzdeni a phylloxera által tönkretett magyar szőlőművelés talpraállításáért. „Olcsó hitelt kell teremteni a rekonstrukció nagy munkájához és az új szőlők létesítéséhez. Adó és egyéb állami kedvezményben kell részesíteni az újra-

telepítőket..., szaporítani kell az állami telepeket, ahonnan mindenki olcsón, a szegény nép pedig ingyen kapjon vesszőt és ojtványt. Tanítani kell a népet a szőlőtelepítésre, művelésre és ojtásra. Szaporítani kell a szőlőműves és vincellériskolákat. Fokozni kell a vándortanítói intézményt. Bortermelőinket, főleg a rekonstrukció ideje alatt védeni kell az idegen borok inváziója ellen. Ezekért fog a »Magyar Bortermelők Lapja« sorompóba állani.”

Tartalma: szőlősgazdák érdeklő szakkikkek és szaktanácsok, aktuális események, a szakirodalom ismertetése, szerkesztői üzenetek.

194. MAGYAR CZUKORIPAR

Die Ungarische Zuckerindustrie.

Czukoripari és mezőgazdasági szaklap!

Fachblatt für Zuckerindustrie und Landwirtschaft

Budapest, 1892—1919, hav. háromszor.

Szerk. 1892—1919: *Telbisz János*, 1912: *Aczél Marcell*, 1913—1914: *Csikszentkirályi Csiszér Kálmán* is.

Magyar és német nyelven szaktanulmányokat közöl a cukoripar hazai és külföldi helyzetéről, problémáiról. Egyik állandó rovata: mezőgazdasági szakközlemények. Rendszeresen ismerteti a szakirodalmat.

Társlapjai: Magyar Vegyipar, A cukorrépa-termelő.

195. MAGYAR DOHÁNYUJSÁG

Alcímei: az első számon: *A dohánytermelést, kereskedést és dohányfeldolgozást felkaroló gazdasági szaklap*, 1884—1912: *A dohánytermelést és dohánykereskedést felkaroló gazdasági szaklap*, 1913—1923: *Dohánytermelési és dohánygyártási gazdasági szakfolyóirat*, 1924—1944: *Dohánytermelési, kereskedelmi, gyártási és közgazdasági szaklap*.

Budapest, 1884—1944, hav. kétszer, 1920 után hav.

Szerk. 1884—1912: *Daróczi Vilmos*, 1913—1923: *Bányász László*, 1924—1925: *Csoór Lajos*, 1926—1944: *Pap Szász Tamás*, 1943—1944: *Toldy Miklós* is.

Tartalma 1926 előtt: szaktanulmányok a dohány termeléséről, feldolgozásáról és értékesítéséről, a szakirodalom ismertetése, személyi hírek, szerkesztői üzenetek. 1926 után a szakkikkek háttérbe szorulnak. Ettől fogva elsősorban a dohánytermelők Országos Egyesületének a közlönye s az egyesület életéről és problémáiról nyújt felvilágosítást. Főként a nagytermelők gondjainak ad hangot. Megelőzése a proletárdiktatúra idején szünetelt.

196. MAGYAR ERDŐSZETI EGYLET KÖZLÖNYE

Pozsony, 1863, csak néhány füzetét sikerült felkutatni.

Szerk. *Rowland William* (?)

Kiadja a Magyar Erdőszeti Egyesület Központi Igazgatósága.

Tartalma: egyesületi beszámolók és szakcikkék. Német nyelvű kiadása: Mittheilungen des Ungarischen Forstvereines. Az ez évben már megjelenő Erdőszeti Lapok-at utódlapjának tekinthetjük.

197. MAGYAR FÖLD

Közgazdasági Napilap, A magyar gazdák és földbirtokosok érdekeinek közlönye.

Budapest, 1880, 1882—1891.

Szerk. 1880: *Berényi László*, 1882—1887: *Dapsy László*, 1888—1890: *Kormos Alfréd*, 1891: *Löcherer Andor* (a Zemplénmegyei Gazdasági Értesítő volt szerkesztője).

1880-ban mint a Magyar Gazdák Országos Értekezlete által kiküldött végrehajtó bizottság közlönye kezdte meg működését. 1881-ben a Gazdasági Lapok-kal egyesült s mint Gazdasági Lapok és Magyar Föld jelent meg, de nemsokára különvált társlapjától.

Rovatai: Vezércikk, Napihírek, Belföld, Külföld, Táviratok, Üzleti hírek, A hivatalos lapból, Tőzsdehírek, Földművelés, Irodalom és Művészet, Árak, Hirdetések.

198. MAGYAR FÖLD

Budapest, 1898.

Szerk. *Somogyi János*.

199. A MAGYAR FÖLDMIVES

Gazdászati havi füzet.

Székesfehérvár (1891—1892-ben Nagykanizsa), 1882—1910.

Kiadói és szerkesztői hivatal: Gyuró.

Szerk. *Vasadi Balogh Lajos*.

Egy vidéki plébános által kisgazdák számára szerkesztett ismeretterjesztő-szórakoztató folyóirat. A lap beosztása a szerkesztő szerint: „1. Komoly irányú cikkek. Legjelesebb gazdasági íróink és igen tapasztalt gazdáink dolgozatai. Figyelemmel kísérjük a gazd. egyletek működéseit, az országgyűlésen történendő dolgokat, a közigazgatást, általában mind azt, a mi a gazdák munkakörét és érdekét érinti, tárgyalja. 2. Tárczáinkban népszerű, erkölcsi irányú beszélyeket közlünk. 3. A hasznos tudnivalók rovata a gazdászati minden ágára kiterjed, és hogy változatos és tanulságos legyen, arról kellőleg gondoskodunk. 4. Irodalmi rovatunkban az újabb gazdászati művek ismertetését közöljük.”

1910-ben mint vidéki szaklap megszűnik, szerkesztését az O. M. G. E. veszi át s Magyar Földműves címen mint országos jellegű lap folytatja pályafutását.

200. MAGYAR FÖLDMŰVELŐ

A keresztény magyar nép újságja.

Szatmár, 1898—1913, het.

Szerk. Bodnár Gáspár.

Beköszöntőjében megállapítja, hogy a magyar földművelőket „lelketlen emberek” félrevezették. „A Magyar Földművelő arra törekszik, hogy népünknek igaz és hű barátja legyen. Hogy hazánk földművelőit felkarolja, azok érdekeit jogos és törvényes eszközökkel oltalmazza és előbbre vigye.” Kisbirtokosokhoz és gazdasági munkásokhoz szól. Eszményképe az istenfélő földműves. aki nem zúgolódik, aki meg van elégedve sorsával.

Rovatai: Mi újság? Politikai hírek, Nagyvilág, Ismeretek tára, Vasárnap délután, Családi kör, Gazda tanácsadója, Munkásügy, Tárca, A kandallónál, Egyről-Másról, A szerkesztő postája, A szerkesztő telefonja.

201. MAGYAR GAZDA

Pest, 1841 júl.—1848 szept., 1848 dec., het. kétszer.

Szerk. 1841—1842: *Kacs Kovács Lajos és Török János*, 1843—1848: *Török János*.

Kiadja a Magyar Gazdasági Egyesület.

Bevezetőben a szerkesztők ezt írják: „... lapjaink munkásságának három főirányt tűztünk ki; először is t. i. azon hiányok kinyomozását és megismertetését, mellyek a' földbirtok bővebb jövedelmezését hazánkban jelenleg gátolják; másodszor ama' módok és eszközök kijelölését, mellyek alkalmazása által, tekintetbe vévén az ország saját politikai 's physikai helyzetét, a' valóban bebizonyult hiányok és fogyatkozások elháríthatók, — 's végre felemelkedvén a' mezei gazdaság kifejltségének azon fokára, mellyre az Europa nagy részében hágott, kiszemelését 's közzétételét a' józanabb gazdálkodás mind azon elveinek és fogásainak, mellyeket ott hosszas tapasztalás és gyakorlati alkalmazás igazol, 's fennálló körülményeink között mi is elfogadhatunk”.

Tartalma: beszámolók a Magyar Gazdasági Egyesület és a vidéki gazdasági egyesületek működéséről és munkájáról, szakcikk, gazdasági tudósítások, vásári és kereskedelmi hírek, nevezetesebb gazdaságok ismertetése, gabonaárak. Alcíme 1847—1848-ban: *Mező- és nemzetgazdasági 's műipari érdekek közlönye*. Már 1848 előtt is a haladó eszmék szószólója, 1848-ban pedig lelkes pártfogója a forradalom és szabadságharc ügyének. Ez év októberében és novemberében nem jelent meg, mivel „a szerkesztőségnek minden hivatalnokai táborba szálltak”.

Társlapja: *Műipar*.

E.: Gazdasági Tudósítások.

202. MAGYAR GAZDA

A mezei ipar s államgazdasági ismeretek heti közlönye.

Pest, 1859—1863.

Szerk. és kiad.: *Erkövy Adolf*.

Rovatai: Szakcikk, a mezőgazdaság minden ágáról, Egyesületi mozgalmak, Vidéki tudósítások, Vegyes közlemények és ujdonságok, Gazdasági Irodalom, Lap-szemle, Üzlet, Pesti és bécsi gabonaárak, Közlekedési tájékoztató (vasúti menetrend).

203. MAGYAR GAZDA

Mezőgazdasági hetilap

Pest, 1871, megjelent 11 szám.

Fel. szerk. és kiadó tul. *Vuchetich Endre*.

A „Magyar Család” gazdasági rovatából alakult ki; a szerkesztő ennek tartalmát önálló lap formájában jelentette meg. „Kerülve a tudákosságot” — írja az előszó — „népszerű, könnyen érthető nyelven fogjuk terjeszteni az annyira fontos gazdasági szakismereteket. Nem akarjuk theoretikus fejtegetésekkel untatni gazdáinkat, hanem közlünk dolgokat, melyek a gyakorlati életbe vágnak és a legkisebb gazdát is egyaránt érdeklik”.

Rovatok: vetések állása, népszerű mezőgazdasági ismeretek, üzleti hetiszemle, terményárak, közlekedés, szépirodalom („Tárca a gazdasszonynak”).

A lap megszűnésének oka az általános közöny („Mai napig oly kevés előfizető érkezett lapunkra, hogy azt még akkor sem tarthatnók fen, ha mindjárt évnegyedenként több száz forintot fizetnénk is rá.”).

204. MAGYAR GAZDA

A „Gyors-Posta” c. politikai napilap heti melléklete.

Pest, 1871.

Szerk. *Áldor Imre*.

Tartalma: gazdákat érdeklő üzleti hírek: terményárak, hetivásárok, tudósítások gazdasági egyesületek és részvénytársaságok közgyűléseiről és vagyoni helyzetéről.

205. MAGYAR GAZDA

„Politikai Ujdonságok” c. lap melléklete.

Budapest, 1873—1876, hav.

Szerk. 1873—1874: *Farkas Mihály*, 1875—1876: *Máday Izidor*.

„Minden, a gazdaság körébe vágó” — írja az első szerkesztő — „s azzal szoros összefüggésben álló, a tudomány szintűgy, mint a gyakorlat terén gyűjtött ismeretek, a honi és külföldi irodalomban időnként fölmerülő jelesebb mozzanatok népszerű ismertetése azon közelebbi cél, melyet magunk elé föladatul tűztünk”. A „Falusi Gazda” irányát szándékszik követni.

Rovatai: Emlékeztető mezei és kertgazdák számára, Böngészet a gyakorlati növénytenyésztés köréből, Kis házi kert, Hasznos tudnivalók, Vegyes közlemények.

1877-től 1904-ig a M. G. mint a Politikai Ujdonságok egyik bővebb rovata él tovább. Tartalma ismeretterjesztő és üzleti jellegű.

206. MAGYAR GAZDA

Szatmár, 1887—1890.

Szerk. *Weisz Henrik*.

+ 207. MAGYAR GAZDA

Gazdasági havi folyóirat a földművelő nép számára.

Zenta, 1892—1895.

Szerk. Rottler József.

Rovatai: Növénytermelés, Állattenyésztés, Állatgyógyászat, Talajjisme, Méhészet, Kertészet, A természetből, Tárca, Hasznos tudnivalók, Kérdések és feleletek, Szerkesztői Üzenetek.

E.: Bácskai Gazda.

+ 208. MAGYAR GAZDA

Népszerű gazdasági havi folyóirat, kisbirtokosok, gazdatisztek, lelkészek, tanítók s minden gazdaságkedvelő részére.

Kassa, 1897—1899.

Szerk. Kovácsy Béla.

„A Magyar Gazda egyedüli célja lévén gyakorlati irányú, világos, érthető nyelven írt értékes közleményeket bocsájtani olvasó közönsége rendelkezésére” — írja a szerkesztő — „minden nemű politikai fejtegetéstől tartózkodik, nem közül piaci híreket sem, sőt a gazdasági napi mozzanatok közül is csupán azok közlésére szorítkozik, amelyek a kisgazdát közvetlenebbül érintik.”

Tartalma: Népszerű tanulmányok a mezőgazdaság minden területéről.

U.: A Gyakorlati Mezőgazda.

Társlapja: A Borsod megyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Értesítője.

— 209. MAGYAR GAZDÁK KÖZLÖNYE

A magyar gazdák összes érdekeit felölelő hetilap, mezőgazdaság, pénzügy, közlekedés, sport.

Budapest, 1895—1899.

Szerk. Tóth József, később Herczeg Sándor.

Tartalma: szakcikkek az alcímben megjelölt témakörökből.

210. MAGYAR GAZDÁK LAPJA

Alcímei: 1894—1896: A „Földművelési érdekeink” és a „Gyakorlati Mezőgazda” egyesített kiadása, 1898—1903: Közgazdasági hetilap. A magyar mezőgazdák érdekeinek közlönye. 1904—1918: Előző alcím és A Nemokleveles (gyakorlati) Gazdatisztek Országos Egyesületének hivatalos lapja. 1921—1923: Mezőgazdasági és politikai hetilap. 1923: Politikai, mezőgazdasági, pénzügyi és társadalmi képes hetilap. A „Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezetének” hivatalos lapja.

Budapest, 1894—1918, 1921—1923, het.

Szerk. 1894—1899: *Herényi Gothard Sándor, Szabó Ferenc és Ecsery Lajos*, 1900—1903: *Szabó Ferenc*, 1904—1918: *Merza Márton*, 1921—1922: *Karácsony Gyula* majd *Hegedüs Nándor Andor*, 1923: *Zsirkay János*.

Megindulását követő években ismételten hangoztatja, hogy a kormánytól és a gazdasági egyesületektől független és „mérésékelt agrártörekvéseket” képvisel. „Síkra száll erélyesen ott, hol mezőgazdáink érdekeinek védelméről, előbbreviteléről van szó, anélkül azonban, hogy a többi közgazdasági ágak tönkretételére törekednék.” 1898-tól 1918-ig elsősorban a nemokleveles gazdatisztek érdekeinek a képviselője. 1921-ben mint politikai hetilap születik újra: a Kisgazdapárt szócsöve. 1923-ban többek között a Gömbös Gyula vezetése alatt működő „Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezetének” hivatalos lapja.

Tartalma: Gazdákat érdeklő aktuális problémák, és szakkikkek, üzleti és forgalmi tájékoztató, a szakirodalom ismertetése, 1898-ig a „Gazdatisztek Lapja” megindulásáig külön rovatban foglalkozott a „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének” híreivel, 1898 után pedig a nemokleveles gazdatisztek problémáival. 1921—1923-ban az aktuális politikai hírek kommentálása tölti meg sorait.

Az 1890-es években sokat foglalkozik az agrárszocializmus problémájával. A mozgalom előidézőjét a mezőgazdasági válságban látja: „Ha a mezőgazdasági válság nem nyomná a magyar gazda vállait, gazdáink feltétlenül belemennének a panaszok tetemes részének orvoslásába.” A világháborút követőleg központi problémája a földreform, majd 1923-ban a vitézek érdekvédelme.

E.: Földművelési Érdekeink és Gyakorlati Mezőgazda.

Társlapja (1894—1895): Falusi Gazda.

211. MAGYAR GAZDÁK SZEMLÉJE

A Magyar Gazdaszövetség folyóirata.

Budapest, 1896—1944, hav.

Szerk. 1896—1923: *Bernáth István*, 1924—1944: *Czettler Jenő*, helyettes szerkesztő *Ihrig Károly*.

A Magyar Gazdaszövetség a múlt századvég mezőgazdasági válsága idején alakult, hangadói nagybirtokos arisztokraták voltak, céljuk — ismételt kijelentések szerint — az ipari tőkével szemben megvédeni a mezőgazdaság, illetve a nagybirtok érdekeit.

Tartalma: közgazdasági, jogi, politikai és társadalomtudományi értekezések elsősorban a mezőgazdaság, másodsorban az ipar és kereskedelem problémáiról. Krónika című rovatban rendszeres összefoglalást ad hazánk és külföld jelentősebb agrár eseményeiről. Egyéb ismétlődő rovatai: Irodalmi ismertetés, Társadalmi krónika, Szövetkezeti szemle, Különfélék. Több gazdaságtörténeti tanulmányt és monográfiát is tartalmaz.

Fontosabb problémák a világháború előtti korszakban: agrárválság, agrárszocializmus, szövetkezeti kérdés. 1918 után: földbirtokreform, gazdasági válság, állami beavatkozás, falu társadalmi válsága.

Társlap: Szövetkezés.

212. MAGYAR GAZDASÁGTÖRTÉNELMI SZEMLÉ

Budapest, 1894—1906, évi tíz szám (hav. augusztus és szeptember kivételével).

Szerk. 1894—1899: *Paikert Alajos és Tagányi Károly*, 1900: *Tagányi Károly*, 1901—1906: *Kováts Ferenc*.

Kiadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület.

Ütörő folyóirat, amelyben számos gazdaságtörténeti tanulmány, valamint forrásközlés látott napvilágot. Ertekezéseinek bibliográfiáját megtaláljuk a Magyar Társaság Falukutató Intézetének következő kiadványában: Váczi Elemér: *A Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle Repertóriuma*, Budapest, 1935.

213. MAGYAR GAZDATISZT

A gazdatisztek és gazdasági alkalmazottak érdekeit képviselő közlöny.

Budapest, 1896—1898, hav. kétszer.

Szerk. *Mihályfalvy J.*

A századvég és századforduló egyik vajdó társadalmi problémája a diplomás és nem diplomás gazdatisztek helyzetének tisztázatlansága volt. A kérdés rendezésén volt sok visszaéléshez vezetett, napirenden volt az agrárszakemberek kihasználása és lebecsülése. Jelen közlőnyt a gazdatisztek érdekvédelmének szüksége hívta életre. Együttal gyakorlati irányú mezőgazdasági szaklap. Visszatérő témái: gazdatisztek elhelyezkedése és bérezése, valamint a Gazdasági Alkalmazottak Nyugdíjintézetnek problémái.

U.: *Gazdatisztek Lapja*.

214. MAGYAR GÉPIPAR

Gépészeti és földművelési szakközlöny, az Országos Gépész Egyesület hivatalos lapja. Alcíme 1898-tól: *Az Országos Gépész Egyesület és gépészek hivatalos lapja*.

Budapest, 1892—1909, hav. kétszer.

Szerk. 1892—1895: *Horváth János*, 1895—1898: *Becsey Antal*, 1899—1900: *Jámbor Gyula*, 1901—1909: *Lontai János és Kandó Gyula*, majd *Holzer Béla, Miróczky János és Szőnyi László*.

Eredeti célkitűzése: „A Magyar Gépipar kizárólag és elnevezéséhez híven a magyar gépipart és ezzel szoros összeköttetésben levő földművelés érdekeit akarja és fogja szolgálni.” 1898-tól a mezőgazdaság kérdéseivel kevésbé foglalkozik, hanem elsősorban az 1885 óta fennálló Országos Gépész Egyesület ügyeivel. Tartalma: gépészeti és mezőgazdasági szakkérdések, a mezőgazdaság gépesítése, egyesületi hírek, betöltendő állások, kérdések és feleletek, szépirodalom, szerkesztői üzenetek, vegyesek.

E.: *Gépipar*, u.: *Országos Gépész-Szövetség Lapja*.

215. MAGYAR KERTÉSZ

Az Országos Magyar Kertészeti Társulat közlönye.

Pest, 1863, het.

Szerk. *Kodolányi Antal* (*Podmaniczky Lajos* vezénylete mellett).

Tartalma: szakcikkek, vidéki tudósítások a szőlő és gyümölcsstermés helyzetéről, tőzsdei árfolyamok, egyesületi hírek, szemle hazai kertészetünk fölött, tárca, piaci árak.

A 29. számmal megszűnt, illetve beolvadt a *Falusi Gazdá*-ba.

216. MAGYAR KERTÉSZ

A községi faiskolák, befásítási ügy és a kertészet minden ágának népszerű gyakorlati közlönye. A „Borászati Lapok” ingyen melléklapja.

Budapest, 1885—1886, hav. kétszer.

Tul. és szerk. *Molnár István*, segédszerk. *Neiger Sándor*.

A szerkesztő beköszöntőjében megállapítja, hogy Magyarországon a gabona-neműek termelése a külföldi verseny, a szőlőművelés a phylloxera veszély miatt válságba került. A magyar gazdának, ha meg akar élni, új lehetőségeket kell keresnie. Egyedül a kertészet és a gyümölcsstermelés jelent számára biztos megélhetést, mert e terményekből még egy évszázadig sem lesz túltermelés.

Tartalma: szakcikkek, apróközlemények, közös üzleti rovat (adás-vétel, betöltendő állások és szolgálati ajánlkozások), kérdések és feleletek, szerkesztői üzenetek.

217. MAGYAR KERTÉSZ

A községi faiskola, gyümölcsfatenyésztés, konyhakertészet és mezőgazdaság ügyeit felkaroló közlöny.

Nagyszőlős, 1890—1891, hav. kétszer.

Szerk. *Bornemissza Zoltán* és *Czapáry Dénes*.

Központi témája a községi faiskolák létesítése és karbantartása. Szakcikkei az 1. l. imben megjelölt témakörben mozognak. Ismétlődő rovatai: Havi teendők, Pályázatok, Szerkesztői üzenetek.

218. A MAGYAR MÉH

A Délmagyarországi Méhészegylet, valamint a hazai méhészek szakközlönye.

Buziás, 1877—1888, hav.

Kiadja: „A délmagyarországi méhészegylet”.

Szerk. 1877—1880: *Grand Miklós* és *Kovács Antal*, 1881—1888: *Ambrózy Béla* és *Grand Miklós*.

A Délmagyarországi Méhészegylet 1873-ban alakult, megelőzve a Magyar Országos Méhészeti Egyesület létrejöttét. Szakközlönyének megindulása idején mintegy ezer tagot számlált.

Tartalom: méhészeti szakismeretek, a Délmagyarországi Méhészegylet, valamint különböző, elsősorban délvidéki méhésztársulatok (aradi, bács-bodrogi stb.) működéséről szóló beszámolók, a méhészhavi teendői, szakirodalom ismertetése.

U.: Magyar Méh.

Németnyelvű kiadása: *Ungarische Biene*.

+ 219. MAGYAR MÉH

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület Közlönye.

Budapest, 1889—1918 és 1921—1944, hav.

Szerk. 1889—1890: *Ambrózy Béla*, 1891: *Kovács Antal*, 1892—1893: *Kovács Antal és Binder Iván*, 1894—1903: *Binder Iván*, 1904: *Tanos Pál*, 1905: *Kovács Antal*, 1906—1918, 1921—1932: *Szilassy Zoltán*; 1933—1935: *Héjjas Endre*, 1935—1939: *Mike Lajos*, 1940—1944: *Kamenitzky Sándor*.

Tartalma: egyesületi ügyek (ülési jegyzőkönyvek, költségvetési jelentés, évi beszámoló), méhészeket érdeklő gazdasági és szakmai kérdések, a megfigyelő más jelentései, „Gödöllői hírek”, kiállítások hírei, üzleti rovat (méhvásár).

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület 1879-ben alakult, 1889 előtt az „A Magyar Méhben” találunk működésére vonatkozó adatokat.

E.: A Magyar Méh.

Közben: Méh (1919—1920).

Német nyelvű kiadása: Ungarische Biene.

— 220. MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNEK ÉRTESÍTŐJE

Budapest, 1899—1904, hav. kétszer.

Szerk. *Harsány (Heller) Oszkár*.

Tartalma: mezőgazdaságunk szakmai és üzleti problémái, szövetkezeti ügyek, hazai és külföldi szövetkezetek ismertetése, termelés, értékesítés, gabonapiac, állatvásárok, árjegyzékek, krónika, szakirodalom, érdekes rovat. A kezdetben száraz üzleti közlöny fokozatosan tartalmas szaklappá alakul át.

E.: Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Üzleti Értesítője.

U.: Mezőgazdák.

— 221. MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNEK ÜZLETI ÉRTESÍTŐJE

Budapest, 194—1899, het., 1896-tól hav. kétszer.

Szerk. 1894—1895: *ifj. Sporzon Pál*, 1896-tól: *Vidats Elemér és Eörssy Ferenc*.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 1891-ben alakult az O. M. G. E. keretén belül. Az Értesítőt a szövetkezet tagjai számára szerkesztették. Tartalma: árjegyzékek (terményárak, iparcikkek, állategészségügyi felszerelések és gyógyszerek, tejgazdasági cikkek, mezőgazdasági gépek árai), tőzsdei jelentések, állatvásárok hírei, hirdetések.

U.: Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Értesítője.

+ 222. MAGYAR MŰKERTÉSZEK ÉS KERTGAZDÁK CULTUR EGYLETÉNEK ORSZÁGOS SZAKKÖZLÖNYE

Szeged, 1894—1903, hav. kétszer.

Szerk. 1894—1902: *Mayer Miklós*, 1903: *Horváth Károly*.

Laptulajdonosok: A magyar műkertészek.

Tartalma általában azonos elődlapjának tartalmával. Haladás mutatkozik az ismeretterjesztő szakcikk terén: ezek nívósabbak, tudományosabbak. Új rendszeres rovat: Üzleti közlemények.

E.: Magyar Műkertészek és Kertgazdák Országos Szakközlönye.

U.: Magyar Műkertész.

223. MAGYAR MŰKERTÉSZEK ÉS KERTGAZDÁK ORSZÁGOS SZAKKÖZLÖNYE

Szeged, 1892—1893, hav. kétszer.

Szerk. *Mayer Miklós*.

Laptulajdonosok: A magyar műkertészek és kertgazdák országos képzősegélyző culturegyületének alapító tagjai.

Szaklapunk célja a műkertészetbe vágó érdekeket képviselni, szükség esetén előmozdítani a házi és kertgazdaságot hazánkban, hogy a szőlő és gyümölcsstermést a nép minden rétegével, valamint egyéb hasznos kerti termények tenyésztését megismertetni, tagjaink terményeinek értékesítés szempontjából piacot keresni, szakmába vágó kérdésekre szakszerű felvilágosítással szolgálni és végre a hozzánk díjmentesen beküldött dísz-, gyümölcs- és szőlőskertté alakítandó helyszínrajzokat megfelelő tervekké díjmentesen átalakítani, szaktársaink részére munkát és szolgálatot minősítéséhez mértén eszközünk."

Tartalma: szakcikk a kertgazdaság, műkertészet és szőlészeti területéről, a laptulajdonos egyet közgyűlési jegyzőkönyvei, elszámolásai és egyleti hírei, értékesítési lehetőségek, szépirodalom („Karcolatok”), kiállítások ismertetése, a tagság különböző problémái: elsősorban állasközvetítés.

U.: Magyar Műkertészek és Kertgazdák Culturegyületének Országos Szakközlönye.

224. MAGYAR—NÉMET GAZDASÁGI UJSÁG

Pozsony, 1887—1891, hav. háromszor.

Szerk. *Müller Sándor*.

Tartalma: szakcikk az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság területéről, terményárak, üzleti értesítő. Megjelent magyar és német nyelven.

225. MAGYAR UJSÁG

melly Magyar és Erdélyországban a' Mezeigazdaságot, és Szorgalmatosságot erányozza.

Bécs, 1796 jan. 1.—jún. 21., het., megjelent 24 szám.

Szerk. *Pethe Ferenc* (névtelenül).

Rovatai: Gazdaságbéli Tudósítások külömbféle Környékekről (elsősorban a Monarchia és nyugati országok), Gazdaságbéli Kivánságok, Gazdaságbéli Tapasztalások, Híradás.

Legrégibb mezőgazdasági szaklapunk. Úttörő vállalkozás; törekvése hogy egy-egy érdekesebb példával felrizza gazdáink gondolkozását, mintát adjon egy fejlettebb termelési mód elsajátításához. Köztudomás szerint a lapot Kisszántói Pethe Ferenc szerkesztette. Szily Kálmán (Az első magyar gazdasági folyóirat, MKSze, 1898, 270 p.) szerint nem ő, hanem egy más ismeretlen volt a szerkesztő. E kérdéshez szól hozzá Dezsényi Béla: Pethe Ferenc „Gazdaságot Tzélozó Ujság”-jának néhány problémája (MKSze, 1943, 288 p.) c. tanulmányában.

U.: Gazdaságot Tzélozó Ujság.

226. MAGYARORSZÁG BORTERMESZTÉSÉT 'S KÉSZÍTÉSÉT TÁRGYAZÓ FOLYÓIRÁS

A' szőlőbirtokosok, művesek, 's mezeigazdák számára. 1838-ban: borke-reskedők számára is.

Buda, 1836—1838, váltakozó időközökben.

Szerk. Schams Ferenc.

„A' folyóirat főczélját e' következő pontok teendik ugyan is: Közleni fogja azon érdekes adatokat, mellyek a' szőlőművelésnek az egész országban, mind pedig annak egyes helyein történt haladásáról szólnak. Előterjeszti a' birodalom nevezeteseb tartományiban divatozó külömbféle szőlőművelési módot... A' folyóirat köréhez fog tartozni, hasznos tanácslatokat nyújtani, ... A' folyóirat közleni fogja a' külföldnek külömbféle szőlőművelése, 's pinczegazdasága mellett azon új találmányait, mellyek tökéletes elveken építve hitelt, 's figyelmet érdemlenek. Kötelessége leszen a' folyóiratnak évenként az elmúlt esztendőről egy tanúságot szolgáló átnézést készíteni, — annak hasznait, 's kárait elszámolni, 's az elemi tüneményeknek a' bortermesztésre jó, vagy rossz befolyását észrevenni, ... Végre főczélul szolgál ezen folyóiratnak a' szőlőfajoknak sokféle, 's zavart okozó elnevezését valami módon rendbe szedni, ... A' szerzőnek főczélja még az is, hogy írásában a' népszerűséget kövesse.”

Folyóiratunk egyidejűleg német nyelven is megjelent.

227. MAGYARORSZÁG GYÜMÖLCSÉSZETE

Pest, 1862—1863, hav.

Szerk. Girókuti P. Ferenc.

A Falusi Gazda társlapja. Tartalma: szakcikkék a gyümölcskertészetről színes illusztrációkkal.

228. MAUTHNER UTMUTATÓJA

A magyar gazdák és kertészkedők számára. Utbaigazító közlemények a földművelés, erdészet, kertészet, gyümölcstermelés és szőlőművelés, valamint a házi és pinczegazdaság, méhészet, halászat és vadászat kedvelői részére.

Budapest, 1899—1912, het. kétszer.

Szerk. Mauthner Ödön.

Rovatai: Hasznos tudnivalók, Kisebb szakközlemények, Vegyes közlemények, Külföldi szemle, Gazdaság, Kertészet, Lugas.

Melléklet: Mauthner árjegyzék.

229. MÉHÉSZET

Az okszerű méhészet érdekeit szolgáló havi közlöny.

Budapest, 1893—1899.

Szerk. és kiadó tul. Károlyi Gyula.

„...kedves hazánk okszerű méhészetének fejlesztése a cél, a miért tollal kezünkben küzdeni fogunk. Szíves tanácsadói, önzetlen segítői leszünk a kezdőknek, de gondunk lesz arra is, miszerint lapunkban már a kipróbált erejű szaktársak is találjanak jót, hasznosat, élvezeteket.”

Tartalma: népszerű méhészeti tanácsadó, havi teendők, „Tudományos Apróságok”.

230. MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

Az Erdélyrészi Okszerű Méhész-Egylet közlönye.

Az „Erdélyi Gazda” önálló melléklete.

Alcíme később: *Az Erdélyrészi Méhész Egyesület hivatalos lapja.*

Kolozsvár, 1886—1944, hav., 1888—1893: hav. kétszer.

Szerk. 1886—1891: Bodor László, 1892—1897: Turcsányi Gyula, 1898—1903: Bálint Sándor, 1904—1915: Ványolos Miklós, 1916—1919: Győrfi István, 1920—1944: Török Bálint.

„Hivatása leend az úttörés munkája minden irányban s a műméhészet terjesztése által oda törekedni, hogy egyfelől jövedelemforrást nyisson meg olyan helyeken, melyeken eme nemzetgazdaságilag is nagy horderővel bíró vagyon parlagon hever, másfelől: fokozni a productiót ott, hol a czélszerűtlen kezelés miatt vész el évről évre alig megbecsülhető vagyon. Ennek leend hivatása, hogy a szakismeret terjesztése által a mezőgazdaságnak eme háttérbe szorított ágát előtérbe vonja, s hogy az eszme terjesztésének munkájában kapocs legyen a már megalakított és ezután alakítandó fiók-egyletek között.”

Az Erdélyrészi Okszerű Méhész-Egylet 1880-ban alakult. 1886 előtt működéséről az Erdélyi Gazdában olvashatunk beszámolókat.

Tartalma: egyleti ügyek, vidéki méhészkörök hírei, szakcikkek, lap és szakirodalmi szemle, vegyes közlemények, a századfordulótól szépirodalom is.

Nagy hatással volt méhészetünk fejlődésére. A hagyományos módszerek helyett nem egy méhész éppen cikkeinek hatása alatt kezdett korszerűen termelni.

231. MÉHÉSZETI LAPOK

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület közlönye. Alcíme 1905-től: *A Magyar Méhészek Dzierzon Egyesületének hivatalos lapja.*

Budapest, 1880—1892, 1905—1917, hav.

X 5078 / 1880 -
1892

Szerk. 1880—1887: *Kriesch János*, 1888: *Kriesch János és Tanos Pál*, 1889: *Tanos Pál és Binder Iván*, 1890—1892: *Kühne Ferenc és Binder Iván*, 1905—1917: *Binder Iván*.

Rovatai: Egyesületi mondanivalók, A méhesgazda foglalkozásai és gondjai, Tapasztalati levelek, Vidék: méhzsongás, Kérdések és feleletek, Méhészeti kiállítás, Apró közlemények, A könyvpiacról, Levélszekrény, Méhtermékek a világon stb.

Német nyelvű kiadása 1885-től: *Blätter für Bienenzucht*. 1893-ban beolvadt a Magyar Méh-be.

232. MÉHÉSZETI, SELYMÉSZETI ÉS NYÚLTENYÉSZTÉSI UJSÁG *A Házi Szárnyasaink állandó melléklete.*

Budapest, 1887—1888, hav.

Szerk. *Parthay Géza*.

Rovatai: Méhészet, Selymészet, Nyúltenyésztés, Háztartás, Apró hirdetések, Vegyesek, Hasznos tudnivalók, Szerkesztői rovat.

233. MEZEI GAZDA

Vagy a' mezei 's házi gazdaság minden ágaira terjedő folyóírás.

Pest, 1832, hat füzet jelent meg.

Szerk. *Angyalffy Mátyás András*.

A hetenként kétszer megjelent Mezei Gazdák Barátja 1832-ben kéthavonként közrebocsátott füzetekben éledt ujja. „Czélja ezen folyóírásnak ezentúl is az marad, mely eddig volt, t. i. közhasznú gazdasági 's ezzel rokon eszméreték terjesztése.”

Ismeretterjesztő szakcikkekén kívül a következő állandó rovatok ismétlődnek hasábjain: Vegyes tárgyú todalék, Gazdasági irodalom, Piaci középárak. Gazdasági jelentések.

E.: Mezei Gazdák Barátja.

234. MEZEI GAZDÁK BARÁTJA

Pest, 1824—1825, 1829—1931, het. 1829-től het. kétszer.

Szerk. *Angyalffy Mátyás András*.

Célja: „Józan gazdasági ismeretek sikeres elterjesztése”, tárgya: „A gazdaság egész kiterjedésében, mind azzal, a' mi hozzá tartozik, ...”, stílusa: „Írásmóddal olyannal fog élni, hogy a pallérozott és idegen írásokhoz is szokott tisztelt előfizető Urak reá ne unjanak, de hogy egyszer 'smind az olvasásban nemolly igen gyakorlott érdemes gazdák is könnyen megérthessék”.

Angyalffy lapjában megjelent szaktanulmányok zömmel a vidéki levelező tagok (gazdatisztek, tanítók, plébánosok stb.) tollából származnak, vagy nyugati szerzőktől, pl. Thaer, átvett fordítások. Nyugattal szemben el vagyunk maradva; haladásunk iránya: felzárkózni a fejlettebb országok mezőgazdaságához. Fejlődésünk

érdekében egy mezőgazdasági társaság felállítását sürgeti. Rendszeresen közli a terményeknek és haszonállatoknak árait mind a pesti, mind a különböző vidéki piacokon és vásárokon.

A közönség részéről nem részesült a megérdemelt támogatásban. Megjelenése 1825 és 1829 között „a’ kaján környüállások ellenzése miatt félbeszakasztódott”. 1830-ban ráfizetett a vállalkozására, s 1831 júniusában kénytelen volt megjelenését beszüntetni.

U.: Mezei Gazda.

235. A’ MEZEI GAZDASÁGOT TÁRGYAZÓ JEGYZÉSEK

A’ mellyeket a’ külföldi szorgalmatos mezei gazdáknak, és ezen minden tekintetben igen szükséges és hasznos mesterséget gyarapítani igyekező Tudós Társaságoknak írásaiból ki szedegetni és a’ két Magyar Hazákból érkezendő hasonló tárgyú levelekkel egygyütt a’ közjónak elő mozdítása végett apródonként közönségesekké is tenni szándékoznak a’ Magyar Kurír írói.

Magyar Kurír melléklete.

Bécs, 1801—1802, 3 száma (tsomója) jelent meg.

Szerk. Pántzél Dániel és D. Decsy Sámuel.

„A’mi fő tzélunk, ... hogy ... a’ mezei gazdálkodást legszélesebb értelemben illető oly tárgyakat, a’ mellyek a’ két Magyar Hazában is hasznosan és kedvesen olvastathatnak, magyar nyelven közönségessé tegyük.”

Tartalma: szakismeretek közlése értekezések és levelek formájában, új találmányok, „Elegyes dolgok”.

236. MEZOGAZDA

Magyar Földművelők Lapja, A Magyar Néplap melléklete.

Budapest, 1894—1898, het.

Szerk. Botosispán (Németh Imre)

„A M. mindent el-fog követni arra nézve, hogy a földművelő osztálynak állandó tanácsadója és tanítója lehessen” ... „minden befolyás nélkül szolgálja azt a nagy közönséget, a földművelő osztályt, mely hazánkban eddig oly kevés méltánylásban részesült”. Vezércikkeiben a társadalmi és gazdasági nehézségekért a liberalizmust okolja, amelynek világnézetével szemben a vallás erkölcsös és igazságos életszemléletét emeli ki. Utolsó számában bevallja, hogy fáradozása igen vékony termést adott; eszméi iránt a gazdák alig mutattak érdeklődést.

Rovatai: Vezércikk, Hasznos tudnivalók, Hírek, Beszélgetések, Piac, Üzenetek.

237. MEZŐGAZDA

Általános mezőgazdasági hetilap.

Kolozsvár, 1894—1896.

Szerk. Páter Béla és Kiskéri Vörös Sándor.

Szerkesztőségi hivatal a kolozsvári monostori gazdasági tanintézetben.

1894-ben mint jubileumi emléklap jelent meg a kolozsmonostori akadémia 25 éves fennállásának alkalmából. 1895-ben az Erdélyi Gazda havi folyóirattá alakult át; ennek következtében felmerült egy hetenként megjelenő gazdasági szaklap megindításának terve. A M. ezt a szerepet vállalta magára. Szerkesztőinek törekvése: „mezőgazdasági érdekeink szolgálatára egyszerű, világos, értelmes és olcsó gyakorlati irányú szaklapot nyújtani és hozzáférhetővé tenni a kisgazdák számára is.” Elve: „Népszerűség az irányban és korszerűség a tartalomban.”

Tartalma: rövid szakközlemények, egyesületi élet, kormányintézkedések, szakirodalom ismertetése, piaci értesítő, vegyes közlemények.

A lap munkatársai a kolozsmonostori intézet tanárai, egy-egy kiválóbb hallgatója (pl. Éber Ernő) és egy-két magyaróvári professzor, így Cserháti Sándor. voltak. Sz lesk rő elterjedése érdekében a lapot „csupán a nyomdai előállítás áránban” szolgáltatták.

238. MEZŐGAZDASÁG

A Nemzet rendes heti melléklete.

Budapest, 1895—1896.

Főszerk. Jókai Mór. Fel. szerk. Gajári Ödön.

Tartalma: népszerű ismeretek a mezőgazdaság minden ágából, állategészségügy i rtesítés, jelentések a gabona-, gyümölcs- és állatvásárokról, a vetések állása az ország különböző vidékein.

239. MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Magyaróvár, 1883—1907, Győr, 1908, Arad, 1909—1912, Budapest, 1913—1919, hav.

Szerk. 1883—1907: Cserháti Sándor és Kosutány Tamás, 1908—1919: Rösler Károly és Dorner Béla.

Tartalma: szócikkek a mezőgazdaság minden területéről, gazdákat érdeklő társadalmi, politikai, művelődési és közgazdasági kérdések, irodalmi szemle, könyvismertetés.

1910-ig elsősorban a magyaróvári és keszthelyi gazdasági akadémia tudományos folyóirata; az akadémiai tanárok tanulmányainak biztosított nyilvánosságot. Ok elsősorban gazdákhöz szóltak, de a „felszínes kioktatás” helyett tudományos ismereteket közöltek, mivel — véleményük szerint — „a művelt gazdaközönségnek ma már egy kissé magasabb szellemi táplálékra van szüksége, mint aminőt gazdasági szaklapjaink legtöbbje nyújt.”

Az 1910-es években enged a tudományos igény követelményeiből és népszerűbb lesz. Új rovatai: Képek és rajzok, Levélszekerény, Személyi hírek. Sokat foglalkozik az agrárszakoktatás kérdésével és időnként mezőgazdaságtörténeti cikkeknek is ad helyet.

240. MITTHEILUNGEN DES UNGARISCHEN FORSTVEREINES

Pozsony, 1854—1866, évi négy füzet, 1864-től hav.

Szerk. 1854—1856: Kolaczek Ervin, 1857—1861: Smetáczek Ferenc, 1856, 1862—1864: Rowland William, 1865—1866: Thieriot Albert.

A Magyar Erdészeti Egylet 1851-ben alakult. 1854-ig az egyletre vonatkozó híreket a Gazdasági Lapok és az Österreichische Vierteljahresschrift für Forstwesen közölte. A közlöny német nyelvű kiadását a zömmel idegen egyleti vezetőség érdeke követelte.

Tartalma: beszámoló az egylet működéséről, erdészeti törvények és rendeletek, másodsorban erdőgazdasággal foglalkozó szakcikkek.

U.: Erdészeti Lapok.

Magyar nyelvű társlap: Magyar Erdészeti Egylet Közlönye.

241. MONATSBLATT DER KROATISCH-SLAVONISCHEN LANDWIRTSCHAFTS-GESELLSCHAFT

Zágráb, 1842—1847, hav.

Szerkeszti az egylet központi bizottsága.

Célja, hogy: 1. az egylet gyűléseiről és határozatairól tájékoztassa a tagságot, 2. hangot adjon a tagok javaslatainak és kívánságainak, 3. — elsősorban külföldi folyóiratokra támaszkodva — szakcikkeket közöljön a mezőgazdasági tudományok időszerű kérdéseiről.

Tartalma: szakcikkek, egyesületi közlemények.

242. MŰSZAKI HETILAP *ezelőtt Gazdasági Mérnök.*

Budapest, 1897—1900.

Szerk. *Gonda Béla.*

Egyéb műszaki problémák mellett mint a Gazdasági Mérnök utódlapja a mezőgazdaság gépesítésének kérdéseivel is foglalkozik.

E. és u.: Gazdasági Mérnök.

243. НЕДЕЛЯ

Поучительно-газдовская новинка для угро-русского народа. Alcíme 1919 ben: *Хозяйственная еженедельная газета для угро-русского народа.*

Budapest, 1898—1919, het.

Szerk. *Iván gazda (Vrabely Mihály).*

A Néplap ukrán nyelvű változata. Célja a kormány mezőgazdasági politikáját kárpátukrán területen népszerűsíteni.

244. NEMZETI GAZDA

vagy a' magyar nemzet nemzeti gazdasága 's ebbéli kereskedése virágzásának előmozdítása.

Bécs, 1814—1815, Pest, 1816—1818, Bécsben hetenként, Pesten kéthetente jelent meg.

Szerk. *Pethe Ferenc*.

Tartalma: szakközlemények a mezőgazdaság egész területéről, gyakorlati gazdasági és háztartási tudnivalók, mintagazdaságok ismertetése, a keszthelyi Georgikon hírei, vásári tudósítások, terményárak, időjövendőlő, „Pénzfojamat” (a forint árfolyama külföldön), „Magyar nyelv-nyomozó” (nyelvhelyességi rovat), érdekes hírek a világ minden tájáról. Rendkívül jelentős kezdeményezés, ugyanazon szerkesztő vezetésével, aki legelső mezőgazdasági szakfolyóiratunkat is megindította. Több mint három és félezer lapon át, haladó felfogásban tárgyalja a hazai mezőgazdaság különböző problémáit.

245. NÉPGAZDA

Kaposvár, 1881—1883, hav. kétszer.

Szerk. *Roboz István* (lapfelügyelők: *Somsich Andor* és *Makfalvy Géza*).
Kiadja a Somogy megyei Gazdasági Egyesület.

Tartalma: szakközlemények, beszámoló az egyesület életéről, körlevelek, a megyei gazdasági körök működése, kiállítások, terményárak.

A lapot kiadó gazdasági egyesület 1861-ben alakult, az 1860-as években a Dunántúli Társadalmi Közlöny hozta nyilvánosságra működésének fontosabb mozzanatait.

246. A NÉP KERTESZE

A kertipar és befásítás szakbeli és a községi faiskolák hivatalos közlönye.
Alcíme 1882-től: *A községi faiskolák hivatalos közlönye.*

Pest: 1864—1866, 1869—1873, Budapest: 1874—1882. Korpona 1883—1887, Selmec: 1888—1891, hav. kétszer.

Szerk. 1864—1879: *Lukácsy Sándor*, 1880—1891: *Lukácsy Aladár* (1888-tól *Vörös Ferenc* is.) Míg a folyóirat Budapesten jelent meg, a szerkesztőség Rákospalotán volt.

Programja: „Kifejteni a kertipart azon ágaiban és azon irányban, hogy minden vidék saját viszonyaiban támaszt találó nagytermelésével a bel- és külpiacok élénk üzemére számíthasson, nyers állapotban és a házi- és gyáripar útjánai feldolgozásával.”

Tartalma: szócikkek a kertészet minden ágáról, szőlészeti, faiskolaügyi, 1882-ben méhészeti is, az Országos Magyar Kertészeti Társulat, az Országos Gyümölcsészeti Egyesület és a Magyar Gyakorlati Kertipari Egyesület hírei, kertészet naplója, lapszemle.

E.: Kertészetünk, Közben: Kertészgazda s a Nép Kertésze (1867—1868).

247. NÉPLAP

Gazdasági heti közlöny (később újság) a földművelő nép számára.

Budapest, 1894—1920.

Szerk. 1894—1899: *István gazda* (*Rombay Dezső*), 1900—1907: *András Gazda*, 1908—1913: *István bácsi* (*Rombay Dezső*), 1914—1918: *András*

gazda, 1919: *Papp Viktor*, 1919 tavaszán szerkesztőtársak: *Gárdonyi Géza*, *Móricz Zsigmond* és *Krudy Gyula*, 1920: *István gazda*.

Népszerű gazdasági szakismereteket közöl és ugyanakkor az „ország dolgairól” is tájékoztatja olvasóit. Rovatai: Mit ír a hivatalos újság? Gazdasági tanácsok, Heti krónika, Földművelés, Állattenyésztés, Szőlészet és borászat, Kertészet, Mi újság? Adomák, Piaci árak, Kérdések és feleletek, Levelezés. Megjelenésének első éveiben minden szám elején heti naptárt közölt. A polgári forradalmat követő hónapokban Károlyi Mihály személyét és földosztó politikáját népszerűsíti. 1919-ben egyszersmind értékes irodalmi újság, s mint ilyen Ady Endre, Móricz Zsigmond, Gárdonyi Géza, Szép Ernő és Krudy Gyula írásainak biztosított helyet. 1920-ban a Kisgazdapárt és Sokorópátkai Szabó István irányítása alá került.

Megjelent német, szlovák, román, szerb és ukrán nyelven is. Idegen nyelvű kiadásai nem szolgai fordítások, hanem alkalmazkodnak az illető nép és táj problémáihoz.

248. A NÓGRÁDMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESÍTŐJE

Balassagyarmat, 1883—1902, megjelenik az igazgató választmányi ülést követőleg minden második hóban.

Szerk. 1883—1886: *Baintner Ottó*, 1887-től: *Fáy Árpád*.

A hivatalos rész (jegyzőkönyvek, felsőbb rendeletek stb.) túlnyomó az ismeretterjesztő rész mellett.

249. A NYITRAVÖLGYI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE

Nyitra, 1876—1902, hav. kétszer.

Szerk. *Friesenhof Gergely*.

Szerkesztőség: Nedanócz, majd Őszéplak.

Tartalma: egyesületi közgyűlések jegyzőkönyvei, egyéb egyesületi hírek, mezőgazdasági szakkikkek, meteorológiai közlemények, vásári jelentések, terményárak.

Cikkei és közleményei magyar és részben német nyelven jelentek meg. Az 1880-as években rendszeres melléklete: Nyitravölgyi Gazdasági Egylet agrár-meteorológiai észleldéjének havi jelentései. Német nyelvű kiadása: Vereinsblatt des Neutrathaler landwirtschaftlichen Vereines. Szlovák nyelvű kiadása: Spravy hospodarskeho spolku udolia Nitry.

250. НИБА

Ратарски неделни лист. Alcíme 1919-ben: *Ратарски неделни лист за пољопривредни народ*.

Budapest, 1898—1919, het.

Szerk. *István gazda* (*Rombay Dezső*), 1918—1919: *Milán gazda* és *János gazda*.

Tartalma: politikai események, népszerű tudományos kérdések, mezőgazdasági szakközlemények. A kormány politikáját ismertette és népszerűsítette szerb mezőgazdák körében.

251. OBERUNGARISCHE BIENENZEITUNG

Kassa és Eperjes, 1883—1889, hav.

Szerk. *Petzold Eduard*.

Szerkesztői hivatal: Kisszeben.

Célja az ésszerű méhészet elterjesztése a felvidéki viszonyok figyelembevételével. Elsősorban a cipszerek szaklapja. A méhészt teendőit elméleti sikről kívánja megvilágítani; ezt a törekvését a cím alatt közölt jelmondata is tükrözi: „Vor allem lernt Theorie, sonst bleibt Ihr praktische Stümper euer Lebelang.”

Tartalma: szakértekezések, a Felsőmagyarországi Méhészegylet (Oberungarischer Bienenzuchtverein) hírei, külföld méhészetéről, havi munkák a méhészetben, könyvszemle, apróhírek.

252. OBERUNGARISCHER LLOYD

Felsőmagyarországi Lloyd

Wochenblatt für Handel, Gewerbe, Volks-, Haus-, und Landwirthschaft.

Eperjes, 1871—1873, het. kétszer.

Szerk. és tul. *Börkey E. és Rosenberg S.*

Tartalma: börzejelentések, terményárak, jelentések jelentősebb felvidéki városok hetipiacáról, napi hírek: ezek sorában elsősorban vármegyei események, szépirodalom (Feuilleton), sorsjegyhúzás eredménye, hirdetések.

253. AZ OKSZERŰ GAZDA

Illusztrált közlemények a méhészet, gyümölcsészet, kertészet, baromfitenyésztés s más hasznos gazdasági mellékfoglalkozások köréből.

A „Házi Szárnyasaink” állandó melléklete.

Budapest, 1887—1888, hav.

Szerk. *Parthay Géza*.

Tartalma: szócikkek a mezőgazdaságnak az alcímbe megjelölt területeiről.

254. AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI-EGYESÜLET KÖZLEMÉNYEI

Mittheilungen des Ungarischen Landes-Forst-Vereines

Pest, 1867—1873, évi 2—4 füzet.

Szerk. *Bedő Albert*.

Tartalma: hivatalos közlemények az egyesület működésével kapcsolatban magyar és német nyelven.

254/a PATRIOTISCHES WOCHENBLATT FÜR UNGERN

Zur Vertretung gemeinnütziger Kenntnisse und zur Beförderung alles Guten und Nützlichen.

Pest, 1804 jan.—dec., het.

Szerk. Lübeck János Károly.

Közhasznú ismereteket közlő, általános jellegű lap, mely azonban a mezőgazdaság egyes szakkérdéseivel is foglalkozott, főleg a szerkesztő tollából. A lap I. kötete új kiadásban is megjelent *Der patriotische Rathgeber* (Pest, 1807) címen.

255. PÉNZ ÉS FÖLD

Szaklap Magyarország jelzálog és földbirtok forgalmának előmozdítására.

Budapest, 1894—1911, hav. háromszor, később hav.

Szerk. 1894—1895: *Báttaszéki Lajos*, 1896—1898: *Gurré Ferenc*, 1898—1904: *Hilbert Antal*, 1905: *Benke Béla* és *Szabó Imre*, 1906—1907: *Hilbert Antal*, 1908—1911: *Dezső Elek*, 1911: *Szabó Manó*.

„A földbirtokosok boldogulását minden erőnkől és minden irányban elősegíteni: ez rövid, de mégis sokat mondó programunk.” „Lapunk a földnek pénzt, elcsó hitelt akar teremteni, megszerzésének módjait fejtegetni.”

Elsősorban hitelüggyel és ingatlanforgalommal foglalkozott, de a mezőgazdasági szakkérdéseknek és tudósításoknak is juttatott helyet (így egyik visszatérő rovata a vetések állása).

256. POZSONYI GAZDA

Köz- és mezőgazdasági szakközlöny.

A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos lapja.

Pozsony, 1899—1918, hav.

Szerk. 1899—1918: *Horváth Jenő*, 1918 júl.-tól: *Bittera Miklós*.

A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület 1861-ben alakult. Az Egyesület 1884—1898-ban önálló értesítőt adott ki, előtte pedig a helyi politikai lapokban számolt be működéséről. A P. G. „célja az egyesület tagjainak, de sőt az egész vármegye egész gazdaközönségének érdekeit híven szolgálni, tanítani, tanácsot adni. ha arra szükség van, közbenjárni a tagok érdekében minden irányban.”

Rovatai: Vezércikk, Mezőgazdaság, Egyesületi élet, Hasznos tudnivalók, A tagok ingyen postája, Irodalom, Pozsonyi piac, Hirdetések.

Az 1918. november 30-án megjelent utolsó száma azonosítja magát a Károlyi-féle polgári forradalom mezőgazdasági programjával.

E.: Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület Értesítője.

257. POZSONYMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESÍTŐJE

Pozsony, 1884—1898, kéthav.

Szerk. *Földes Gyula*.

Tartalma: szakcikk, közgyűlések jegyzőkönyvei, egyesületi hírek. 1884—1886-ban mint a Pozsonyvidéki Lapok társlapja jelent meg.

U.: Pozsonyi Gazda.

258. REFORM

A magyar gazdatisztek érdekeit képviselő lap. A székesfehérvári „Szabadság” melléklapja.

Székesfehérvár, 1884, hav.

Szerk. *Pongrátz Béla és S. Szentirmai Géza.*

Tartalma: napi hírek, mezőgazdasági szakcikkek, budapesti értéktőzsde jelentései, szépirodalom („Fejérvári regélő”).

259. ROVARÁSZATI LAPOK

Pécs, 1883—1884, hav.

Szerk. *Kaufmann Ernő.*

Elsősorban rendszertani és élettani kérdésekkel foglalkozott, de a mezőgazdaság kártevőivel és az ellenük való védekezés módjával is. Rendszeresen tárgyalta a „Phylloxera-ügyet”.

260. ROVARTANI LAPOK

Havi folyóirat különös tekintettel a hasznos és kártékony rovarokra.

Budapest, 1884—1888, 1897—1926.

Szerk. 1884—1886: *Horváth Géza*, 1887—1888: *Biró Lajos és Lendl Adolf*, 1897—1907: *Abafi Aigner Lajos, Jablonowski József és Csiki Ernő*. 1908—1926: *Csiki Ernő*.

Rendszertani kérdéseken kívül rendszeresen foglalkozik kultúrnövényeink rovarkártevőivel és növényvédelemmel. A tanulmányokat német és francia nyelvű összefoglalások követik.

U.: *Folia Entomologica Hungarica.*

261. RÓZSA UJSÁG

Temesvár, 1887—1899, évi hat szám.

Szerk. *Kaufmann Ernő*, 1893-tól *Mühle Vilmos*.

Szerkesztőség székhelye: Pécs-Szabolcs.

Tartalma: rózsakertészet, kertészet általában, bírálatok, kiállítások, szakirodalmi szemle, színes mellékletek.

Német nyelvű kiadása: *Ungarische Rosenzeitung*.

262. SERTÉSKERESKEDŐK ÉS TENYÉSZTŐK LAPJA

Zeitung für Borstenviehhändler und Züchter.

Közgazdasági hetilap a sertéskereskedelem és tenyésztés köréből.

Budapest, 1898—1899, het.

Szerk. *Pap Tamás és Nagy László.*

Irányzata: „Merész harczosa lesz úgy a tenyésztők, mind a kereskedők jogos követelményeinek és minden téren igazságos védelmezője érdekeiknek.”

Tartalma: szakcikkek a sertéstenyésztés és kereskedelem kérdéseiről, állategészségügyi kimutatások, vásári tudósítások (ez a rovat német nyelven is), hirdetések.

263. SPRAVY (vagy ZPRAVY) HOSPODARSKEHO SPOLKU
UDOLIA NITRY

Nyitra, 1888—1901, hav. kétszer.

Szerk. *Friesenhof Gergely.*

A Nyitravölgyi Gazdasági Egyesület Közlönyének szlovák nyelvű kiadása.

264. SÜDUNGARISCHE ACKERBAU ZEITUNG
Organ für die gesamten Interessen der Landwirtschaft.

Versec, 1878—1891, hav.

Szerk. *Wettel F. J.*

Tartalma: mezőgazdaságot érdeklő aktuális kérdések, ismeretterjesztő szakcikkek, apróhírek és megjegyzések, könyvismertetés, terményárak, hitelügy, hirdetések.

U.: Südungarische Wein und Ackerbau Zeitung.

265. SÜDUNGARISCHE WEIN UND ACKERBAU ZEITUNG
Organ für die gesamten Interessen der Landwirtschaft.

Versec, 1892—1896, hav.

Szerk. *Rittinger Eduard.*

Mint a „Neue Werschetzer Zeitung” társalapja jelent meg. Tartalma azonos előlapjának tartalmával.

E.: Südungarische Ackerbau Zeitung.

266. SZABAD FÖLD

A magyar gazdák érdekeit képviselő lap. A székesfehérvári „Szabadság” testvér lapja.

Székesfehérvár, 1884, hav.

Szerk. *Pongrátz Béla és S. Szentirmai Géza.*

Tartalma: napi hírek, mezőgazdasági szakismeretek, szépirodalom.

267. SZÁNTÓVETŐK LAPJA.

Mezőgazdasági lap. A Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Budapest, 1890—1899, hav.

Szerk. Serfőző Géza.

A Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegyei Gazdasági Egyesület 1883-ban alakult. A közlöny elsősorban a közgyűlések jegyzőkönyveinek közzétételével igazolja létjogosultságát, de ugyanakkor szakcikkeket is közöl, tájékoztat a fontosabb miniszeri rendeletekről, a piaci és terményárakról.

268. SZÁRNYASAINK

Illusztrált baromfitenyésztési szaklap, az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye. Az 1900-as évektől lapunk az O. B. E.-en kívül következő egyesületek és szövetségek törekvéseinek lett hivatalos fóruma: Columbia Kör, az Országos Galambtenyésztési Egyesület, az Ujpest-Rákospalotai Galambkedvelők Köre, a Plimuthtenyésztők Szövetsége, az Orpingtontenyésztők Szövetsége, Columbia Postagalamb Sportegyesület.

Budapest, 1891—1917, hav. kétszer.

Szerk. Parthay Géza, 1913-tól Gerhardt Rezső.

Kezdetben csak baromfitenyésztéssel foglalkozott, később galamb, postagalamb, majd nyúl és végül az ebtenyésztés kérdéseit is tárgyalta.

Rovatai: Szakismeretek, Egyesületi élet, Szerkesztői üzenetek, Apróhirdetések. E.: Házi Szárnyasaink.

269. SZÉKESFEHÉRVÁRI BORÁSZ-CSARNOK

Szellemi gyűldéje a szőlőszet és borászat ügybarátainak.

Székesfehérvár, 1862—1865, hav. háromszor.

Szerk. és kiadó: Tóth István.

Főtörekvése, hogy cikkei gyakorlatiak legyenek, mivel „nem lehet kívánni a leghazafiasabb közönségtől sem, hogy meddő, gyakorlatban alkalmatlan — nem tanítások — hanem csak eszmefuttatásokért dobálja ki pénzét.”

Rovatai: Szakcikkeket, Egyleti működések, Hazai levelezések, Üzletbér (borárak).

270. SZŐLO ÉS BORGAZDASÁGI LAPOK

Budapest, 1895—1898, het.

Szerk. Engelbrecht Károly és Radossevich Tódor.

A szerkesztők „az ország szőlőbirtokosainak kezébe a szőlőgazdaság mai nehézségei között egy megbízható, szak szempontból az igazat, az okszerűt, a gyakorlati életben hasznosan, jövedelmezően alkalmazható, tanítani, hirdetni és terjeszteni vágyó szaklapot” szándékoznak adni.

Rovatai: Szőlőgazdaság, Borgazdaság, Szőlő és bór mellékterményei, Mindennapi kenyér, Hazai és külföldi tudósítások, Heti hírek, Irodalom, Apróbb közlemények, Szerkesztőség üzenetei, Tárca.

A szerkesztők tíz francia és mintegy ötven hazai szakember támogatását szerezték meg lapjukhoz.

1898-ban a Borászati Lapokba olvadt bele.

271. A SZŐLŐBEN

Havi folyóirat szőlősgazdák számára.

Gyöngyös, 1893—1906.

Szerk. 1893—1903: *Csomor Kálmán*, 1904—1906: *Csomor Béla*.

A mátravidéki szőlősgazdák közlönye.

Tartalma: népszerű ismeretek a szőlőtermelés és borgazdaság köréből, szőlősgazdákat érintő felsőbb rendeletek és intézkedések, értékesítéssel kapcsolatos tudnivalók, hirdetések.

Visszatérő problémák: az 1890-es években a phylloxera veszély, 1900-tól az értékesítés kérdése.

E.: Egy év a szőlőben.

272. SZŐLŐMŰVELÉSI ÉS BORÁSZATI SZAKLAP

Képes szakközlöny.

Budapest, 1886—1887, hav.

Szerk. és kiadó tul. *Rémy Zsigmond*.

Tartalma: szőlőgazdaság és borkelés kérdései. „Phylloxera hírek” c. rovatában rendszeresen foglalkozik akkoriban immár katasztrofális méreteket öltött phylloxera-veszedelemmel és annak leküzdésével.

273. SZŐLŐMŰVESEK LAPJA

Winzer Zeitung.

Pozsony, 1884—1885, hav.

Szerk. és kiad. *Engelbrecht Károly*.

Célja, hogy segítse a szőlőművelés korszerűsítését. Szőlészettünket új alapokra kell fektetnünk, különben lemaradunk a könyörtelen versenyben, amelyet „kirívó betűkkel vésett a XIX. század a nemzetek zászlajára.”

Tartalma: szakkikkek a szőlészeti és borászati tárgyköréből, havi teendők, egyes közlemények. Mellékesen kertészettel is foglalkozik.

274. SZŐLŐSZET ÉS BORÁSZAT

Heti szakközlöny a szőlőművelés, borkelés és a borkereskedelem körül.

Pest, 1866, 26 szám jelent meg.

Szerk. *Barzó József*.

„...lapunk gyakorlati és kereskedelmi irányú leend, mert főcélunk egy életre való és eleven magyar borkereskedelem útjait egyengetni...”

Rovatai: Országos borcsarnok (borárak), Társulati működések és jelentések. Vidéki levelezés, Tárca. Központi téma az értékesítés.

275. SZŐLŐSZETI-, BORÁSZATI- ÉS GAZDASÁGI LAP

Kassa, 1881—1890, hav. kétszer.

Szerk. 1881—1882: *Sissovich Károly*, 1883: *Stollár Gyula*, 1884—1890: *Maurer János*.

Rovatai: Szőlészet és borászat, Mezőgazdaság, Vegyesek, Kérdések és feleletek, Irodalom és Egyetek, Vidéki levelezések, Tárca.

A lap közli az Abaúj és Tornamégyei Gazdasági Egyesület ülési jegyzőkönyveit. Rendszeresen foglalkozik a külföld, elsősorban a nyugati államok mezőgazdaságával. Túlnő a helyi kereteken; munkatársai az ország legkülönbözőbb vidékein dolgozó jeles agrárszakemberek.

E.: Felső-Magyarországi Szőlészeti-, Borászati- és Gazdasági lap.

U.: Szőlészeti és Borászati lap.

276. SZŐLŐSZETI ÉS BORÁSZATI KÖZLEMÉNYEK

Tudomány's gyakorlati tapasztaláson alapult hasznos utasítások, értekezések s statisztikai adatok a szőlőművelés, borkelés, pinczegazdászat és borkereskedelem érdekei előmozdítására s emelésére.

Pest, 1857, hat füzet jelent meg.

Szerk. *Gyürky Antal*.

Rovatai: Szőlészet, Borászat, Pincze gazdászat, Borüzlet, Statisztikai adatok, Könyvismertetés, Hasznos gépek és eszközök, Szőlészetünk és borászatunk állapota a vidéken.

U.: Borászati Lapok.

277. SZŐLŐSZETI ÉS BORÁSZATI LAP

Kassa: 1891—1894, 1896—1899, Budapest: 1895, Kecskemét: 1899—1917.

Hav. háromszor, 1895-től hetente.

Szerk. 1891—1894 és 1896—1917: *Maurer János*, 1895: *Maurer János*, *Ordódy Lajos*, *Ordódy Vilmos*, *Igali Szvetozár*.

Tartalma: szőlészet és borászat, szemle; bel- és külföldi szakcsemények ismeretése, vidéki levelezések, irodalomismertetés, egyetek ügyei, tárca, vers, kérdések és feleletek, szerkesztői üzenetek.

A lap ismétlődő problémái: phylloxera veszély leküzdése, az elpusztult szőlők újjátelepítése, borhamisítás elleni küzdelem, munkaerőkérdés, szaktanfolyamok, az értékesítés megszervezése, borszövetkezetek. Időnként politikai kérdésekben is állást foglal.

E.: Szőlészeti-, Borászati- és Gazdasági lap.

278. SZŐLŐSZETI LAPOK

A szőlőtermelés és borászat kérdéseit tárgyaló heti szakközlöny.

Budapest, 1895, nyolc száma jelent meg.

Szerk. Ordódy Lajos, Ordódy Vilmos és Igali Szvetozár.

A phylloxera által elpusztított szőlők felújításánál „két hatalmas faktornak jut a legnagyobb szerep: a tőkének és az intelligenciának”. A SZ. L. e feladat elvégzésében az intelligencia, a helyes tanácsadás szerepét vállalja magára.

Tartalma: szaktanulmányok, tanácsok, tudósítások, tárcá.

1895 februárjában a „Szőlészeti és Borászati lap”-ba olvadt bele.

279. SZÖVETKEZÉS

Közgazdasági folyóirat a szövetkezetek terjesztésére.

Alcíme 1903-tól: *A Magyar Gazdaszövetséghez tartozó szövetkezetek és falusi gazdaszövetségek hivatalos lapja.*

Budapest, 1890—1911, hav., 1903-tól het.

Szerk. Bernáth István.

Célja eredetileg a hitel- és fogyasztási szövetkezetek létrejöttét mindenütt előmozdítani, 1903-tól azonban csak a falusi szövetkezetek ügyeivel foglalkozik. 1906-tól egyúttal a „Hangya” szövetkezet hivatalos lapja. Rovatai: Szövetkezeti hírek, Vegyesek, Hivatalos rész, A világ folyása, Olvasókör, Tárcá.

Társlapjai: Gazdakör, Hangya.

U.: Gazdaszövetség.

280. TEJGAZDASÁG

Állattenyésztés és Havasi Gazdaság. A tejgazdasági ipar havi közlönye. Főlap: Földművelési érdekeink.

Budapest, 1891—1892, hav.

Szerk. Pirkner János.

Rovatai: Tejgazdaság, Havasi gazdaság, Tejipar, Állattenyésztés, Takarmányozás, Tejértékesítő szövetkezetek hírei, Külföldi tejgazdaságok ismertetése, Kormányintézkedések, Üzleti jelentések, Vásárok, Piaci tudósítások.

281. TEJGAZDASÁG

Tejgazdasági és állattenyésztési szaklap. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejgazdasági szakosztályának hivatalos közlönye.

A Köztelek melléklete.

Budapest, 1893—1900, hav.

Szerk. 1893—1897: *Pirkner János*, 1898—1899: *Nagy Vince*, 1900: *Sierbán János*.

„A Tejgazdaság feladata leendő hazai tejgazdaságunk fejlesztése szempontjából a különböző viszonyok között helyesnek bizonyult újításokat, a különféle irányban tett kísérletezések és kutatások folytán elért eredményeket és a külföldön a tejgazdaság terén mutatkozó azon haladást, mely utánzásra méltó, alaposan ismertetni.”

Tartalma: szaktanulmányok, szakmai hírek, könyvismertetés.

282. TERMÉSZET

Buda, 1838, het. kétszer.

Szerk. *Kunoss Endre*.

Elsősorban természetrajzi, földrajzi és néprajzi ismereteket közöl, de ezek mellett mezőgazdasággal is foglalkozik. Minket érdeklő rovatai: Gazdálkodás, Kertészeti jegyzetek. Cikkeinek jelentős része nyugati folyóiratokból átvett fordítás.

283. TERMÉSZET

Népszerű lap természettudományi és földtani ismeretek terjesztésére.

Budapest, 1868—1879, hav. kétszer.

Szerk. *Berecz Antal*.

Mezőgazdasági kérdésekkel is foglalkozott; ide tartozó szócikkeknek „Gazdasági közlemények” c. rovatában juttatott helyet.

284. A TERMÉSZET

Állattani, vadászati és halászati folyóirat.

Budapest, 1897—1944, hav. kétszer.

Szerk. 1897—1913: *Lendl Adolf* és *Lakatos Károly*, 1914—1929: *Raitsits Emil*, 1930—1944: *Nadler Herbert*.

Pályafutását két részre oszthatjuk. Az első világháború előtt és alatt a vadászat és halászat kérdéseivel is foglalkozó népszerű természettudományos folyóirat. Később a budapesti állat- és növénykert propagáló lapjává alakul át s mint ilyen az állatvilág érdekességeivel és az állatkert híreivel foglalkozik. Állattenyésztőket érdeklő szócikkeket csak az első korszakban közöl. Szépirodalmi rovatának kiemelkedő munkatársa: *Bársony István*.

Társlapjai: Halászat, Mi újság az állatkertben?

285. A TERMÉSZETI, GAZDASÁGI ÉS MESTERSÉGI ESMÉRETEK TÁRA

mellyeket a két nemes testvér haza számára a legjelesebb külföldi folyóirásokból és remekmunkákból, 's a hazai természetvizsgálók, értelmes

gazdák és mesterségkedvellők tudósításaiból, 's értekezéseiből szerzettek és kiadtak Lánghy István hajdani gazdatiszt és Lencsés Antal hajdan a' gazd. tud. és mest. professora.

Pest, 1829, het. kétszer, 51 szám jelent meg (2 kötet).

Tartalma: természettudományi és mezőgazdasági szakcikkék, ismétlődő rovatok: Jelességek (a mezőgazdaság terén elért legújabb eredmények), Híradás (a szerkesztők megjegyzései és üzenetei).

+ 286. TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY
Havi folyóirat közérdekű ismeretek terjesztésére.

Budapest, 1869—1944, hav., ill. hav. kétszer.

Szerk. 1869—1898: Szily Kálmán (Paszlavszyk József, Petrovits Gyula, Lengyel Béla, Fodor József és Entz Géza közreműködésével), 1899—1905: Paszlavszyk József, Wartha Vince, Csopey László, 1906—1925: Ilosvay Lajos és Gorka Sándor, 1926—1944: Gombocz Endre, Szabó—Patay József, Aujeszky László.

Mezőgazdasági szakcikkeket is közölt, különösen pályafutásának 1918 előtti szakaszában. Ezeket évenkénti tárgymutatójában Gazdaságtan címszó alatt foglalta össze.

U.: Természettudomány. Jelenleg ismét T. K. címen jelenik meg.

— 287. TOLNAMEGYEI FÖLDMŰVES
A „Tolnamegyei Közlöny” melléklete.

Szekszárd, 1883—1884, hav.

Szerk. Domoszlai József.

Kiadja a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület.

„Célja a tolnamegyei gazdasági egyesületnek akkor, midőn ezen havi lapot megindítja, hogy eredeti tiszta magyarsággal, de népiesen írva tegyen közzé oly közleményeket, a melyeknek leginkább a földműves a mindennapi életben vehesse hasznát.”

Rovatai: Egyesületi ügyek (beszámolók, tagnévsor, vagyoni kimutatás), Hasznos tudnivalók, Felhívások, Hirdetmények.

1883 előtt és 1884 után a Tolnamegyei Közlöny foglalkozott a megyei gazdasági egyesület életével és problémáival.

U.: A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület Értesítője.

+ 288. A TOLNAMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESTŐJE

Szekszárd, 1890—1899, évi 6—11 szám.

Szerk. 1890: Roboz Zoltán, 1891: Dömötör László, 1892—1899: Molnár József.

Tartalma: egyesületi élet (jegyzőkönyvek, tagnévsorok, pénztári kimutatások), miniszteri leiratok, törvények és rendeletek, szaccikkek, piaci hírek („Budapesti vásárcsarnok”).

E.: Tolnamegyei Földműves.

289. TORONTALER VOLKSFREUND

Landwirthschaftliches Organ für die ackerbautreibende Bevölkerung.

Nagybecskerek, 1899, év. nyolcszor.

Szerk. Brájjer Lajos.

A Torontáli Néplap német nyelvű kiadása.

290. TORONTÁLI NÉPBARÁT

Gazdasági közlöny a földmivelő nép számára.

Nagybecskerek, 1899, év. nyolcszor.

Szerk. Marton Andor.

„... célja, hogy keresetlen egyszerű szavakkal a földmivelő népnek szolgáljon olvasnivaló gyanánt.”

Fontosabb rovatai: Gazdaság krónika András bácsi tanácsai, Mit írnak az újságok?

A szerkesztő szeri a lap német, szlovák, román és szerb nyelven is megjelenik. Ez deig csak német nyelvű kiadása (Torontaler Volksfreund) került elő.

291. A TORONTÁLMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESÍTŐJE

Nagykikinda és Nagybecskerek, 1886—1918, hav., később „szükség és alkalomhoz képest évfolyamonként hat füzetben”.

Szerk. 1886—1894: Bartók Géza, 1894: Kikindai Béla, 1895—1918: Marton Andor.

Tartalma: beszámolók az egyesület működéséről, gazdákat érdeklő politikai és gazdasági kérdések, mezőgazdasági szakismeretek, könyvismertetés. Megjelentnek első feiben közli a zombolyai agrármeteorológiai állomás jelentéseit.

Az egyesület hivatalos lapja 1886 előtt a „Kikindai Közlöny”.

292. UNGARISCHE BIENE

Detusches Organ des Landesvereines der Bienenzüchter Ungarns (vagy: des Ungar. Landes-Bienenzüchter-Vereines).

Buziás, 1872—1888, Budapest, 1892—1919, hav.

A Magyar Méh német nyelvű kiadása. 1892-ben mint a Blatter für Bienenzucht folytatása indul meg újból. Szerkesztőit lásd a magyar nyelvű kiadásnál.

293. DER UNGARISCHE LANDWIRTH
(DER VOLKSFREUND)

Landwirthschaftliches Wochenblatt zur Förderung und Erhaltung eines lebensfähigen, unabhängigen Bauernstandes in Ungarn. Organ des „Süd-ungarischen landwirthschaftlichen Bauernvereines“.

Temesvár, 1889—1906, het.

Szerk. Kraushaar Károly.

Rovatai: Mezőgazdaság, Állattenyésztés, Gyümölcsstermelés és kertészet, Méhészet, Tejgazdaság, Vegyes hírek („Allerlei Nachrichten“, „Von Allem das Beste“), Terményárak, Szépirodalom, A folyóirat jellege népszerű. Nevesebb munkatársai: Telbiss János és Mühle Vilmos.

294. UNGARISCHE ROSENZEITUNG

Temesvár, 1889—1895, évi hat szám.

Szerk. Kaufmann Ernő, 1893-tól Mühle Vilmos.

A Rózsa újság 1889-től a „külföldről hozzánk jutott felhívásoknak engedve” német kiadásban is megjelent.

295. UNGARISCHE WEINZEITUNG

*Zeitschrift für Weinbau, Weinhandel und Kellerwirthschaft
Beiblatt des „Figaro“.*

Budapest, 1881, néhány szám jelent meg.

Szerk. Szebényi Sándor.

Népszerű borászati ismeretek, Üzleti ismertető, Vegyes hírek.

296. UNGARISCHE WEINZEITUNG

Organ für Weinbau, Kellerwirthschaft, Weinhandel und Obstkultur.

Budapest, 1895—1896, hav. kétszer.

Szerk. Telbiss János.

A szőlőtermelők és borkereskedők érdekét képviseli. Követeli a phylloxera sújtotta gazdák állami támogatását, nemkülönben a bortörvény revízióját. Ez szerinte — „nem lép fel kellő szigorral a borhamisítókkal szemben s így veszélyezteti a termelők és kereskedők érdekét”.

Ismeretterjesztő szakcikkeket közöl a borászat és gyümölcsstermelés tárgyköréből. Rendszeresen ismerteti a külföld borgazdaságát. Kisebb ismétlődő rovatai: Apró hírek, Könyvpiac, Kereskedelmi hírek, Piaci jelentések.

297. UNGARISCHER WEINBAU

Organ für Weinbau, Kellerwirthschaft und Weinhandel.

Budapest, 1897—1898, het.

Szerk. Baross Károly, segédszerk. Drucker Jenő.

Tartalma: szőlészet, borgazdaság, értékesítés, jelentés különböző szőlőtermelő vidékekről, szakirodalom ismertetése, szerkesztői hírek („Redactions-telephon”).

298. VADÁSZ ÉS VERSENYLAP

Alcíme gyakran változott. Megindulásakor: ... *egyszersmind az országos lótenyésztes lapja, a pesti és vidéki lovaregyletek s az összes megyei lótenyészbizottságok hivatalos közlönye*. 1870-es években: *A Magyarországi és különösen a Pesti Lovar-egylet hivatalos közlönye*. A századfordulóig: *A pesti és vidéki lovaregyletek és vadász-sport közlönye*, illetve: ... *egyszersmind az országos lótenyésztes lapja, a Magyar Lovaregylet, a vidéki versenyegyletek, s az összes megyei lótenyészbizottmányok hivatalos közlönye*. A századfordulótól végig: *a Magyar Lovaregylet, Az Űrlovasok Szövetkezete, a vidéki versenyegyletek, a Budapesti Polo Club, az Országos Agarász Szövetség s az összes lótenyészbizottságok hivatalos közlönye*.

Pest, majd Budapest, 1858—1919, hav. háromszor.

Szerk. 1858—1867: *Bérczy Károly*, 1868—1870: *Lázár Kálmán*, 1871—1873: *Keve József*, 1874—1888: *Sárkány János Ferenc*, 1889—1893: *Pulay Kornél*, 1894—1895: *Sárváry Elek*, 1896—1902: *Ferdinandy Béla*, 1903—1914: *Lovik Károly*, 1915—1919: *Jeges Sándor*, *Pulay, Sárváry és Ferdinandy* szerkesztősége idején főszerkesztő és kiadótulajdonos: *Sárkány János Ferenc*.

Tartalma: az alcímben jelölt egyesületek hivatalos közleményei, lóversenyek: Pesti gyp, Pozsonyi gyp, Külhoni gyepek, lóidomítás, vadászat, agarászat, eb-tartás, szépirodalom. 1894-től: vízisport, atlétika, póló, festészet. A lap elsősorban a földbirtokos és lóversenyző arisztokrácia számára íródott.

E.: Lapok a lovászat és vadászat köréből.

299. VADÁSZATI ÉRDEKEINK

Az Orsz. Vadászati Védegylet hivatalos közlönye.

Budapest, 1881. hav.

Szerk. *Sárkány János Ferenc*.

„E közlöny feladata: első sorban az egylet működéséről és teendőiről annak tagjait értesíteni; másodsor, hogy vadászati teendőink körül az eszméket tisztázní, s azoknak fogyanatosítására a közvéleményt előkészíteni iparkodjék”.

Rovatai: Irány-cikkek, Egyleti közlemények, Vadásznapár, Cserkészetek erdőn-mezőn, Allatrajzi és vadászati képek, Irodalom.

1882-ben a Vadászlap-pal egyesült.

y 3023 / 1880 / 1922

300. VADÁSZLAP

A lövadászat, vadtenyésztés, fegyverisme, vizslászat s a vizslák fajbeli tenyésztése, horgászat s egyéb rokon sportnemek közlönye. Az „Országos Magyar Vadászati Védegylet” és (az 1890-es években) a „Budapesti Polgári Lövész Egyesület” közlönye.

Budapest, 1879—1919, hav. háromszor.

Szerk. 1879—1888: Sárkány János Ferenc, 1889—1914: egervári Eger-váry Gyula, 1915—1919: Sugár Károly.

Tartalmára a lap alcíme utal. Egyleti és szakmai híreken kívül üzleti részt (Keresetek és kínálatok), „Bérbeadásra kerülő vadászterületek”) is hoz és szep-rodalomnak is juttat teret. Pályafutásának első éveiben mint a Vadász és Ver-senylap vadászati részének külön kiadása jelent meg.

301. VADÁSZ-ÜJSÁG

Képes szakközlöny a vadászat, lövészet, halászat és haltenyésztés köréből.

Budapest, 1879—1880, hav. háromszor.

Szerk. 1879—1880: Zichy Imre és Merzsey György (ez utóbbi helyett később Kreith Béla), 1880: Egerszeghy Sándor.

Célja a sportra vonatkozó hasznos ismereteket népszerű nyelven tárgyalva, mentől szélesebb körökben terjeszteni.” „Lapunk közleményei a vadászat, loveszet, halászat és haltenyésztés terén történőkkel foglalkoznak.” „... elarusitok szá-mára közli a V.-U. a hazai és külföldi vadpiacok árait.”

Rovatai: Tárcsa, Vadásznaptár, Erdészeti naptár, Vadászati hírek, Lövészet, Halászat és haltenyésztés, Nyílt tér, Apróságok.

302. VEREINSBLATT DES NEUTRATHALER LANDWIRTSCHAFT-LICHEN VEREINES

Nyitra, 1876—1887, hav. kétszer.

Szerk. Friesenhof Gergely.

A Nyitravölgyi Gazdasági Egyesület Közlönyének német nyelvű kiadása.

303. A VESZPRÉMMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESITŐJE

Veszprém, 1887—1901, kéthav.

Szerk. Nagy Iván.

A megyei gazdasági egyesület hírein kívül beszámol a veszprémi, enyingi és Devecser vidéki gazdakörök működéséről. Kezdetben csak az egyleti, illetve gazda-köri problémáknak enged teret, később országos kérdések és szakcikkek is szere-pelnek hasábjain.

E.: Veszprémmegyei Gazdasági Lapok.

U.: Veszprémmegyei Gazdasági Értesítő.

304. VESZPRÉMMEGYEI GAZDASÁGI LAPOK

A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye.

Veszprém és Pápa, 1883—1886, hav.

Szerk. Nagy Iván.

Tartalma: egyesületi élet hírei más gazdasági egyesületek működése, vegyes közlemények.

U.: A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület értesítője.

+ 305. VETERINARIUS

*Állatgyógyászati, állategészségügyi, tenyésztési és állattartási szakköz-
löny A Magyarországi Állatorvos-Egylet tulajdon közlönye. Alcíme
1887-től: Állatorvosi havi folyóirat.*

Budapest, 1878—1902, hav., kivéve 1878—1880 és 1897—1902: hav. két-
szer.

Szerk. 1878—1882: Nádaskay Béla, 1882—1884: Azary Ákos, 1884—1887:
Krausz (Monostori) Károly, 1887—1896: Huttyra Ferenc, 1897—1902:
Huttyra Ferenc és Rátz István.

Szakközleményei eredetileg állategészségügyi és állattenyésztési kérdésekkel
foglalkoztak, Huttyra Ferenc szerkesztősége idején csak állategészségüggyel. Rész-
letes tartalma: állatorvosi közügy, állategészség rendészet, szakoktatás, szakiroda-
lom ismertetése, állategészségügyi és állatforgalmi jelentések, feleletek a szak-
kérdésekre. Állandó rovata a századforduló idején: Állategészségügyi törvények és
rendeletek.

Társlapja: Közlemények az összehasonlító élet- és kórtan köréből.

U.: Állatorvosi Közlemények.

307. VÍSGÁLÓDÓ MAGYAR GAZDA

Bécs, 1796 szept. 6—dec. 21., 17 szám és 1797-ben 46 szám, het.

Szerk. Pethe Ferenc.

Tartalma: mezőgazdasági szakközlemények, gyakorlati tudnivalók, érdekes hí-
rek, hirdetések.

Pethe úttörő folyóiratából általában csak az 1796. évi számok ismertek. 1797.
évi folytatását Szily Kálmán fedezte fel és ismertette (MKSzle 1898. 273 p.).

E.: Gazdaságot Tzélőző Ujság.

308. VLAST A SVET

*Poučno-zábavný, obrázkový časopis, később: Poučno-zábavný a
hospodárský časopis.*

Budapest, 1886—1919, kéthet., majd het.

Szerk. 1886—1888: *Hoblik József*, 1889—1891: *Janovec Lajos*, 1892—1893: *Stiasny Pavel*, 1894—1919: *Stefan gazda (Rombay Dezső)*.

1894-ig ismeretterjesztő, szórakoztató lap, ez évtől mint a Néplap szlovák nyelvű változata jelent meg. Rombay szerkesztősége alatt elsősorban gazdák számára írták, a kormány agrárcélkitűzéseit volt hivatva ismertetni.

309. VOLKSBLATT

Landwirthschaftliche Wochenschrift für das Landvolk.

Budapest, 1894—1919, het.

Szerk. 1894—1899: *Vetter Stefan*, másnéven *Alföldy (Rombay Dezső)*, 1900—1907: *Vetter Andreas*, 1908—1919: *Vetter Stefan*.

A szerkesztő beköszöntőjében kijelenti, hogy mellőzve a politikát, csak a mezőgazdaság szakkérdéseivel szándékszik foglalkozni. Nemzetiségi kérdést nem ismer; lapjában nem a német, hanem a „német ajkú” magyar parasztokhoz fordul.

A V. tulajdonképpen német nyelvű kiadása a Néplapnak, de nem szó szerinti lefordítása társlapjának. Rovatai azonosak a Néplap rovataival. 1900-tól a népszerű ismeretterjesztő cikkek helyett a politikai tájékoztatások lépnek előtérbe. Ezek a kormány agrárpolitikáját népszerűsítik. Alcíme a tanácsköztársaság idején: *Organ des deutschen Volksamtes der ungarischen Räteregierung, Landwirtschaftliche Wochenschrift für das Landvolk*. Ez időben teljesen önállósult társlapjától és új cél érdekében jelent meg: megnyerni a hazai német kisebbséget a szocializmus eszméjének.

310. WESTUNGARISCHE AGRICULTUR ZEITUNG

Fachblatt für Land und Forstwirtschaft, Handel, Industrie und Verkehr.

Pozsony, 1887—1889, hav. kétszer.

Szerk. 1887: *Straskraba W.*, 1888—1889: *Müller Sándor*.

Tartalma: mezőgazdasági szakismeretek és aktuális kérdések, kereskedelem és közlekedés, könyvismertetés, piaci jelentések, napi hírek, irodalmi rovat, nyílt tér („Offener Sprechsaal”).

U.: *Agricultur Zeitung*.

311. WESTUNGARISCHE WEIN-ZEITUNG

Fachblatt zur Wahrung der Interessen der Weinproduzenten von Oedenburg und Umgegend.

Sopron, 1899, hav. kétszer.

Szerk. *Fahrman Mihály*.

Tartalma azonos magyar nyelvű társlapjának a „Dunántúli Borászati Közlöny”-nek tartalmával.

+ 312. WESTUNGARISCHER WEINBERGSBOTE

Fachorgan zur Förderung der widerstandsfähigen veredelten Rebenkultur, der rationellen Kellerwirtschaft und der Weinhandels-Interessen.

Sopron: 1897—1898, Pozsony: 1898—1908, hav. kétszer.

Szerk. Vetter Paul K.

Tartalma: szacikkek a szőlőművelés, pincegazdaság és kertészet tárgyköréből, napi krónika, jelentés a terméskilátásokról, szépirodalom, szakkönyvek ismertetése. 1902-től rendszeresen közli a Pozsonyi Szőlőművelő Egylet (Pressburger Weingärtner Verein) híreit.

— 313. WINZER-ZEITUNG

Mittheilungen aus dem Gebiete der Wein und Gartenbaukunde und Kellerwirthschaft. Organ der Pressburger königl. Wein und Gartenbauschule und der weinchemischen Versuchs-Station.

Pozsony, 1884—1885, hav.

Szerk. Engelbrecht Károly.

Tartalma: szőlőtermelőket érdeklő aktuális kérdések, szaktanácsok, a címben említett intézmények közleményei és hírei. Kertészeti kérdések csak másodsorban szerepelnek.

Főlap: Pressburger Zeitung.

+ 314. WOCHENBLATT FÜR LAND UND FORSTWIRTHSCHAFT

Beilage zum „Pester Lloyd“.

Budapest, 1869—1880, het.

Szerk. 1869—1876: Falk Miksa, 1877—1880: Wohl Ágoston.

Tartalma: a magyar mezőgazdaság aktuális problémái, szaktanulmányok, ezekben gyakran ismerteti a külföldi államok mezőgazdaságát és sokat foglalkozik a mezőgazdaság gépesítésével, gazdasági egyesületek hírei, a magyaróvári kísérleti állomások közleményei, könyvismertetés, tárcá, apró hírek. Munkatársai többek között Korizmicz László és Wagner László.

315. A ZALAMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉRTESÍTŐJE

Különlenyomatok a „Zalamegye” c. lapból.

Zalaegerszeg, 1882—1901, rendszertelenül.

Szerk. Orosz Pál.

Kizárólag a megyei gazdasági egylet és az irányítása alatt álló községi gazdaságok működésével kapcsolatos jegyzőkönyveket, jelentéseket és költségvetéseket tartalmazza.

316. ZEITSCHRIFT FÜR WEINBAU UND WEINBEREITUNG

Buda, 1836—1838, váltakozó időközökben.

Szerk. *Schams Ferenc*.

A Magyarország Bortermesztését és Készítését Targyazó Folyóírás német kiadása.

317. ZEITUNG FÜR LANDWIRTHE

Zur förderung der Land und Hauswirthschaft in ihren gesammten Umfange.

Pest, 1858—1859, het.

Szerk. *Jánisch József*.

A lap célja új módszerek, új eljárások bevezetése az elmaradt magyar mezőgazdaságba. Tartalma: kormányrendeletek ismertetése, szakközlemények, tőzsdei árfolyamok, terményárak, adás-vétel, szakirodalom ismertetése, vízállás.

192 318. ZOOLÓGIAI LAPOK

Illusztrált közlemények a tudományos és gazdasági állattan, vadászat, állatvédelem és sport köréből. Az Országos Zoológiai Társulat hivatalos közlönye.

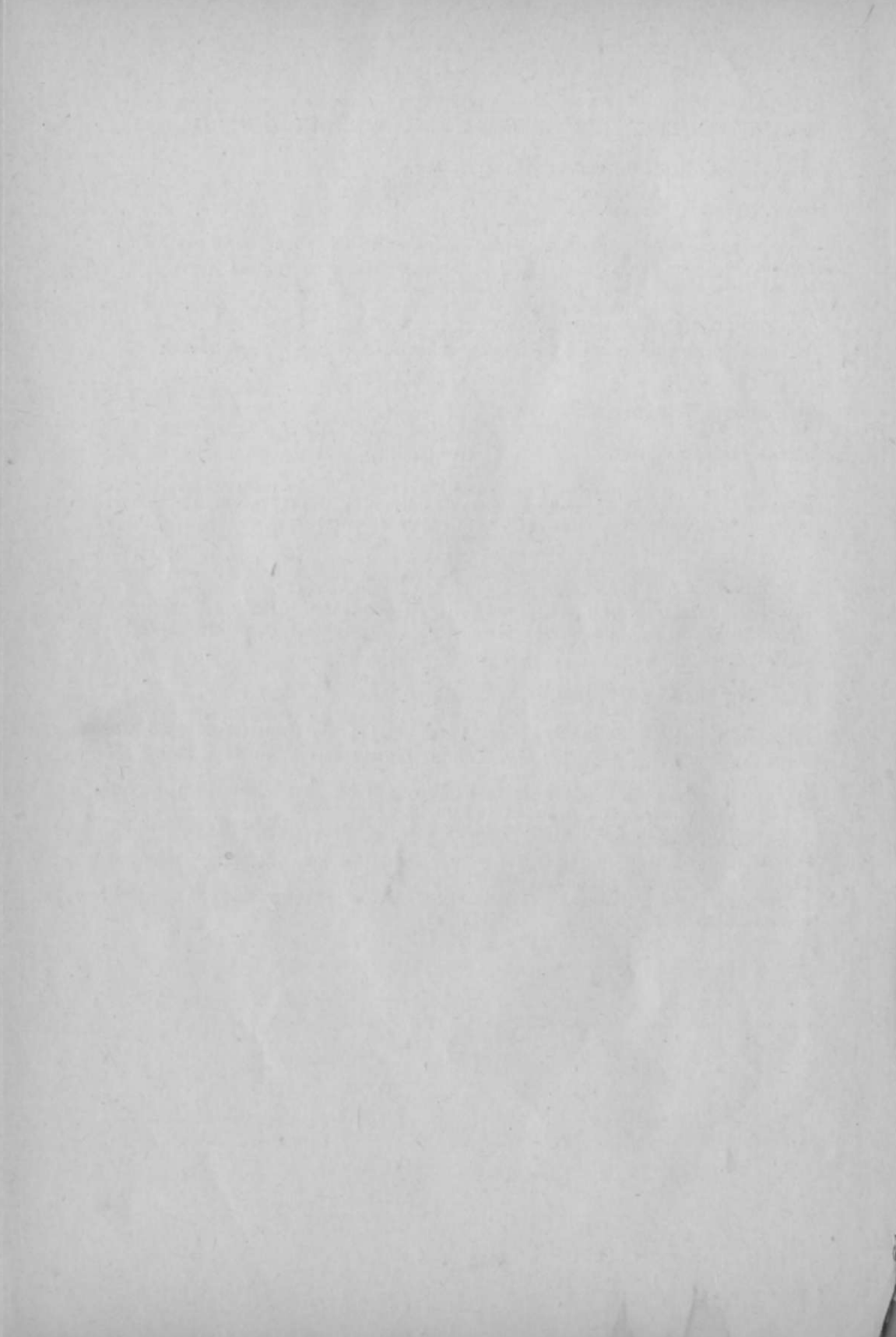
Budapest, 1899—1917, hav.

Szerk. 1899—1913: *Parthay Géza*, 1908—1911: *Parthay Géza és Sztérenyi Bertalan*, 1914—1917: *Gy. Takács Gyula és Gerhardt Rezső*.

„Az állatvilágot és az állat-élet főbb jelenségeit népszerűen, könnyen megérthetően kívánja ismertetni, nemcsak tudományos szempontból, de a hol az szükséges és lehetségesnek mutatkozik, tenyésztői, vadászati, állatvédelmi és sport szempontból is.”

Ismétlődő rovatai: Állathistóriák, Vadászati teendők, Zoologia, Vadászat, Kynológia, Avicultura, Galambtenyésztés, Házinyúltenyésztés.

1913-ban mint a „Vadászat és Állatvilág” és a „Szárnyasaink” egyesített kiadása jelent meg.

NÉV- ÉS HELYMUTATÓ

(A mutatók tételszámra utalnak.)

Abafi Aigner Lajos 260	Becsey Antal 214
Aczél Marcell 194	Bedő Albert 63, 254
Ady Endre 247	Békéscsaba 25, 52
Áldor Imre 204	Békessy László 176
Alföldy	Benes János 164
lásd Rombay Dezső	Benigni József 43
Alföldy Pál 13	Benke Béla 255
Almássy Ferenc 118	Bérczy Károly 189, 298
Ambrózy Béla 91, 218, 219	Berecz Antal 283
Aminger Sándor 38	Bereczki Máté 140
András Gazda 247	Berényi László 197
Angyalffy Mátyás András 233, 234	Bernát István 211, 279
Arad 13, 25, 149, 239	Bernátsky János 3
Aranyosmarót 147	Bertha György 55
Ármos Jenő 78	Berzeviczy Béla 104
Aujeszky László 286	Besztercenaszód 27
Azary Ákos 305	Binder Iván 28, 219, 231
	Biró Géza S. 35
Baán Endre 102	Biró Lajos 260
Baintner Ottó 248	Biró Zoltán 63
Balassagyarmat 30, 82, 248	Bittera Miklós 256
Bálint Imre 1, 19	Bodnár Gáspár 200
Bálint Sándor 230	Bodor László 58, 230
Balla Károly 161	Bokor Rezső 62
Banó Tibor 101	Bolgár János 154
Bánóczy Ferenc 81	Borbély György 14
Bányász László 195	Bornemissza Zoltán 217
Baranyai István 113, 140, 151	Borsos Márton 115, 153, 156, 157, 158, 159, 160
Bárcei Brix Iván 12	Bosányi Endre 75, 86, 93
Baross Endre 34	Botosispán (Németh Imre) 236
Baross Károly 34, 89, 179, 297	Börkey E. 252
Bársony István 179, 284	Brájer Lajos 289
Bartók Béla 119	Brassai Sámuel 169
Bartók Géza 291	Brehm Alfred 178
Barzó József 274	Briebrecher Rudolf 183
Báttaszéki Lajos 255	Buda 63, 153, 266, 282, 316
Bécs 8, 15, 126, 182, 184, 225, 235, 244, 307	Budapest 1, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 19, 22, 28,

- 34, 37, 38, 40, 51, 54, 56, 63, 64, 68,
 70, 75, 77, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90,
 91, 93, 106, 112, 113, 114, 116, 123,
 127, 129, 130, 133, 139, 140, 141, 142,
 143, 145, 146, 147, 150, 152, 155, 162,
 163, 164, 172, 173, 174, 175, 178, 179,
 193, 194, 195, 197, 198, 205, 209, 210,
 211, 212, 213, 214, 216, 219, 220, 221,
 228, 229, 231, 232, 236, 238, 239, 242,
 243, 246, 247, 250, 253, 255, 260, 262,
 267, 268, 270, 272, 277, 278, 279, 280,
 281, 283, 284, 286, 292, 295, 296, 297,
 298, 299, 300, 301, 305, 308, 309, 314,
 318
 Buday Barna 89, 173, 179
 Bukuresti B. János 110
 Bund Károly 63
 Burckhard-Bélaváry Rezső 78
 Buziás 218, 292
 Buzzi F. Géza 113

 Cséser Gyula 164
 Cserhádi Sándor 136, 239
 Csernay Ödön 130
 Csiki Ernő 260
 Csikszereda 96
 Csiszér Kálmán 194
 Csizmadia Sándor 84, 88
 Csomor Béla 271
 Csomor Kálmán 50, 151, 271
 Csoór Lajos 195
 Csopey László 286
 Csuzdi Ferenc 84
 Czapáry Dénes 217
 Czettler Jenő 211
 Czillinger János 63

 Danielik József 48, 49
 Dapsy László 113, 114, 197
 Daróczi Vilmos 195
 Darvas Ferenc 164
 Darvas Marcel 129
 Debrecen 41, 176
 Decsy Sámuel D. 235
 Demeter Béla 58
 Dés 42, 53
 Déva 39
 Devecser 44, 132
 Dezső Elek 255
 Dicity Géza 151
 Divald Adolf 63
 Domoszlai József 287
 Domsa Vasile 39

 Dorner Béla 239
 Dömötör László 288
 Dörschug Tibor 179
 Drotleff József 183
 Drucker Jenő 34, 297
 Dumtsa Sándor 51

 Ecsery Lajos 210
 Eger 48, 49
 Eggerszeghy Sándor 301
 Egerváry Gyula 300
 Emich Gusztáv 180
 Emődy József 102
 Engel Hermann 151
 Engelbrecht Károly 34, 270, 273, 313
 Entz Ferenc 31, 34, 177
 Entz Géza 286
 Eörsy Ferenc 221
 Eörsi Gyula 129
 Eötvös József 25
 Eperjes 101, 251, 252
 Erkövy Adolf 72, 108, 115, 202
 Erschinger János 76
 Ertl Károly 170

 Fáber György 130
 Fabiny Tibor 87
 Fabricius Endre 130
 Fahrman Mihály 46, 311
 Falk Miksa 314
 Faragó Sándor 145
 Farkas Albert 58
 Farkas Mihály 74, 205
 Fáy Árpád 248
 Fehér Zoltán 113
 Fehértemplom 8
 Fekete Zoltán 62
 Fényes Elek 71, 158
 Ferdinandy Béla 298
 Fialowski Lajos 164
 Finály Henrik 59
 Fodor Jenő 122
 Fodor József 286
 Forster Géza 179
 Földes Gyula 257
 Förster Jenő 117
 Friesenhof Gergely 249, 263, 302
 Fülöp Sándor 89
 Füredi Jenő 164

 Gajári Ödön 238
 Galgóczy Károly 72
 Gallovich István 148

Gallowich Jenő 113
 Gamauf Vilmos 58
 Gárdonyi Géza 247
 Gáthy István 158, 159
 Gaylhoffer István 98
 Gelléri Miklós 129
 Gerencséry (Grenczer) Béla 174
 Gerhardt Rezső 268, 318
 Gerhart György 143
 Gerlőczy Géza 136
 Gerő Nándor 116
 Girókuti P. Ferenc 73, 167, 168, 227
 Gobóczy Károly 26
 Gocar Iván 155
 Goldschmied Sándor 125
 Gombocz Endre 286
 Gonda Béla 116, 172, 242
 Gonda Béla ifj. 116
 Gonda József 90
 Gondos Viktor 116
 Gorka Sándor 286
 Gothard Sándor 55, 75, 210
 Gottschling Adolf 183
 Görlach Gusztáv 10
 Graffay Kálmán 103
 Grand Miklós 218
 Greiner Antal 24
 Grencher lásd Gerencséry
 Grubicy Géza 91
 Gurré Ferenc 255

Gyoma 85
 Gyöngyös 50, 151, 271
 Győr 138, 239
 Győrfi István 230
 Gyula 24
 Gyürky Antal 30, 32, 33, 137, 276

Halász Gyula 95
 Harsány (Heller) Oszkár 220
 Havas Gyula 42
 Hegedüs Nándor Andor 210
 Heidelberg Ödön 68
 Héjjas Endre 219
 Hensch Árpád 171
 Herczeg Sándor 209
 Hilbert Antal 255
 Hoblik József 308
 Hódmezővásárhely 85
 Holzer Béla 214
 Horovitz Simon 101
 Horváth Géza 260
 Horváth János 133, 214

Horváth Jenő 256
 Horváth Károly 165, 222
 Hreblay Emil 22, 101, 136
 Huss Gyula 132
 Hutyra Ferenc 305
 Hübner Károly 78

Igali Szvetozár 113, 162, 277, 278
 Ihrig Károly 211
 Ilosvay Lajos 286
 Ilseman Keresztély 164
 Ipolyság 154
 István gazda vagy bácsi
 lásd Rombay Dezső
 Iván gazda lásd Vrabely Mihály

Jablonski József 260
 Jagócsi Péterffy József 47
 Jakabfalvy Kornél 110
 Jámor Gyula 214
 Jánisch József 317
 János Gazda 250
 Janovecz Lajos 308
 Jeges Sándor 298
 Jeszenszki Danó 82
 Jeszenszky Pál 130
 Jochmann Sámuel 158
 Jókai Mór 238
 Jóna István 41
 Juhász Árpád 136
 Juhoss Lajos 136

Kacskovics Lajos 120, 121, 158, 201
 Kamenitzky Sándor 219
 Kandó Gyula 214
 Kanya Pavel 155
 Kapás L. Aurél 104
 Kaposvár 245
 Karácsony Gyula 113, 210
 Karafiat Gusztáv 185
 Kardos Árpád 164
 Károlyi Rezső 174
 Károlyi Gyula 229
 Kassa 36, 79, 80, 110, 136, 208, 251,
 275, 277
 Katona Imre 129
 Kaufmann Ernő 259, 261, 294
 Kecskemét 21, 243, 277
 Keller Iván 13
 Kertész Kálmán 41
 Keszthely 47, 136, 171
 Keve József 298
 Kikindai Béla 291

- Kisszeben 251
 Klapka József 20
 Koch Ernő 87
 Koch Henrik 90
 Kodolányi Antal 215
 Kohlhammer W. 9
 Kolaczek Ervin 240
 Kolozsvár 58, 59, 60, 131, 148/a, 169, 230, 237
 Komárom 112, 144
 Konyovics István 45
 Korizmics László 113, 314
 Kormos Alfréd 197
 Korpona 246
 Kosutány Tamás 190, 239
 Kótai Lajos 105
 Kótay A. Antal 83
 Kovács Albert 98
 Kovács Antal 218, 219
 Kovács József 113
 Kovácsy Béla 136, 208
 Kováts Ferenc 212
 Kraushaar Károly 293
 Krausz (Monostori) Károly 305
 Kreith Béla 301
 Kriesch János 28, 146, 147, 231
 Krudy Gyula 247
 Kuliffay Ede 106
 Kultsár István 94
 Kun Frigyes 104
 Kuncze Imre 98
 Kunoss Endre 282
 Kuskó István 60
 Kühne Ferenc 28, 231
- Laehne Hugó 13
 Lakatos Károly 284
 Lakner László 122
 Lambl Dragutin 134
 Landgraf János 145
 Lánghy István 285
 Lázár Kálmán 298
 Lázárffy Andor 12
 Lencsés Antal 285
 Lendl Adolf 260, 284
 Lengyel Béla 286
 Léva 51
 Liebbald Béni 117
 Liskai Jenő 164
 Lontai János 214
 Lovik Károly 298
 Löscherer Andor 104, 197
 Lukács Lipót 116
- Lukácsy Aladár 246
 Lukácsy Sándor 23, 108, 123, 155, 166, 170, 246
 Lukovits Aladár 101
- Madas András 63
 Máday Izidor 75, 86, 113, 205
 Magyar Károly 44
 Magyar Pál 62
 Magyaróvár 136, 190, 191, 239
 Mailáth László 113
 Major Pál 190
 Makfalvay Géza 245
 Makó 111
 Málnay Ignác 177
 Mármarosziget 107
 Márton Andor 290, 291
 Matlaszkovszky Tádé 130
 Matthai Frigyes 180
 Maurer János 275, 277
 Mauthner Ödön 162, 163, 228
 Mayer Károly 87
 Mayer Miklós 222, 223
 Méhely Nándor 101
 Merza Márton 210
 Merzsey György 301
 Meskó Pál 100
 Mihályfalvy J. 213
 Mihályi Zoltán 63
 Mike Lajos 219
 Milán gazda 250
 Mille Géza 130
 Miróczky János 214
 Miskolc 35
 Mokry István 103
 Mokry Sámuel 25
 Moll Ármin 102
 Molnár Imre B. 85
 Molnár István 34, 142, 216
 Molnár József 288
 Molnár Lajos 144
 Monostori Károly 136
 Monostory (Krausz) Károly 305
 Móricz Zsigmond 247
 Morócz István 7, 56, 113, 114
 Mutschenbacher Emil 179
 Mühle Vilmos 261, 294
 Müller Sándor 2, 224, 316
- Nádaskay Béla 305
 Nadler Herbert 284
 Nagy Endre 53, 58
 Nagy Imre T. 96

- Nagy Iván 303, 304
 Nagy László 262
 Nagy Mór 169
 Nagy Rezső 103, 113
 Nagy Sándor 192
 Nagy Vince 281
 Nagybcskerek 289, 290, 291
 Nagyenyed 58
 Nagykanizsa 47, 69, 199
 Nagykikinda 291
 Nagyszeben 43, 183
 Nagyszentmiklós 119
 Nagyszőlős 217
 Nagyváradi 26
 Nedanócz 249
 Neiger Sándor 216
 Németh Imre lásd Botosispán
 Nemthy József 104
 Noszlopy Gyula 44

 Nyíregyháza 92, 97, 99
 Nyitra 100, 124, 249, 263, 302

 Ordódy Lajos 34, 51, 113, 277, 278
 Ordódy László 113
 Ordódy Vilmos 113, 277, 278
 Orendi Ottó 183
 Orosz Pál 315
 Ószéplak 249

 Paikert Alajos 212
 Pálincás Gyula 34
 Pántzél Dániel 235
 Pápa 44, 304
 Pap Szász Tamás 195
 Pap Tamás 262
 Papp Géza 53
 Papp Viktor 247
 Parthay Géza 139, 141, 150, 232, 253,
 268, 313
 Pásztor Lajos, Bihari 133
 Paszlavszky József 286
 Péter Béla 136, 237
 Patzkó György 26
 Pécs 117, 188, 192, 259
 Pécs-Szabolcs 261
 Pékh Gyula 145
 Perjámos 10
 Pest 23, 27, 29, 31, 32, 33, 56, 61, 70/a,
 71, 72, 73, 74, 94, 108, 113, 115, 120,
 121, 128, 156, 157, 158, 159, 160, 161,
 166, 167, 163, 170, 177, 180, 181, 185,
 187, 189, 201, 202, 203, 204, 215, 227,
 233, 234, 246, 254, 274, 276, 285, 298,
 317
 Péterfy Tamás 130
 Pethe Ferenc 126, 148/a, 225, 244, 307
 Petrovits Gyula 286
 Petz Adolf 138
 Petzold Eduard 251
 Pfeiffer István 52
 Piringer János 92
 Pirkner János 280, 281
 Pirovits Aladár 116
 Ploetz lásd Érkövy Adolf
 Podhradszky Emil 65, 66
 Podmaniczky Lajos 215
 Polgár István 41
 Pollacsek Jenő 54, 70, 77, 152
 Pólya József 167
 Pongrácz Géza 154
 Pongrácz Béla 258, 266
 Pozsony 2, 63, 196, 224, 240, 256, 257
 273, 310, 313
 Pulay Kornél 298
 Putnok 122

 Rác Lajos 41
 Rác Vilmos 17, 109, 127
 Radossevich Tódor 270
 Raitsits Emil 284
 Rákospalota 246
 Rátz István 5, 305
 Reizmann Zoltán 34
 Rémy Zsigmond 272
 Renner Henrik 102
 Répássy Miklós 145
 Réti János 136
 Ribiánszky Miklós 145
 Rittinger Eduard 265
 Roboz István 245
 Roboz Zoltán 288
 Ródiczky Jenő 178, 190
 Rohrer Ferenc 190
 Rombay Dezső 95, 193
 Rombay Dezső mint István gazda 247,
 250, 308, 309
 Rombay Dezső álnevei: István gazda
 vagy bácsi, Vetter Stefan, Stefan
 gazda, Alföldy
 Rónay Ernő 34
 Rosenbach Ferenc 164
 Rosenberg S. 252
 Róth Gyula 62
 Rothmeyer Imre 179
 Rottler József 16, 207

- Rowland William 196, 240
 Rózsahegy 147
 Rösztler Károly 55, 239
 Rubinek Gyula 22, 179
 Ruffy Pál 147
 Rummy Károly 158, 159

 Salfeld A. 183
 Sárkány János Ferenc 298, 299, 300
 Sarlay Károly 112
 Sárváry Elek 298
 Sátoraljaújhely 104
 Schams Ferenc 158, 226, 316
 Scheibler Ede 116
 Schell Károly 27
 Schier Lajos 78
 Schummel Sándor 57, 67
 Sebes Adolf 104
 Selmec 63, 246
 Selmecbánya 62
 Serák Károly 178
 Serfőző Géza 267
 Sierbán János 281
 Simitska Endre 97, 99
 Singer Antal 90
 Sissovich Károly 80, 275
 Smetacek Ferenc 240
 Solyomy Lipót 52
 Somogyi János 198
 Somogyi Miklós 11
 Somsich Andor 245
 Somssich Pál 31
 Sopron 9, 46, 57, 62, 67, 102, 186, 311, 312
 Sótér Ágost 190
 Spargely Imre 87
 Sporzon Pál 61, 108, 136
 Sporzon Pál, ifj. 221
 Staudenmayer Mór 4
 Stefán gazda (Rombay D.) 308
 Steindl Bernát Kamilló 79
 Stiasny Péter 308
 Stirling József 55
 Stollár Gyula 136, 275
 Straskraba W. 310
 Stuttgart 8
 Sugár Károly 300
 Sulek Bagoszláv 134
 Szabadka 17, 109
 Szabó Ferenc 210
 Szabó Ignác 49
 Szabó Imre 255
 Szabó Manó 255

 Szabó Sámuel 58
 Szabó Zoltán, ifj. 145
 Szabó-Patay József 286
 Szádeczky Lajos 58
 Szakáts Péter 58, 100, 124
 Szalay Frigyes 95
 Szalay János 98, 190, 191
 Szászsebes 65, 66
 Szászváros 39
 Szatmár 105, 200, 206
 Szathmáry Lajos 133
 Szathmáry Péter 85
 Szauder Ignác 44
 Szávost Emil 143
 Szébenyi Sándor 295
 Szeged 3, 148, 165, 222, 223
 Székesfehérvár 78, 118, 199, 258, 266, 269
 Szekszárd 287, 288
 Szemere Huba 113
 Szemmáry József 53
 Szentirmai Geyza S. 258, 266
 Szép Ernő 247
 Szép László 87
 Szilágyi József L. 85
 Szilassy Zoltán 22, 89, 179, 219
 Szily Kálmán 286
 Szivós Béla 86
 Szobonya Bertalan 51
 Szolnok 98
 Szombathely 55
 Szőnyi László 214
 Szerényi Bertalan 318
 Szűcs János 101
 Szűcs József 164

 Tagányi Károly 212
 Takács Gyula Gy. 318
 Tanos Pál 219, 231
 Telbisz János 37, 40, 194, 296
 Teleki Ádám 58
 Temesvár 20, 103, 261, 293, 294
 Thieriot Albert 240
 Tichl Károly 133
 Timár Károly 58
 Tökei Jenő 111
 Tokaji László 58, 60
 Toldi Szabó László 98
 Toldy Miklós 195
 Toldy Zsigmond 117
 Tomcsányi Gyula 87
 Torda 14
 Tóth Imre 177

Tóth István 269
Tóth József 34, 209
Tömörkényi István 179
Török Bálint 58, 230
Török János 201
Törökszentmiklós 98
Trefort Ágoston 25
Turcsányi Gyula 230

Ujhelyi Tibor 87
Újpest 76
Unger Emil 145
Ungvár 81
Urbán Pál 88

Vác 137
Vadas Jenő 62
Vadnay Béla 18
Vajda István 41
Vajda Péter 156
Vállas Antal 157
Ványolos Miklós 230
Várady Mihály 53
Várkonyi István 84, 85
Vasadi Balogh Lajos 178
Veress Ferenc 169
Versec 264, 265
Vértessy Tivadar 36
Veszprém 18, 44, 303, 304
Vetter Andreas 309
Vetter Stefan (Rombay Dezső) 309
Vetter Paul K. 312
Vidats Elemér 221
Villási Pál 140
Vimmer Károly 34

Vinczenti Károly 58
Visky K. Bálint 107
Vörös Ferenc 246
Vörös Sándor 58, 237
Vrabely Mihály (Iván gazda) 243
Vuchetich Endre 203

Wagner Károly 63
Wagner László 75, 86, 93, 128, 178, 214
Wartha Vince 286
Weiner Arthur 77, 152
Weisz Henrik 206
Weress Sándor 14
Wettel F. J. 264
Wiener Mosco 37
Wilhelm H. 183
Wissinger Károly 151
Wittmann Antal 182, 184
Wohl Ágoston 314

Xantus János 178

Zágráb 134, 135, 241
Zalaegerszeg 125, 315
Zalka Zsigmond 136
Záray Ödön 149
Zenta 16, 207
Zichy Imre 301
Zlinszky István 25, 52
Zombor 45, 95
Zoricic Petár 134, 135

Zsigrai Sigray Ferenc 164
Zsirkay János 210
Zsitvay Nándor 89

EGYESÜLETEK, SZÖVETSÉGEK, TÁRSULATOK, PÁRTOK STB. MUTATÓJA

Abaúj-Tornamegyei Gazdasági Egyesület 110, 275
Állat- és Növényhonosító Társaság 178
Aradi Gazdasági Egylet 13
Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete 13

Bács-Bodrogmegyei Gazdasági Egyesület 17, 95
Baranyamegyei Gazdasági Egyesület 117
Baranyai Tejszövetkezetek Szövetsége 117
Baromfitenyésztők Országos Egyesülete 150
Bármegyei Gazdasági Egylet 51
Békésmegyei Gazdasági Egylet 25, 52
Besztercei Gazdasági Egyesület 27
Biharmegyei Gazdasági Egylet 26
Borsodmegyei Gazdasági Egylet 35, 36
Budapesti Gazdálkodók Egyesülete 164
Budapesti Polgári Lövész Egyesület 300
Budapesti Polo Club 298

Columbia Kör 268
Columbia Postagalamb Sportegyesület 268

Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület 111, 113
Csikmegyei Gazdasági Egyesület 96

Debreceni Gazdasági Egyesület 41, 176
Délnyári Magyarországi Méhész Egylet 218
Devecservidéki Gazdakör 44
Dobokamegyei Gazdasági Egylet 53
Dohánytermelők Országos Egyesülete 195

Első Magyar Kertészgazdászati Ügynökség 73
Első Németkeresztúri Földművelők Egylete 57, 67
Erdélyi Gazdasági Egylet 58, 59
Erdélyi Kertészeti Egyesület 58
Erdélyi Pinceegylet 58
Erdélyi Szász Mezőgazdasági Egylet 183
Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület 58
Erdélyrészi Kertészeti Egyesület 169
Erdélyrészi Okszerű Méhész Egylet 230

Fatermelő és Fakereskedő Hivatalnokok Országos Egyesülete 54, 68, 70
Fejérmegyei Tejellenőrző Egyesület 78
Fejér- és Tolnamegyei Gazdatiszti Kör 78

Fehérmegyei Gazdasági Egyesület 78
 Felsőmagyarországi Halászati Egylet 147
 Felsőmagyarországi Méhészegylet 251
 Felső-Tiszavidéki Gazdasági Egyesület 97, 99
 Földmívelő Munkás és Szegény Nép Szakegyesülete 84, 85
 „Fructus” Gyümölcsértékesítő- és Szeszfőzőszövetkezetek 34
 Független Szociáldemokrata Párt 84
 Független Szocialista Párt 85

 Gazdasági Alkalmazottak Nyugdíj Intézete 213
 Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége 89, 173
 Gazdasági és Lovasegylet 98
 Gazdasági Szakiroda 125
 Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egylet 122

 Győrvidéki Gazdasági Egylet 138

 Hasznos és Díszszárnyasokat Tenyésztők Országos Egyesülete 150
 Hevesmegyei Gazdasági Egyesület 48, 49, 50, 151
 Hontmegyei Gazdasági Egyesület 154

 Jász-Nagykun-Szolnokmegyei Gazdasági Egyesület 98

 Kertészeti Csarnok 170
 Keszthelyvidéki Gazdakör 171
 Kisgazdapárt 210
 Komárommegyei Gazdasági Egyesület 112
 Kroatisch-Slavonische Landwirthschafts-Gesellschaft 241
 Küüllőmegyei Gazdasági Egylet 58
 Külső-Szolnokmegyei Lovas és Gazdasági Egylet 98

 Landwirtschaftlicher Bezirksverein Grossschenk 183
 Landwirtschaftlicher Bezirksverein Mediasch 183
 Landwirtschaftlicher Bezirksverein Schussburg 183

 Magyar Erdészegylet 61
 Magyar Erdészeti Egyesület 196, 240
 Magyar Gazdák Társasköre 113
 Magyar Gazdaszövetség 1, 89, 211, 279
 Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete 130, 210
 Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete 130
 Magyar Gyakorlati Kertipari Egyesület 246
 Magyar Kertészek Országos Gazdasági Szövetsége 164
 Magyar Kertészeti Társulat 170
 Magyar Korona Területén Foglalkozó Gazdatisztek és Erdészek Segély és Nyugdíj
 Egyesülete 86
 Magyar Lovaregylet 298
 Magyar Méhészek Dzierzon Egyesülete 231
 Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 220, 221
 Magyar Műkertészek és Kertgazdák Cultur Egylete 222
 Magyar Műkertészek és Kertgazdák Országos Képző-Segélyező Cultur Egylete 223
 Magyar Országos Méhészeti Egyesület 28, 218, 219, 231, 292
 Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete 34
 Magyarországi Állatorvos Egylet 305
 Magyarországi Lovaregylet 298
 Máramarosvármegyei Gazdasági Egyesület 107
 Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézete 130
 Mosonmegyei Gazdasági Egylet 190, 191
 Nagyszebeni Polgáregylet 43
 Nemokleveles (Gyakorlati) Gazdatisztek Országos Egyesülete 210

Nemzetgazdasági Egyesület 113
Nógrádi Gazdasági Egylet 82
Nógrádmegyei Gazdasági Egyesület 248

Nyitrai megyei Gazdasági Egylet 100, 124, 249
Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület 263, 302

„Orion” Általános Állatbiztosító Egylet 4
Orpington tenyésztők Szövetsége 268
Országos Agarász Szövetség 298
Országos Baromfitenyésztési Egyesület 268
Országos Erdészeti Egylet 63, 64, 254
Országos Erdészeti és Vadászati Altszti Nyugdíj és Segély Egyesület 65
Országos Galambtenyésztési Egyesület 268
Országos Gépész Egyesület 214
Országos Gyümölcsészeti Egylet 246
Országos Halászati Egyesület 145, 146
Országos Magyar Gazdasági Egyesület és Magyar Gazdasági Egyesület, valamint ezek szakosztályai 7, 22, 56, 113, 114, 120, 140, 150, 179, 199, 201, 212, 231
Országos Magyar Kertészeti Egyesület 164
Országos Magyar Kertészeti Társulat 73, 166, 167, 215, 246
Országos Magyar Vadászati Védegylet 300
Országos Többtermelési Liga 113
Országos Vadászati Védegylet 299
Országos Zoológiai Társulat 318

Pécs-Baranyai Kertészeti Egylet 117
Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyei Gazdasági Egyesület 113, 217
Pesti Lovaregylet 298
Plimuttenyésztők Szövetsége 268
Pozsonyi Szőlőművelő Egylet 312
Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület 256, 257

Sármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület 101
Sármegyei Gazdasági Egyesület 101
Siebenbürgisch-Sächsischer Verein für Landwirtschaft 43
Somogy megyei Gazdasági Egylet 47, 245
Sopron megyei Gazdasági Egyesület 102, 186
Südungarischer Landwirtschaftlicher Bauernverein 293

Szarvasi Gazdasági Egylet 25
Szász Gazdasági Egylet 58
Szászvárosi Gazdasági Egyesület 39
Szatmár megyei Gazdasági Egyesület 105
Szeben megyei Román Gazdasági Egylet 39
Szociáldemokrata Párt 85, 306
Szolnok-Doboka megyei Gazdasági Egylet 42

Temes-Begavölgyi Vízszabályozási Társulat 103
Temesvári Gazdasági Egyesület 103
Tiszavölgyi Társulat 116
Tolna megyei Gazdasági Egyesület 287, 288
Torda-Aranyos megyei Gazdasági Egylet 14, 58
Torontál megyei Gazdasági Egyesület 291

Újpest-Rákospalotai Galambkedvelők Köre 268
Ung megyei Gazdasági Egylet 81
Ungszerednyei Borászati Társulat 81
Ung-Zemplén megyei Gazdasági Egyesület 81
Urlovasok Szövetkezete 298

Vasmegyei Gazdasági Egyesület 55
Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület 303, 304
Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezete 210

Zalamegyei Gazdasági Egylet 47, 69, 315
Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület 104

SZAKMUTATÓ

- 333 Agrárpolitika: 1, 29, 181, 197, 210, 211
 368.52 Állatbiztosítás: 4
 614.9 Allategészségügy: 5, 6, 305
 636/639 Állattenyésztés általában: 5, 7, 23, 305, 318
 636.5 Baromfitenyésztés: 22, 91, 253, 268
 663.2 Borászat: 11, 18, 30, 31, 32, 33, 34, 46, 80, 81, 137, 139, 192, 193,
 226, 265, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 295,
 296, 297, 311, 312, 313, 316
 38 : 663.2 Borkereskedelem: 192
 664.1 Cukoripar: 194
 633.63 Cukorrépatermelés: 40
 633.71 Dohánytermelés: 195
 061.2 : 63 Egyletek, egyesületek, társulatok. Általában: 12. Felsorolva az
 egyesületek mutatójában
 634.9 Erdészet: 54, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 77, 152, 196, 240, 254, 314
 382.6 : 338 : 63 Export: 90, 152
 674 Faipar: 54, 70, 77, 152
 631.537 Faiskolák: 76, 142, 246
 634.597 Fásítás: 76
 636.59 Galambtenyésztés: 150, 268
 338(091) Gazdaságtörténet: 60, 212
 63.007.2 Gazdatisztek: 129, 130, 210, 213, 258
 631.3 Gépesítés: 116, 132, 133, 214, 242
 634.1/7 Gyümölcsstermesztés: 76, 139, 140, 141, 142, 163, 227, 253
 639.2 Halászat: 145, 146, 147
 636.082.43 Haszonállatok keresztezése: 178
 332.72 Hitelügy, földhitel: 83, 255
 63(094) Jogszabályok, rendeletek: 64, 87, 175
 38 Kereskedelmi értesítő: 125, 143, 165, 220, 221
 635 Kertészet: 23, 30, 73, 76, 106, 139, 140, 141, 162, 163, 164, 166, 167,
 168, 169, 170, 215, 216, 217, 228, 246, 253, 313
 061.4 : 63 Kiállítások: 42, 172, 173
 63.001.4 Kísérletügy: 174
 631.1 Lótenyésztés: 86, 189, 298
 798.4 Lóversenyzés: 38, 189, 298
 636.6 Madártenyésztés: 150
 638.1 Méhészet: 23, 28, 148, 218, 219, 229, 230, 231, 232, 251, 253, 292
 63 Mezőgazdaság általában: 2, 3, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 24,
 25, 26, 27, 35, 37, 39, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 52, 53,
 55, 56, 57, 58, 59, 67, 69, 71, 72, 74, 75, 78, 79, 81, 82, 86,
 89, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105,
 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 117, 120, 121, 122,
 123, 124, 126, 127, 128, 131, 134, 135, 136, 138, 144, 149, 151,
 153, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 171, 176, 177, 179, 180.

	182, 183, 184, 185, 186, 188, 190, 191, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 220, 224, 225, 228, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 241, 243, 244, 245, 247, 248, 249, 250, 252, 255, 256, 257, 263, 264, 265, 266, 267, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 302, 303, 304, 307, 308, 309, 310, 314, 315, 317
631.52	Növénynemesítés: 178
636.92	Nyúltenyésztés: 91, 232
323.381	Osztályharc: 84, 85, 88
63(051)	Referáló folyóirat: 115
632.7	Rovarkártevők: 259, 260
635.976.861	Rózsakertészet: 261, 294
638.2	Selyemhernyótenyésztés: 22, 23, 232
636.4	Sertésenyésztés: 262
663.4	Sörfőzés: 11
31 : 63	Statisztika: 19
37	Szakoktatás: 27, 47, 118, 119, 121, 123, 155, 183
663.5	Szeszgyártás: 11, 21
634.8	Szőlészeti: 18, 32, 34, 44, 46, 47, 50, 80, 141, 192, 193, 226, 269, 279, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 297, 311, 312, 313, 316
334	Szövetkezetügy: 279
637.1	Tejgazdaság: 280, 281
639.1	Vadászat: 66, 189, 298, 299, 300, 301, 318

IDŐRENDI MUTATÓ

(Folyóirataink megindulásuk sorrendjében)

1796 : 126, 225, 307	1873 : 75, 86, 107, 176, 183, 205
1801 : 235	1874 : 34, 79, 127, 178
1804 : 254/a	1875 : 117
1813 : 94	1876 : 4, 7, 91, 249, 302
1814 : 244	1877 : 109, 116, 144, 218
1816 : 15	1878 : 12, 163, 264, 305
1820 : 182	1879 : 17, 42, 55, 138, 300, 301
1824 : 234	1880 : 26, 64, 80, 102, 104, 140, 186, 197, 231
1825 : 184	1881 : 51, 110, 114, 137, 147, 245, 275, 295, 299
1827 : 148/a	1882 : 35, 100, 133, 175, 190, 191, 199, 315
1828 : 20	1883 : 44, 101, 106, 112, 154, 239, 248, 251, 259, 287, 304
1829 : 285	1884 : 93, 119, 124, 171, 195, 257, 258, 260, 266, 273, 313
1832 : 233	1885 : 28, 95, 96, 99, 105, 151, 172, 188, 216
1836 : 160, 161, 226, 316	1886 : 164, 230, 272, 291, 308
1837 : 120, 153, 157, 158	1887 : 129, 139, 141, 146, 150, 206, 224, 232, 253, 261, 303, 310
1838 : 282	1888 : 53, 149, 263
1839 : 159	1889 : 76, 92, 219, 293, 294
1840 : 115, 121	1890 : 45, 87, 217, 267, 279, 288
1841 : 156, 201	1891 : 11, 14, 16, 90, 132, 142, 179, 268, 277, 280
1842 : 241	1892 : 2, 8, 22, 50, 57, 67, 143, 194, 207, 214, 223, 265
1844 : 43	1893 : 9, 165, 169, 229, 271, 281
1849 : 113	1894 : 6, 66, 89, 97, 193, 210, 212, 221, 222, 236, 237, 247, 255, 309
1853 : 70/a, 134	1895 : 37, 40, 125, 148, 162, 209, 238, 270, 278, 296
1854 : 240	1896 : 3, 18, 38, 65, 68, 84, 211, 213
1855 : 185	1897 : 1, 5, 10, 21, 36, 60, 70, 88, 111, 122, 208, 242, 284, 297, 312
1856 : 59, 71	1898 : 77, 78, 83, 98, 130, 152, 174, 192, 198, 200, 243, 250, 262
1857 : 23, 72, 170, 189, 276	1899 : 13, 19, 39, 41, 46, 52, 54, 62, 85, 118, 145, 173, 220, 228, 256, 289, 290, 311, 318.
1858 : 32, 298, 317	
1859 : 202	
1860 : 48, 180	
1861 : 47, 73	
1862 : 30, 49, 63, 82, 108, 227, 269	
1863 : 81, 166, 196, 215	
1864 : 25, 246	
1865 : 167	
1866 : 61, 74, 274	
1867 : 168, 181, 254	
1868 : 24, 123, 155, 177, 187, 283	
1869 : 31, 33, 58, 128, 286, 314	
1870 : 56, 103	
1871 : 29, 131, 203, 204, 252	
1872 : 27, 136, 292	

TARTALOM

I. Bevezetés	3
II. Folyóiratcímek betűrendje	7
III. Név- és helymutató	101
IV. Egyesületek stb. mutatója	109
V. Szakmutató	113
VI. Időrendi mutató	115

Felelős kiadó a M. zölgazdasági Kiadó igazgatója

Felelős szerkesztő: dr. Fekete Béla

Műszaki szerkesztő: Májer József

*

Kézirat nyomdába adva 1957. VIII. 26

Megjelent 550 példányban 10 (A/5) íterjedelemben

— 1101 —

Készült az MSZ 5601—54 és 5602—50 A szabványok szerint

*

7181 Ságvári Nyomda. Felelős vezető: Hermann Lajos

AZ AGRÁRTUDOMÁNY EGYETEM KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁNAK KIADVÁNYAI

(*Publications de la Bibliothèque Centrale de l'Université des
Sciences Agricoles*)

- I. sorozat. (Série I.) Új szerzemények jegyzékei (Listes des nouvelles acquisitions).
- II. sorozat. (Série II.) Az agrárfelsőoktatási könyvtárak új folyóiratai (Nouveaux périodiques dans les bibliothèques d'enseignement supérieur agricole).
- III. sorozat. (Série III.) Bibliográfiák. (Bibliographies.)
1. Győri Pálné: Mezőgazdasági munkaártalmak és balesetek és az ellenük való védekezés. Budapest—Gödöllő 1956. (Effets nocifs et accidents dans le travail agricole et leur prévention.)
- IV. sorozat. (Série IV.) A kutatás és tájékoztatás segédkönyvei. (Guides de la recherche et de l'information.)
1. Priszter Szaniszló: Útmutató kéziratok nyomdai előkészítéséhez. Budapest—Gödöllő 1957. (La préparation des manuscrits et la correction des épreuves.)
 2. Walleshausen Gyula: A mezőgazdasági tudományos kutatás segédkönyvei. Budapest—Gödöllő 1957. (Manuels de la recherche scientifique agricole.)
 3. Turányi Kornél: Mezőgazdasági szakfolyóirataink bibliográfiája. I. 1796—1899. Budapest—Gödöllő 1958. (Bibliographie des nos périodiques spéciaux agricoles. I. 1796—1899.)
- V. sorozat. (Série V.) Agrártörténeti tanulmányok. (Études d'histoire agricole.)
1. Belényesy Márta: Középkori mezőgazdaság történetünk kutatási módszereiről. Budapest—Gödöllő 1957. (Sur les méthodes de l'histoire agricole médiévale.)
 2. Makkai László: Paraszti és majorsági termelés a XVII. században. Budapest—Gödöllő 1957. (Production paysanne et seigneuriale au XVII. siècle.)
- Agrártörténeti Szemle. Az Agrártörténeti Munkaközösség folyóirata*
- (*Revue d'histoire agricole. Organe du Comité d'histoire agricole.*)